

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Uverejnené: 11.12.2004 Časová verzia predpisu účinná od: 15.03.2009 do: 31.08.2009

656

ZÁKON

z 26. októbra 2004

o energetike a o zmene niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmienky pre podnikanie v energetike,
- b) prístup na trh, práva a povinnosti účastníkov trhu v energetike,
- c) opatrenia zamerané na zabezpečenie bezpečnosti dodávky elektriny a plynu a fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom,
- d) práva, právom chránené záujmy a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb, ktorých práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť dotknuté účastníkmi trhu v energetike,
- e) výkon štátnej správy v energetike,
- f) výkon štátneho dozoru nad podnikaním v energetike.

§ 2

Základné pojmy

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) všeobecne
 - 1. energetikou elektroenergetika, plynárenstvo, preprava pohonných látok alebo ropy potrubím, plnenie tlakových nádob so skvapalneným plynným uhľovodíkom (ďalej len „tlaková nádoba“), rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka,
 - 2. podnikom právnická osoba, ktorá podniká v energetike,
 - 3. prepojeným podnikom podnik, ktorý je iným podnikom alebo viacerými podnikmi ovládaný, pretože tento iný podnik alebo tieto podniky sú majetkovo alebo personálne prepojené, a tým majú rozhodujúci podiel na hlasovacích právach,
 - 4. majetkovým prepojením priamy alebo nepriamy podiel iného podniku alebo podnikov na hlasovacích právach preto, že majú podiel na základnom imaní podniku, alebo akcie podniku, s ktorým je spojený rozhodujúci podiel hlasovacích práv,

5. personálnym prepojením stav, keď štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom kontrolného orgánu alebo dozorného orgánu podniku a iného podniku alebo podnikov je tá istá osoba alebo tie isté osoby alebo aspoň ich väčšina s rozhodujúcim podielom na hlasovacích právach v tomto orgáne, alebo ak štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom kontrolného orgánu alebo dozorného orgánu podniku a iného podniku alebo podnikov sú blízke osoby. Rozhodujúcim podielom sa rozumie nadpolovičná väčšina na hlasovacích právach,
6. vymedzeným územím územie Slovenskej republiky, v ktorom je prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny, alebo v ktorom je prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný zabezpečiť prepravu plynu a distribúciu plynu,
7. časťou vymedzeného územia časť územia Slovenskej republiky, v ktorom je prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinný zabezpečiť prenos elektriny alebo distribúciu elektriny, alebo v ktorom je prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete povinný zabezpečiť prepravu plynu a distribúciu plynu,
8. územím Európskej únie vymedzené územie a územia ostatných členských štátov Európskej únie,
9. územím tretích štátov územie, ktoré nie je územím Európskej únie,
10. bezpečnosťou dodávky elektriny a plynu schopnosť sústavy a siete zásobovať koncových odberateľov elektriny a plynu, zabezpečenie technickej bezpečnosti energetických zariadení a rovnováhy ponuky a dopytu elektriny a plynu na vymedzenom území alebo jeho časti,
11. vnútorným trhom trh s elektrinou alebo trh s plynom, ktorý sa realizuje na území Európskej únie,
12. národnou prenosovou sústavou alebo prepravnou sieťou sústava alebo sieť, ktorá prepravuje elektrinu alebo plyn na vymedzenom území,
13. prepojením sústavy alebo siete prepojenie národnej prenosovej sústavy alebo prepravnej siete so sústavou alebo sieťou, ktorá prepravuje elektrinu alebo prepravuje plyn na území Európskej únie, alebo ktorá prepravuje elektrinu alebo prepravuje plyn na území tretích štátov,
14. integrovaným podnikom vertikálne integrovaný alebo horizontálne integrovaný podnik,
15. vertikálne integrovaným podnikom podnik alebo skupina podnikov, ktorého vzájomný vzťah s iným podnikom alebo so skupinou podnikov umožňuje uplatňovať rozhodujúci vplyv na podnik alebo na skupinu podnikov, pričom rozhodujúci vplyv sa uplatňuje najmä
 - 15.1. prostredníctvom vlastníckych práv alebo užívacích práv k aktívam podniku alebo vlastníckych práv alebo užívacích práv k aktívam skupiny podnikov,
 - 15.2. prostredníctvom zloženia štatutárnych orgánov podniku alebo skupiny podnikov,
 - 15.3. uplatňovaním hlasovacieho práva alebo uplatňovaním iného spôsobu rozhodovania štatutárnych orgánov podniku alebo skupiny podnikov,a kde podnik alebo skupina podnikov vykonáva najmenej jednu z činností prenos elektriny alebo distribúcia elektriny a najmenej jednu z činností výroba elektriny alebo dodávka elektriny alebo jednu z činností preprava plynu, distribúcia plynu, prevádzkovanie zariadení na skvapalňovanie zemného plynu, uskladňovanie plynu a jednu z činností výroba plynu alebo dodávka plynu,
16. horizontálne integrovaným podnikom podnik vykonávajúci jednu z činností výroba elektriny, prenos elektriny, distribúcia elektriny alebo dodávka elektriny a inú činnosť, ktorá nie je predmetom podnikania v elektroenergetike alebo podnik vykonávajúci jednu z činností výroba plynu, preprava plynu, distribúcia plynu, uskladňovanie plynu alebo dodávka plynu a inú činnosť, ktorá nie je predmetom podnikania v plynárenstve,
17. zúčtovateľom odchýlok právnická osoba, ktorá zabezpečuje zúčtovanie rozdielov medzi zmluvne dohodnutými hodnotami dodávok elektriny alebo plynu a skutočne dodanými hodnotami dodávok elektriny alebo plynu v určenom čase,

18. regulovaným prístupom k sústave alebo k sieti prístup k sústave alebo k sieti v súlade s pravidlami schválenými príslušným orgánom štátnej správy a za regulované ceny,¹⁾
 19. dohodnutým prístupom k sieti prístup k sieti dohodnutý účastníkmi trhu s plynom s vopred zverejnenými obchodnými podmienkami prístupu a využívania siete,
 20. energetickou efektívnosťou postup zameraný na ovplyvňovanie množstva spotreby elektriny a časového plánu spotreby elektriny (ďalej len „ovplyvňovanie“) s cieľom znížiť primárnu spotrebu elektriny; ovplyvňovanie je možné dosiahnuť uprednostnením takých investícií, ktorými sa zabezpečí energetická účinnosť, pred opatreniami, ktoré zakladajú vynaloženie dodatočných investícií na zvýšenie výrobnnej kapacity alebo opatreniami zameranými na prerušenie dodávok elektriny, ak sú uprednostnené investície účinnejším a ekonomicky výhodnejším riešením s prihliadnutím aj na ich pozitívny dopad na životné prostredie,
 21. pripojením do sústavy alebo do siete fyzické pripojenie elektroenergetického zariadenia alebo odberného elektrického zariadenia do sústavy alebo fyzické pripojenie plynárenského zariadenia alebo odberného plynového zariadenia do siete,
 22. prístupom do sústavy alebo do siete prístup na základe zmluvy o prístupe do
 - 22.1. prenosovej sústavy a prenose elektriny,
 - 22.2. distribučnej sústavy a distribúcií elektriny,
 - 22.3. prepravnej siete a preprave plynu,
 - 22.4. distribučnej siete a distribúcií plynu,
 - 22.5. ťažobnej plynovodnej siete a doprave plynu,
 - 22.6. zásobníka a uskladňovaní plynu,
 23. dodávateľom poslednej inštancie držiteľ povolenia na dodávku elektriny, ktorý dodáva elektrinu koncovým odberateľom elektriny alebo držiteľ povolenia na dodávku plynu, ktorý dodáva plyn koncovým odberateľom plynu, ktorého rozhodnutím určí Úrad pre reguláciu sieťových odvetví,
 24. prevádzkovou bezpečnosťou prenosovej a distribučnej sústavy nepretržitá prevádzka prenosovej a distribučnej sústavy za podmienok, ktoré možno v prevádzke predvídať,
 25. malým podnikom koncový odberateľ elektriny s ročnou spotrebou elektriny najviac 30 000 kWh alebo koncový odberateľ plynu s ročnou spotrebou plynu najviac 100 000 kWh,
 26. koncovým dodávateľom elektriny alebo plynu pre domácnosti a pre malé podniky na časti vymedzeného územia je príslušný dodávateľ elektriny alebo plynu, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku a súčasne vykonáva distribúciu elektriny alebo plynu na časti vymedzeného územia a dodávku elektriny alebo plynu pre odberateľov v domácnosti a pre malé podniky,
 27. chráneným odberateľom odberateľ elektriny alebo plynu, ktorého ceny sú regulované podľa osobitného predpisu,¹⁾
 28. univerzálnou službou služba pre domácnosti a malé podniky, ktorú poskytuje dodávateľ elektriny alebo plynu na základe zmluvy o dodávke elektriny alebo plynu, a ktorá zahŕňa súčasne distribúciu elektriny a dodávku elektriny alebo distribúciu plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku,
 29. novým účastníkom trhu účastník trhu s elektrinou alebo s plynom, ktorý začal pôsobiť ako účastník trhu s elektrinou alebo s plynom,
 30. spoločnosťou s malým podielom na trhu dodávateľ elektriny alebo obchodník s elektrinou s podielom na trhu s elektrinou menším ako 1 % alebo dodávateľ plynu s podielom na trhu s plynom menším ako 1 %.
- b) v elektroenergetike
1. výrobcom elektriny fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má oprávnenie na výrobu elektriny podľa tohto zákona,
 2. zariadením na výrobu elektriny zariadenie, ktoré slúži na premenu rôznych zdrojov energie na elektrinu; zahŕňa stavebnú časť a technologické zariadenie,

3. kombinovanou výrobou výroba elektriny, ktorá vzniká súčasne pri výrobe tepla vyrábaného na účely dodávok tepla fyzickým osobám alebo právnickým osobám a dodávok na technologické účely,
4. obnoviteľným zdrojom energie zdroj, ktorého energetický potenciál sa trvalo obnovuje prírodnými procesmi alebo činnosťou ľudí,
5. prenosom elektriny preprava elektriny prenosovou sústavou na vymedzenom území alebo preprava elektriny prenosovou sústavou z a do prepojených sústav členských štátov Európskej únie alebo tretích štátov,
6. prenosovou sústavou vzájomne prepojené elektrické vedenia zvlášť vysokého napätia a veľmi vysokého napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na prenos elektriny na vymedzenom území, vzájomne prepojené elektrické vedenia a elektroenergetické zariadenia potrebné na prepojenie prenosovej sústavy s prenosovou sústavou mimo vymedzeného územia; súčasťou prenosovej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie prenosovej sústavy,
7. prevádzkovateľom prenosovej sústavy právnická osoba, ktorá má povolenie na prenos elektriny na vymedzenom území,
8. distribúciou elektriny preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia,
9. distribučnou sústavou vzájomne prepojené elektrické vedenia veľmi vysokého napätia do 110 kV vrátane a vysokého napätia alebo nízkeho napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia; súčasťou distribučnej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie distribučnej sústavy; súčasťou distribučnej sústavy je aj elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia, ak takéto elektrické vedenie alebo elektroenergetické zariadenie nespája národnú prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členského štátu Európskej únie alebo s prenosovou sústavou tretích štátov; na takomto elektrickom vedení a elektroenergetickom zariadení sa preprava elektriny uskutočňuje v režime schválenom Úradom pre reguláciu sieťových odvetví,
10. prevádzkovateľom distribučnej sústavy právnická osoba, ktorá má povolenie na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia,
11. priamym vedením elektrické vedenie, ktoré spája
 - 11.1. výrobcu elektriny s koncovým odberateľom elektriny,
 - 11.2. výrobcu elektriny s dodávateľom elektriny, ktorý nakúpenú elektrinu spotrebúva priamo vlastným energetickým zariadením alebo ktorý nakúpenú elektrinu dodáva integrovanému podniku,
 - 11.3. výrobcu elektriny s oprávneným odberateľom, ktorý nie je pripojený k prenosovej sústave alebo k distribučnej sústave,
12. spojovacím vedením vedenie, ktoré spája národnú prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členských štátov Európskej únie alebo prenosovou sústavou tretích štátov,
13. sústavou vzájomne prepojené elektroenergetické zariadenia výrobcu elektriny, prevádzkovateľa prenosovej sústavy, prevádzkovateľa distribučnej sústavy, prevádzkovateľa priameho vedenia a vlastníka elektrickej prípojky, ktoré slúžia na výrobu, prenos, distribúciu a prepravu elektriny; súčasťou sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie sústavy,
14. elektroenergetickým zariadením zariadenie, ktoré slúži na výrobu, pripojenie, prenos, distribúciu, prepravu alebo dodávku elektriny,
15. podpornou službou služba, ktorú nakupuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy na zabezpečenie poskytovania systémových služieb potrebných na dodržanie kvality dodávky

elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a plnenie medzinárodných štandardov platných pre prepojené sústavy,

16. systémovou službou služba prevádzkovateľa prenosovej sústavy potrebná na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na vymedzenom území; zahŕňa aj služby, ktoré poskytuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy potrebné na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny,
 17. odberným miestom miesto odberu elektriny vybavené určeným meradlom,²⁾
 18. typovým diagramom odberu je postupnosť hodnôt priemerných hodinových odberov za rok, na ktorého základe je určené množstvo odberu elektriny odberateľmi elektriny bez priebehového merania a je využívaný pre potreby zúčtovania odchýlky subjektu zúčtovania.
 19. dodávkou elektriny predaj elektriny,
 20. dodávateľom elektriny fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má povolenie na dodávku elektriny,
 21. odberateľom elektriny obchodník s elektrinou a koncový odberateľ elektriny,
 22. obchodníkom s elektrinou fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu na účely ďalšieho predaja, a ktorá je držiteľom povolenia na dodávku elektriny podľa tohto zákona,
 23. koncovým odberateľom elektriny odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ elektriny mimo domácnosti, ktorý nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu,
 24. odberateľom elektriny v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje elektrinu pre vlastnú spotrebu v domácnosti,
 25. odberateľom elektriny mimo domácnosti fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje elektrinu, ktorá nie je využívaná na vlastnú spotrebu odberateľa elektriny v domácnosti,
 26. oprávneným odberateľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená na výber dodávateľa elektriny,
 27. domácim uhlím uhlie vyťažené na vymedzenom území,
 28. regulačnou elektrinou elektrina obstaraná v reálnom čase prevádzkovateľom prenosovej sústavy na zabezpečenie rovnováhy spotreby a výroby na trhu s elektrinou na vymedzenom území s ohľadom na dovoz a vývoz elektriny,
 29. odchýlkou účastníka trhu s elektrinou odchýlka, ktorá vznikla v určitom časovom úseku ako rozdiel medzi zmluvne dohodnutým množstvom elektriny a skutočne dodaným alebo odobratým množstvom elektriny v reálnom čase,
 30. odchýlkou sústavy súčet všetkých individuálnych odchýlok subjektov zúčtovania v danom časovom úseku,
 31. vývozom elektriny tok zmluvne dohodnutého množstva elektriny z vymedzeného územia do členského štátu Európskej únie alebo do tretieho štátu,
 32. tranzitom elektriny tok zmluvne dohodnutého množstva elektriny cez vymedzené územie na územie členského štátu Európskej únie alebo tretieho štátu,
 33. dovozom elektriny tok zmluvne dohodnutého prijatého množstva elektriny z členského štátu Európskej únie alebo z tretieho štátu na vymedzené územie,
 34. užívateľom sústavy osoba, ktorá elektrinu dodáva alebo elektrinu odoberá prostredníctvom prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy alebo má s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy zmluvný vzťah,
 35. rovnováhou medzi ponukou a dopytom elektriny uspokojenie predvídateľného dopytu zákazníkov pri využívaní elektriny bez potreby uskutočnenia opatrení na zníženie spotreby elektriny,
- c) v plynárenstve
1. výrobou plynu ťažba zemného plynu alebo výroba bioplynu, výroba plynu z biomasy alebo výroba plynu z iného plynného uhľovodíka,

2. výrobcom plynu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ťaží zemný plyn alebo prevádzkuje ťažobnú sieť na ťažbu zemného plynu alebo vyrába bioplyn, plyn z biomasy alebo plyn z plynného uhľovodíka,
3. ťažobnou sieťou sieť plynovodov, ktoré sú určené na dopravu vyťaženého zemného plynu z miesta ťažby zemného plynu do miesta spracovania zemného plynu alebo do miesta odovzdania zemného plynu do prepravnej siete alebo do distribučnej siete alebo do zásobníka,
4. prepravou plynu doprava plynu prepravnou sieťou,
5. distribúciou plynu doprava plynu distribučnou sieťou,
6. distribučnou sieťou plynárenské rozvodné zariadenie na časti vymedzeného územia,
7. prepravnou sieťou sieť kompresorových staníc a sieť vysokotlakových plynovodov, ktoré sú navzájom prepojené, s výnimkou ťažobnej siete,
8. zásobníkom zariadenie používané na uskladňovanie zemného plynu a skvapalneného zemného plynu vrátane doplnkových služieb týkajúcich sa vtláčania do zásobníka, ťažby zo zásobníka, úpravy a dopravy plynu do alebo zo siete s výnimkou tých zásobníkov³⁾ alebo ich častí, ktoré sa používajú na zabezpečenie ťažobných činností alebo ktoré sú výlučne vyhradené pre prevádzkovateľov prepravnej siete alebo pre prevádzkovateľov distribučnej siete na účely zabezpečenia ich činností,
9. zariadením na skvapalňovanie zemného plynu zariadenie používané na skvapalnenie zemného plynu alebo na spätné splyňovanie skvapalneného zemného plynu alebo na dočasné uskladňovanie skvapalneného zemného plynu na nevyhnutnú dobu potrebnú na spätné splyňovanie,
10. sieťou prepravná sieť, distribučná sieť, zariadenie na skvapalňovanie zemného plynu, zásobník, zariadenie na poskytovanie podporných služieb a zariadenie potrebné na zabezpečenie prístupu k sieti,
11. prepojením prepojenie, ktoré spája prepravnú sieť na vymedzenom území s prepravnými sieťami na území Európskej únie a na území tretích štátov,
12. priamym plynovodom plynovod, ktorý nie je súčasťou prepravnej siete alebo distribučnej siete na vymedzenom území,
13. odberným miestom miesto odberu plynu vybavené určeným meradlom,
14. plynárenským podnikom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vyrába plyn, prepravuje plyn, distribuuje plyn, nakupuje plyn na účel ďalšieho predaja plynu, dodáva plyn, uskladňuje plyn vrátane trvalého uskladňovania skvapalneného zemného plynu; nezahŕňa koncových odberateľov plynu,
15. prevádzkovateľom prepravnej siete plynárenský podnik oprávnený na prepravu plynu podľa tohto zákona,
16. prevádzkovateľom distribučnej siete plynárenský podnik oprávnený na distribúciu plynu podľa tohto zákona,
17. dodávkou plynu predaj plynu vrátane ďalšieho predaja, ako aj predaj skvapalneného zemného plynu odberateľom,
18. dodávateľom plynu plynárenský podnik oprávnený na dodávku plynu podľa tohto zákona,
19. prevádzkovateľom zásobníka plynárenský podnik oprávnený na uskladňovanie plynu podľa tohto zákona,
20. prevádzkovateľom zariadenia na skvapalňovanie zemného plynu fyzická osoba alebo právnická osoba oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na skvapalňovanie zemného plynu,
21. podpornou službou služba potrebná na prístup do siete, prevádzkovanie siete vrátane prevádzkovania zariadení potrebných na vyvažovanie siete alebo zariadení potrebných na zmiešavanie plynu s výnimkou zariadení potrebných na zabezpečenie vlastnej činnosti prevádzkovateľa siete,

22. akumuláciou plynu v sieti uskladnenie plynu v plynovode jeho stlačením v plynárenských prepravných a distribučných sieťach; nezahŕňa uskladnenie plynu v zariadeniach, ktoré sú vyhradené pre prevádzkovateľov týchto sietí na zabezpečenie vlastnej činnosti,
23. odberateľom plynu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje plyn na účel ďalšieho predaja alebo na účel vlastnej spotreby,
24. koncovým odberateľom plynu odberateľ plynu v domácnosti alebo odberateľ plynu mimo domácnosti, ktorý nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu,
25. odberateľom plynu v domácnosti fyzická osoba, ktorá nakupuje plyn pre vlastnú spotrebu v domácnosti,
26. odberateľom plynu na výrobu tepla určeného pre domácnosť je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vyrába teplo a teplú úžitkovú vodu, určené pre domácnosť a vykurované priestory prislúchajúce k domácnosti.^{3aa)}
27. odberateľom plynu mimo domácnosti fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje plyn, ktorý nie je využívaný na vlastnú spotrebu odberateľa plynu v domácnosti,
28. oprávneným odberateľom plynu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená na výber dodávateľa plynu,
29. vyvažovaním siete vyrovnanie nerovnováhy siete dodaním plynu do siete alebo odobratím plynu zo siete, alebo akumuláciou plynu v sieti,
30. kombinovanou sieťou sieť, ktorá zahŕňa prepravnú sieť, distribučnú sieť a zásobník alebo niektorú z týchto kombinácií,
31. prevádzkovateľom kombinovanej siete plynárenský podnik oprávnený prevádzkovať kombinovanú sieť podľa tohto zákona,
32. plynom zemný plyn vrátane skvapalneného zemného plynu, bioplyn, plyn vyrobený z biomasy, ako aj ostatné druhy plynu, ak tieto plyny spĺňajú podmienky na prepravu plynu alebo podmienky distribúcie plynu,
33. plynovým zariadením plynárenské zariadenie alebo odberné plynové zariadenie,
34. plynárenským zariadením zariadenie určené na prepravu plynu, distribúciu plynu, uskladňovanie plynu vrátane zariadenia potrebného na poskytovanie podporných služieb, zariadenia potrebného na zabezpečenie prístupu a prevádzkovania siete vrátane hlavného uzáveru plynu a priamy plynovod,
35. odberným plynovým zariadením zariadenie odberateľa plynu určené na odber plynu,
36. hlavným uzáverom plynu zariadenie prevádzkovateľa siete, ktoré oddeľuje plynárenské zariadenie od odberného plynového zariadenia alebo od plynárenského zariadenia iného plynárenského podniku,
37. dlhodobou zmluvou o dodávke plynu zmluva o dodávke plynu, ktorej platnosť je dlhšia ako 10 rokov,
38. typovým diagramom dodávky plynu náhradná metóda na stanovenie denných odberov plynu, zúčtovanie odchýlok a na účely náhradného odpočtu u skupín koncových odberateľov plynu, ktorých údaje o odbere plynu nie sú dodávateľovi plynu na dennej báze k dispozícii.

§ 3

Výkon štátnej správy

(1) Štátnu správu v energetike vykonáva

- a) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky na základe a v rozsahu ustanovenom v tomto zákone (ďalej len „ministerstvo“),
- b) Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na základe a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom a v osobitnom zákone (ďalej len „úrad“),¹⁾
- c) Štátna energetická inšpekcia na základe a v rozsahu ustanovenom v tretej časti tohto zákona.

(2) Ministerstvo

- a) zodpovedá za vypracovanie energetickej politiky na obdobie minimálne 20 rokov, zodpovedá za aktualizáciu energetickej politiky v minimálne päťročnom cykle s ohľadom na optimálne využitie domáceho surovinového, prírodného, technického a ľudského potenciálu,
- b) zabezpečuje plnenie prijatých záväzkov v oblasti energetiky, ktoré vyplývajú zo zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a z členstva v medzinárodných organizáciách,
- c) zabezpečuje sledovanie dodržiavania bezpečnosti dodávky elektriny a plynu,
- d) prijíma opatrenia zamerané na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu,
- e) určuje rozsah kritérií technickej bezpečnosti sústavy a siete,
- f) určuje povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme podľa § 15,
- g) určuje zodpovednosť za vyrovnanie odchýlky sústavy na vymedzenom území,
- h) rozhoduje o uplatnení povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme podľa § 15,
- i) rozhoduje o uplatnení opatrení, ak ide o
 - 1. ohrozenie celistvosti a integrity sústavy a siete,
 - 2. ohrozenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky sústavy a siete, alebo
- j) rozhoduje o vydaní osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia podľa § 11,
- k) prijíma opatrenia na zabezpečenie zámerov podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie,
- l) analyzuje plnenie prijatých opatrení na zabezpečenie zámerov výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie,
- m) uverejňuje každoročne do 31. júla správu o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny a správu o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok plynu a o všetkých prijatých a predpokladaných opatreniach na riešenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu; správu uverejňuje vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva,
- n) uverejňuje každých päť rokov správu o zámeroch vo výrobe elektriny z obnoviteľných zdrojov a o prijatých opatreniach zameraných na zabezpečenie zámerov vo výrobe elektriny z obnoviteľných zdrojov; správu uverejňuje vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva,
- o) uverejňuje každé dva roky správu o stave plnenia zámerov výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a opatrenia prijaté na zabezpečenie spoľahlivosti potvrdenia o pôvode vyrobenej elektriny; správu a opatrenia uverejňuje vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva,
- p) zasiela Európskej komisii (ďalej len „Komisia“) žiadosť o udelenie výnimky z povinností, ktorých plnenie vyplýva zo spoločných pravidiel pre vnútorný trh s elektrinou a plynom,
- q) realizuje opatrenia uložené Komisiou,
- r) odsúhlasuje návrh regulačnej politiky podľa osobitného predpisu,^{3a)}
- s) vyjadruje sa k návrhu ceny predloženému úradom podľa osobitného predpisu,^{3b)}

(3) Ministerstvo pri návrhu opatrení podľa odseku 2 písm. d) zohľadní

- a) význam zabezpečenia kontinuity dodávok elektriny a plynu,
- b) význam transparentného a stabilného regulačného rámca,
- c) vplyv opatrení na cenu elektriny a plynu pre koncových odberateľov,

- d) vnútorný trh a možnosti cezhraničnej spolupráce v súvislosti s bezpečnosťou dodávok elektriny a plynu,
- e) význam podpory hospodárskej súťaže na trhu s elektrinou a plynom,
- f) potrebu pravidelnej údržby, podľa potreby aj obnovy prenosovej sústavy a prepravnej siete a distribučných sústav a sietí na zachovanie výkonu sústavy a sietí,
- g) význam podpory elektriny vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie a podpory kombinovanej výroby založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s elektrinou,
- h) potrebu zabezpečiť dostatočnú prenosovú a výrobnú rezervnú kapacitu pre stabilné fungovanie trhu.

(4) Opatrenia podľa odseku 2 písm. d) nesmú byť diskriminačné a nesmú predstavovať neprimerané zaťaženie účastníkov trhu, vrátane nových účastníkov trhu a spoločností s malým podielom na trhu a nesmú vytvárať prekážky liberalizovanému trhu s elektrinou a plynom.

- (5) Pri návrhu opatrení podľa odseku 2 písm. d), pri zabezpečovaní vhodného stupňa prepojenia medzi členskými štátmi ministerstvo osobitnú pozornosť venuje:
- a) geografickej polohe štátu,
 - b) zachovaniu primeranej rovnováhy medzi nákladmi na výstavbu nových prepojení a úžitkom pre koncových odberateľov,
 - c) zabezpečeniu čo najúčinnšieho používania existujúcich spojovacích vedení.

(6) Opatrenia podľa odseku 2 písm. d), f), h) a i) sa môžu ukladať ako

- a) tarifné opatrenia alebo netarifné opatrenia,
- b) povinnosť zabezpečiť alebo vykonať technické alebo organizačné opatrenia,
- c) povinnosť zdržať sa konania alebo činností,
- d) poskytnutie ekonomických stimulov.⁴⁾

(7) Pri ukladaní opatrení podľa odseku 6 sa môže narušiť fungovanie trhu s elektrinou alebo trhu s plynom len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas potrebný na dosiahnutie účelu uloženého opatrenia. Pri uložených opatreniach nie je prípustné robiť rozdiely medzi cezhraničnými a vnútroštátnymi zmluvami. Ministerstvo je povinné uložené opatrenia zrušiť, ak odpadnú dôvody ich uloženia. Zodpovednosť osoby, ktorej boli uložené opatrenia podľa odseku 6, za škodu spôsobenú v dôsledku plnenia uložených opatrení, je vylúčená.

(8) Proti rozhodnutiu o uložení opatrenia podľa odseku 2 písm. h) a i) možno podať opravný prostriedok; rozklad nemá odkladný účinok.

(9) Ministerstvo ďalej informuje Komisiu o

- a) prijatých opatreniach na plnenie povinnosti poskytnúť univerzálnu službu,
- b) opatreniach na plnenie povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme; o zmenách prijatých opatrení informuje pravidelne každé dva roky,
- c) dôvodoch zamietnutia žiadosti o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia,
- d) o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny a plynu a o prijatých a predpokladaných opatreniach na riešenie bezpečnosti dodávok elektriny a plynu,
- e) technických pravidiel, ktoré určujú technicko-konštrukčné a prevádzkové požiadavky na pripojenie do sústavy a siete,
- f) opatreniach podľa odseku 2 písm. h) a i); rovnako informuje aj ostatné členské štáty Európskej únie.

(10) Ministerstvo zabezpečí, aby správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny podľa odseku 2 písm. m)

- a) obsahovala celkovú schopnosť sústavy pokrývať súčasný a očakávaný dopyt po elektrine vrátane
1. prevádzkovej bezpečnosti sústavy,
 2. predpokladanej rovnováhy medzi dodávkou a dopytom elektriny na nasledujúcich päť rokov,
 3. perspektívy zabezpečenia dodávok elektriny na obdobie 5 až 15 rokov odo dňa vypracovania správy,
 4. investičných zámerov prevádzkovateľa prenosovej sústavy a im známych investičných zámerov akejkoľvek inej strany týkajúcich sa poskytovania cezhraničnej prenosovej kapacity na nasledujúcich päť alebo viac kalendárnych rokov; ministerstvo pripraví správu v spolupráci s prevádzkovateľom prenosovej sústavy,
- b) zohľadnila
1. zásady riadenia preťaženia ustanovené v osobitnom predpise,^{4a)}
 2. existujúce a plánované prenosové vedenia,
 3. predpokladaný vývoj objemu výroby, dodávky, cezhraničnej výmeny elektriny a spotreby elektriny pri zohľadnení opatrení riadenia na strane dopytu,
 4. regionálne, vnútroštátne a európske ciele udržateľného rozvoja vrátane tých projektov, ktoré tvoria časť osi pre prioritné projekty ustanovené v osobitnom predpise.^{4b)}

(11) Ministerstvo zabezpečí, aby správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok plynu podľa odseku 2 písm. m) obsahovala

- a) výsledky monitorovania bezpečnosti dodávok plynu a prijaté a predpokladané opatrenia na riešenie bezpečnosti dodávok plynu,
- b) vplyvy opatrení stanovených na účel zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu pre odberateľov plynu na hospodársku súťaž,
- c) kapacitu zásobníkov,
- d) rozsah dlhodobých zmlúv o dodávke plynu, ktoré uzavreli účastníci trhu s plynom, vrátane zostávajúcej doby ich platnosti, s výnimkou obchodne citlivých informácií, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva,
- e) regulačné rámce poskytujúce primerané stimuly pre nové investície v oblasti prieskumu plynu, výroby plynu, uskladňovania plynu, zariadení na skvapaľňovanie zemného plynu a prepravy plynu.

§ 4

Podnikanie v energetike

(1) Podnikaním v energetike je

- a) výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny,
- b) výroba, preprava, distribúcia, uskladňovanie a dodávka plynu,
- c) prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy,
- d) prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob,
- e) prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapaľneného plynného uhľovodíka.

(2) Podnikaním v energetike nie je výroba elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu a distribúcia plynu výlučne pre vlastnú spotrebu a dodávka elektriny a dodávka plynu pre iné fyzické osoby alebo právnické osoby za nákupné ceny bez akéhokoľvek ďalšieho zvýšenia; cena za jednotku takto dodanej elektriny a plynu musí byť rovnaká ako cena v daňovom doklade vystavenom v súvislosti s dodávkou elektriny alebo dodávkou plynu, ak nejde o podnikanie podľa osobitného predpisu.^{4c)} Týmto nie sú dotknuté ustanovenia § 11 až 13. Na osoby podľa tohto odseku sa vzťahuje oznamovacia povinnosť podľa prvej vety § 5 ods. 5.

§ 5 **Povolenie**

(1) Podnikať v energetike možno len na základe povolenia.

(2) Povolenie sa vyžaduje, ak nejde o činnosti podľa odseku 4 na

- a) výrobu, prenos, distribúciu a dodávku elektriny,
- b) výrobu, prepravu, distribúciu, uskladňovanie²⁾ a dodávku plynu,
- c) prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok,
- d) prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy,
- e) prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob,
- f) prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvupalneného plynného uhľovodíka.

(3) Povolenie podľa odseku 2 možno vydať na jednu alebo na viac činností, na dobu neurčitú, ak žiadateľ nežiada inak. Povolenie vydáva úrad.

(4) Povolenie sa nevyžaduje na tieto činnosti:

- a) výroba a dodávka elektriny výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW,
- b) výroba a dodávka elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov výrobným zariadením s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW, ak ide o výrobu a dodávku elektriny v
 - 1. malých vodných elektrárňach,
 - 2. veterných elektrárňach,
 - 3. solárnych zariadeniach,
 - 4. zariadeniach na využitie geotermálnej energie,
 - 5. zariadeniach na využitie bioplynu,
 - 6. zariadeniach na využitie biomasy,
- c) výroba a dodávka plynu z biomasy,
- d) výroba a dodávka plynu z bioplynu,
- e) predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel,
- f) preprava vyťaženej ropy z miesta ťažby do miesta spracovania,
- g) predaj skvupalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách do objemu 100 litrov,
- h) predaj skvupalneného plynného uhľovodíka určeného na pohon motorových vozidiel,
- i) preprava skvupalneného plynného uhľovodíka v tlakových nádobách.

(5) Na osoby, ktoré vykonávajú činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie podľa odseku 4, sa vzťahuje oznamovacia povinnosť o začatí každej činnosti, podľa ktorej sú povinné v lehote do 30 dní oznámiť úradu začiatok výkonu činnosti, ukončenie činnosti a každú zmenu vykonávania

činnosti. Oznámenie obsahuje meno, priezvisko, adresu pobytu fyzickej osoby alebo obchodné meno, identifikačné číslo, sídlo a štatutárny orgán právnickej osoby, vymedzenie činnosti podľa odseku 4, dátum začiatku, zmeny alebo ukončenia vykonávania činnosti a opis, adresu, náklady na obstaranie a inštalovaný výkon zariadenia, na ktorom sa vykonávajú činnosti podľa odseku 4. Potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti, ktoré vydá úrad, je dokladom o oprávnení podnikateľ.

§ 6

Podmienky na vydanie povolenia

(1) Podmienkou na vydanie povolenia fyzickej osobe je

- a) vek najmenej 21 rokov v čase podania žiadosti,
- b) úplná spôsobilosť na právne úkony,
- c) pobyt na území Slovenskej republiky,⁵⁾
- d) bezúhonnosť,
- e) odborná spôsobilosť na vykonávanie požadovaných činností preukázaná osvedčením a ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa technického zamerania,
- f) preukázanie technických predpokladov na vykonávanie činností, na ktoré žiada povolenie,
- g) určenie zodpovedného zástupcu, ak fyzická osoba nemá odbornú spôsobilosť podľa písmena e).

(2) Podmienkou na vydanie povolenia právnickej osobe je

- a) umiestnenie sídla, podniku alebo organizačnej zložky právnickej osoby na vymedzenom území,
- b) odborná spôsobilosť na vykonávanie požadovaných činností preukázaná osvedčením a ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa technického zamerania člena štatutárneho orgánu, ak ide o právnickú osobu, ktorá žiada o povolenie na výrobu elektriny z jadrového paliva,
- c) preukázanie technických predpokladov na vykonávanie činností, na ktoré žiada povolenie,
- d) určenie zodpovedného zástupcu,
- e) bezúhonnosť štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu.

(3) Podmienkou na vydanie povolenia na výrobu elektriny z jadrového paliva je súhlas Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky.

(4) Žiadateľ o vydanie povolenia je povinný preukázať potrebné technické predpoklady na vykonávanie činností, na ktoré žiada povolenie; to sa nevyžaduje, ak ide o žiadateľa, ktorému bolo vydané osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky podľa § 11, alebo ak ide o žiadateľa, ktorý žiada o vydanie povolenia na dodávku elektriny alebo na dodávku plynu.

(5) Žiadateľ o vydanie povolenia na prenos elektriny je povinný okrem splnenia podmienok uvedených v odsekoch 1 a 2 preukázať aj technické predpoklady potrebné na vyrovnanie odchýlky sústavy na vymedzenom území. Žiadateľ o vydanie povolenia na distribúciu elektriny a distribúciu plynu je povinný v prípade nových distribučných sústav a sietí okrem splnenia podmienok uvedených v odsekoch 1 a 2 preukázať aj osvedčenie podľa § 11.

(6) Ak žiadateľ o vydanie povolenia nesplní podmienky na vydanie povolenia podľa tohto zákona, úrad žiadosť zamietne. Dôvody na zamietnutie musia byť objektívne, nediskriminačné a riadne podložené.

(7) Bezúhonnou osobou na účely tohto zákona je osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin, ktorého skutková podstata súvisí s predmetom podnikania podľa § 5 ods. 2. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace.

(8) Odbornú spôsobilosť na podnikanie v energetike (ďalej len „odborná spôsobilosť“) preukazuje žiadateľ alebo zodpovedný zástupca žiadateľa osvedčením o odbornej spôsobilosti.

(9) Podrobnosti o požiadavkách o preukázaní technických predpokladov na podnikanie v energetike, požiadavkách na vzdelanie a na odbornú spôsobilosť, ako aj spôsob ich preukázania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad. Podrobnosti o požiadavkách na odbornú spôsobilosť podľa odseku 2 písm. b), ako aj spôsob preukázania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad po dohode s Úradom jadrového dozoru.

§ 7

Postup pri vydávaní povolenia

(1) Povolenie na podnikanie v energetike podľa § 5 ods. 2 sa vydáva na základe písomnej žiadosti, v ktorej žiadateľ uvedie požadovanú činnosť, vymedzí územie alebo časť územia na výkon požadovanej činnosti a dobu, na ktorú žiada vydanie povolenia. Zároveň je povinný preukázať splnenie podmienok podľa § 6.

(2) Výrok rozhodnutia o vydaní povolenia obsahuje

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu pobytu fyzickej osoby alebo obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby,
- b) predmet, miesto, rozsah podnikania a vymedzené územie alebo časť vymedzeného územia,
- c) dobu platnosti povolenia vrátane termínu začatia výkonu činnosti,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia a adresu pobytu zodpovedného zástupcu, ak bol ustanovený,
- e) číslo osvedčenia o odbornej spôsobilosti,
- f) povinnosti a technické podmienky, za ktorých možno vykonávať činnosti, na ktoré žiadateľ žiada vydanie povolenia.

(3) Fyzická osoba a právnická osoba, ktorej bolo vydané povolenie na podnikanie v energetike podľa § 5 ods. 2, je povinná predložiť návrh na zápis povolenej činnosti do obchodného registra do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

§ 8

Zodpovedný zástupca

(1) Zodpovedným zástupcom je fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné vykonávanie povolenej činnosti podľa tohto zákona.

(2) Zodpovedný zástupca musí mať odbornú spôsobilosť na vykonávanie povolenej činnosti podľa tohto zákona a spĺňať podmienku bezúhonnosti podľa § 6 ods. 7.

(3) Funkciu zodpovedného zástupcu možno vykonávať len pre jedného držiteľa povolenia.

(4) Zodpovedným zástupcom právnickej osoby nemôže byť člen dozornej rady alebo iného kontrolného orgánu právnickej osoby.

(5) Ak zodpovedný zástupca prestane vykonávať funkciu, na ktorú bol ustanovený, držiteľ povolenia je povinný do 15 dní ustanoviť nového zodpovedného zástupcu a bezodkladne to oznámiť úradu.

§ 9

Zmena povolenia a strata platnosti povolenia

(1) O vykonanie zmeny vo vydanom povolení môže požiadať písomne fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bolo vydané povolenie (ďalej len „držiteľ povolenia“). Predložená žiadosť o vykonanie zmeny musí byť riadne odôvodnená s uvedením rozsahu požadovaných zmien.

(2) Úrad môže vykonať zmeny vo vydanom povolení aj z vlastného podnetu, ak sa zmenili podmienky, na ktorých základe bolo vydané povolenie, alebo ak nastali skutočnosti, ktoré túto zmenu odôvodňujú. Úrad je povinný oznámiť držiteľovi povolenia skutočnosti, ktoré odôvodňujú rozsah zmien v povolení.

(3) O vykonaných zmenách v povolení vydá úrad rozhodnutie s náležitostami podľa § 7 ods. 2.

(4) Povolenie stráca platnosť

- a) uplynutím doby, na ktorú bolo vydané,
- b) zánikom právnickej osoby, ktorej bolo vydané,
- c) rozhodnutím úradu o odňatí povolenia,
- d) smrťou fyzickej osoby alebo vyhlásením fyzickej osoby za mŕtvu.

(5) Povolenie úrad odníme, ak držiteľ povolenia

- a) prestal spĺňať podmienky, na ktorých základe bolo vydané povolenie,
- b) porušil závažným spôsobom alebo opakovane povinnosti a technické podmienky uvedené v povolení,
- c) o to písomne požiada.

(6) Za zmenu povolenia sa nepovažuje zmena zariadenia, na ktoré držiteľ povolenia preukazoval technické predpoklady na výkon povoľovanej činnosti, ak tieto zariadenia majú obdobný účel a ak pri výmene alebo doplnení zariadení nedošlo k zníženiu alebo k zvýšeniu kapacity sústavy alebo siete.

§ 10

Práva a povinnosti držiteľa povolenia

(1) Držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba je oprávnený

- a) vstupovať na cudzie pozemky a do cudzích objektov a zariadení v rozsahu a spôsobom nevyhnutným na výkon povolenej činnosti po predchádzajúcom súhlase vlastníka nehnuteľnosti,
- b) odstraňovať a okliesňovať stromy a iné porasty, ktoré ohrozujú bezpečnosť alebo spoľahlivosť prevádzky energetických zariadení, ak tak po predchádzajúcej písomnej výzve neurobil ich vlastník, nájomca alebo správca (ďalej len „vlastník“); písomná výzva musí byť vlastníčkovi doručená najmenej tri mesiace pred plánovaným začiatkom odstraňovania alebo okliesňovania stromov,
- c) vstupovať v súlade s osobitnými predpismi do uzavretých priestorov a zariadení Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Ozbrojených síl Slovenskej republiky, Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej

republiky, Slovenskej informačnej služby a Železníc Slovenskej republiky po predchádzajúcom súhlase,

- d) vstupovať na pozemky alebo do objektov, v ktorých sú umiestnené osobitné telekomunikačné zariadenia,⁶⁾ v rozsahu a spôsobom nevyhnutným na výkon povolenej činnosti po predchádzajúcom súhlase vlastníka nehnuteľnosti,
- e) vykonávať na cudzích nehnuteľnostiach povolenú činnosť na elektroenergetických zariadeniach alebo na plynárenských zariadeniach potrebných na zabezpečenie prevádzky sústavy alebo siete, ktorých výstavba bola povolená podľa osobitného predpisu.^{7a)}

(2) Predchádzajúci súhlas vlastníka nehnuteľnosti podľa odseku 1 písm. a), b) a d) sa nevyžaduje, ak ide o

- a) bezprostredné ohrozenie života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
- b) stav núdze alebo predchádzanie jeho vzniku,
- c) poruchy, údržbu alebo havárie na zariadeniach sústavy alebo siete a počas ich odstraňovania.

(3) Vlastníkovi nehnuteľnosti patrí po vykonaní činností na základe výzvy podľa odseku 1 písm. b) náhrada preukázaných nákladov, ktorú uhradza držiteľ povolenia. Ak vznikne vlastníkovi nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej fyzickej osoby alebo právnickej osoby majetková ujma, má nárok na náhradu škody. Ak je vlastník nehnuteľnosti obmedzený pri obvyklom užívaní nehnuteľnosti, má nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti. Nárok na náhradu škody alebo nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania možno uplatniť u držiteľa povolenia alebo ním poverenej fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorí túto škodu alebo obmedzenie vlastníckych práv spôsobili, do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tom poškodený dozvedel, najneskôr však do jedného roka od vzniku škody alebo od vzniku núteného obmedzenia užívania nehnuteľnosti, inak právo poškodeného na náhradu škody alebo na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti zaniká.

(4) Držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba je povinný konať tak, aby nespôsobil ujmu na právach a právom chránených záujmoch vlastníkov dotknutých nehnuteľnosti, ak sa jej nedá vyhnúť obmedziť ujmu na najmenšiu možnú mieru. Vstup na cudzie pozemky je držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba povinný oznámiť vlastníkovi; to neplatí, ak ide o vstup na cudzie pozemky z dôvodu havárií a porúch na energetických zariadeniach. Po skončení nevyhnutných pozemných prác, je držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba povinný uviesť pozemky do pôvodného stavu, alebo ak to nie je možné, je povinný uhradiť vlastníkovi pozemku spôsobenú škodu.

(5) Držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba pri výkone oprávnení podľa odseku 1 koná vo verejnom záujme. Oprávnenia podľa odseku 1 sú vecnými bremenami⁷⁾ spojenými s vlastníctvom dotknutej nehnuteľnosti a sú spôsobilé na zápis do katastra nehnuteľností. Vlastník dotknutej nehnuteľnosti má za zriadenie týchto vecných bremien nárok na poskytnutie primeranej jednorazovej náhrady. Lehoty na uplatnenie nároku na poskytnutie tejto primeranej jednorazovej náhrady sú rovnaké ako lehoty uvedené v odseku 3.

(6) Držiteľ povolenia alebo ním poverená fyzická osoba alebo právnická osoba je povinný

- a) poskytovať informácie nevyhnutné na výkon štátnej správy,
- b) umožniť orgánom vykonávajúcim štátnu správu vstup do objektov, v ktorých sa vykonáva povolená činnosť podľa tohto zákona,
- c) zabezpečiť, aby práce spojené s výkonom povolenej činnosti, vyžadujúce odbornú spôsobilosť, vykonávali len osoby, ktoré sú na tieto práce odborne spôsobilé,

- d) zabezpečiť, aby technické zariadenia používané na výkon povolenej činnosti spĺňali požiadavky na kvalitu, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj bezpečnosť technických zariadení a požiadavky na ochranu životného prostredia,
- e) poskytovať oprávneným osobám informácie o umiestnení energetických zariadení a informácie o technických údajoch týchto zariadení.

(7) Držiteľ povolenia na výrobu elektriny alebo držiteľ povolenia na dodávku plynu je povinný držať pohotovostnú zásobu palív v rozsahu, ktorý určí ministerstvo rozhodnutím; rozklad nemá odkladný účinok.

(8) Podrobnosti o rozsahu a postupe pri poskytovaní informácií nevyhnutných na výkon štátnej správy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 11

Výstavba energetického zariadenia

(1) Stavieť elektroenergetické zariadenie, plynárenské zariadenie, potrubie na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy a zariadenie na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka (ďalej len „energetické zariadenie“) možno iba na základe osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky (ďalej len „osvedčenie“). To neplatí, ak ide o výstavbu energetického zariadenia na

- a) výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW,
- b) výrobu plynu,
- c) distribúciu elektriny a distribúciu plynu, ktoré bude prevádzkovať prevádzkovateľ sústavy alebo siete v rámci časti vymedzeného územia.

(2) Dlhodobú koncepciu energetickej politiky schvaľuje vláda Slovenskej republiky na návrh ministerstva.

(3) Osvedčenie vydáva ministerstvo rozhodnutím na základe písomnej žiadosti žiadateľa, ktorá obsahuje

- a) obchodné meno fyzickej osoby alebo právnickej osoby, identifikačné číslo, ak jej bolo pridelené, pri fyzickej osobe meno a priezvisko, dátum narodenia, pobyt na vymedzenom území, pri právnickej osobe právnu formu, sídlo a meno a priezvisko, dátum narodenia členov štatutárneho orgánu,
- b) investičný zámer, ktorý obsahuje
 1. charakteristiku energetického zariadenia,
 2. údaje o umiestnení energetického zariadenia,
 3. predpokladaný vplyv
 - 3.1. elektroenergetického zariadenia na prenosovú sústavu a distribučnú sústavu na vymedzenom území z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti,
 - 3.2. plynárenského zariadenia na prepravnú sieť alebo distribučnú sieť na vymedzenom území z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti,
 - 3.3. potrubia na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy na existujúce potrubia z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti,
 - 3.4. zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka na distribučnú sieť na vymedzenom území z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti,
 4. údaje o primárnych zdrojoch energie,

5. ekonomickú efektívnosť
 - 5.1. elektroenergetického zariadenia a energetickú účinnosť prenosu alebo distribúcie elektriny,
 - 5.2. plynárenského zariadenia a energetickú náročnosť prepravy alebo distribúcie plynu,
 - 5.3. potrubia na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy a energetickú náročnosť prepravy pohonných látok alebo prepravy ropy,
 - 5.4. zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka a energetickú náročnosť rozvodu skvapalneného plynného uhľovodíka,
6. predpokladaný vplyv energetického zariadenia na životné prostredie,
7. finančné zabezpečenie investičného zámeru,
8. vplyv
 - 8.1. elektroenergetického zariadenia na bezpečnosť dodávok elektriny na vymedzenom území,
 - 8.2. plynárenského zariadenia na bezpečnosť dodávok plynu na vymedzenom území,
 - 8.3. potrubia na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy na bezpečnosť dodávok pohonných látok alebo bezpečnosť dodávok ropy,
 - 8.4. vplyv zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka na bezpečnosť rozvodu skvapalneného plynného uhľovodíka na vymedzenom území,
9. súlad investičného zámeru s územným plánom obce preukázaný stanoviskom obce,
10. spôsob pripojenia
 - 10.1. elektroenergetického zariadenia do sústavy,
 - 10.2. plynárenského zariadenia do siete,
 - 10.3. potrubia na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy na existujúce potrubie,
 - 10.4. zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka na distribučnú sieť.

(4) Súčasťou písomnej žiadosti žiadateľa podľa odseku 3 písm. b) je stanovisko prevádzkovateľa

- a) distribučnej sústavy, ku ktorej bude elektroenergetické zariadenie pripojené, k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodu 3.1. a 10.1.,
- b) prenosovej sústavy k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodov 2., 3.1., 8.1. a 10.1.,
- c) distribučnej siete, ku ktorej bude plynárenské zariadenie pripojené, k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodu 3.2. a 10.2.,
- d) prepravnej siete, ku ktorej bude plynárenské zariadenie pripojené, k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodu 2., 3.2., 8.2. a 10.2.,
- e) potrubia na prepravu pohonných látok alebo prevádzkovateľa potrubia na prepravu ropy, ku ktorému bude potrubie na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy pripojené, k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodu 3.3. a 10.3.,
- f) distribučnej siete, ku ktorej bude zariadenie na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka pripojené, k údajom podľa odseku 3 písm. b) bodu 3.4. a 10.4.

(5) Súčasťou písomnej žiadosti žiadateľa pri energetickom zariadení na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom nad 30 MWe je preukázanie odbornej spôsobilosti podľa § 6 ods. 8 a skúseností pri prevádzke energetického zariadenia.

(6) Skúsenosťou sa rozumie prevádzka rovnakého alebo obdobného energetického zariadenia, na ktoré žiada žiadateľ osvedčenie. Skúsenosť žiadateľ preukazuje zoznamom prevádzkovaných energetických zariadení v čestnom vyhlásení.^{7b)} Počet stálych zamestnancov zabezpečujúcich prevádzku energetického zariadenia žiadateľ preukazuje zoznamom zamestnancov s údajmi o ich odbornosti a dobe trvania pracovného pomeru.

(7) Ak investičný zámer žiadateľa je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ministerstvo osvedčenie vydá v lehote do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti; táto lehota môže byť predĺžená o 30 dní. Ak investičný zámer žiadateľa nie je v súlade s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ministerstvo žiadosť zamietne. Dôvody na zamietnutie žiadosti musia byť objektívne, nediskriminačné a riadne podložené.

(8) Podmienkou na vydanie osvedčenia na výstavbu distribučnej sústavy alebo distribučnej siete je, že na vymedzenom území alebo jeho časti, na ktorú sa žiadosť o vydanie osvedčenia vzťahuje, ešte nie je vybudovaná distribučná sústava alebo distribučná sieť, alebo nie je takáto sústava alebo sieť plánovaná na vybudovanie, alebo ak je úplne využitá kapacita súčasnej alebo navrhovanej distribučnej sústavy alebo distribučnej siete.

(9) Na posúdenie žiadosti ministerstvo požiada príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy alebo siete o vyjadrenie, či

- a) v záujmovej oblasti je vybudovaná distribučná sústava alebo sieť,
- b) súčasná distribučná sústava alebo sieť je využitá a pokrýva potreby predpokladané v investičnom zámere,
- c) sa podľa plánu rozvoja distribučnej sústavy alebo siete podľa § 24 ods. 2 písm. p) a § 43 ods. 6 písm. u) v záujmovej oblasti plánuje vybudovať distribučnú sústavu alebo sieť a či táto pokryje potreby predpokladané v investičnom zámere.

(10) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný predložiť vyjadrenie podľa odseku 9 najneskôr do 15 pracovných dní odo dňa doručenia požiadavky. Ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete v tomto termíne nepredloží vyjadrenie, znamená to, že v oblasti, na ktorú sa žiadosť o vydanie osvedčenia vzťahuje nie je vybudovaná distribučná sústava alebo sieť alebo že jej existujúca alebo plánovaná kapacita je využitá.

(11) Ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo distribučnej siete vo vyjadrení podľa odseku 9 uvedie, že v oblasti v rámci vymedzeného územia alebo jeho časti, na ktorú sa žiadosť o vydanie osvedčenia vzťahuje už bola vybudovaná distribučná sústava alebo sieť alebo je plánovaná na vybudovanie a jej existujúca alebo plánovaná kapacita nie je využitá, v primeranom čase zohľadňujúcim vybudovanie energetického zariadenia podľa predloženého investičného zámeru, vrátane opatrení na jej úpravu, bude schopná pokryť potreby investičného zámeru uvedeného v žiadosti o vydanie osvedčenia, ministerstvo žiadosť zamietne.

(12) Ak prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo distribučnej siete nedoloží ministerstvu právoplatné územné rozhodnutie⁸⁾ na výstavbu plánovanej distribučnej sústavy alebo distribučnej siete v lehote do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí žiadosti podľa odseku 11, ministerstvo môže vydať osvedčenie.

(13) Osvedčenie je dokladom pre územné konanie⁸⁾ a stavebné konanie⁹⁾ a dokladom k žiadosti o pripojenie zariadenia na výrobu elektriny k prenosovej sústave alebo k distribučnej sústave. Osvedčenie na výstavbu distribučnej sústavy alebo distribučnej siete je dokladom pre vydanie povolenia na podnikanie v energetike podľa § 5 a 6. Osvedčenie pre zariadenie pre kombinovanú výrobu sa posudzuje aj podľa osobitného predpisu.^{9a)}

(14) Kritériá pre vydanie osvedčenia stanovené na zabezpečenie súladu s dlhodobou koncepciou energetickej politiky, ktorých dodržanie je podmienkou pre vydanie osvedčenia, je ministerstvo povinné zverejniť na svojej internetovej stránke a vo vestníku.

(15) Ministerstvo vedie evidenciu všetkých žiadateľov o vydanie osvedčenia a zverejňuje zoznam vydaných osvedčení podľa odseku 7, ktorý obsahuje údaje podľa odseku 3 písm. a) a b) bodov 1 a 2 vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva.

(16) Platnosť rozhodnutia o vydaní osvedčenia je tri roky odo dňa jeho právoplatnosti. Platnosť rozhodnutia o vydaní osvedčenia na výstavbu zariadenia na výrobu elektriny z jadrového paliva je sedem rokov odo dňa jeho právoplatnosti. Žiadateľ, ktorému ministerstvo vydalo osvedčenie, je povinný od právoplatnosti rozhodnutia o vydaní osvedčenia raz za kalendárny rok písomne informovať ministerstvo o stave prípravy a postupe výstavby elektroenergetického zariadenia a plynárenského zariadenia.

§ 12

Výstavba priameho vedenia

(1) Výrobca elektriny má právo na prepravu elektriny do vlastného zariadenia alebo do zariadenia vertikálne integrovaného podniku prostredníctvom priameho vedenia. Rovnaké právo ako výrobca elektriny má aj oprávnený odberateľ.

(2) Výstavbu priameho vedenia možno realizovať iba so súhlasom úradu. Súhlas na výstavbu priameho vedenia vydáva úrad rozhodnutím, ak výrobca elektriny alebo oprávnený odberateľ preukáže splnenie podmienok uvedených v odseku 3.

(3) Podmienkou na vydanie súhlasu na výstavbu priameho vedenia je preukázanie

- a) súladu so všeobecným hospodárskym záujmom a s dlhodobou koncepciou energetickej politiky,
- b) že výrobcovi elektriny alebo oprávnenému odberateľovi bol odmietnutý prístup do prenosovej alebo distribučnej sústavy,
- c) že bolo pred úradom začaté konanie o urovnaní sporu o prístupe do prenosovej alebo distribučnej sústavy a konanie o urovnaní sporu nebolo zastavené na podnet niektorého z účastníkov konania,
- d) že výstavba priameho vedenia nezvýhodňuje niektorého účastníka trhu.

(4) Zoznam priamych vedení a množstvo elektriny prepravené týmito vedeniami uverejňuje na svojej internetovej stránke príslušný prevádzkovateľ sústavy, do ktorej je výrobca elektriny, alebo odberateľ elektriny využívajúci priame vedenie, pripojený.

§ 13

Výstavba priameho plynovodu

(1) Výrobca plynu a oprávnený odberateľ plynu majú právo na prepravu plynu určeného pre vlastnú spotrebu priamym plynovodom.

(2) Výstavbu priameho plynovodu možno realizovať iba so súhlasom úradu. Súhlas na výstavbu priameho plynovodu vydáva úrad rozhodnutím, ak výrobca plynu alebo oprávnený odberateľ plynu preukáže splnenie podmienok uvedených v odseku 3.

(3) Podmienkou na vydanie súhlasu na výstavbu priameho plynovodu je preukázanie

- a) súladu so všeobecným hospodárskym záujmom a s dlhodobou koncepciou energetickej politiky,

- b) že výrobcovi plynu alebo oprávnenému odberateľovi plynu bol odmietnutý prístup do prepravnej alebo distribučnej siete,
- c) že bolo pred úradom začaté konanie o urovaní sporu o prístupe do prepravnej alebo distribučnej siete a konanie o urovaní sporu nebolo zastavené na podnet niektorého z účastníkov konania,
- d) že výstavba priameho plynovodu nezvýhodňuje niektorého účastníka trhu.

§ 14 **Stav núdze**

(1) Stavom núdze v energetike je náhly nedostatok alebo hroziaci nedostatok jednotlivých druhov energie, v elektrizačnej sústave aj zmena frekvencie nad alebo pod úroveň stanovenú pre technické prostriedky zabezpečujúce automatické odpájanie zariadení od sústavy v súlade s technickými podmienkami podľa § 17, alebo prerušenie paralelnej prevádzky prenosových sústav, ktoré môže spôsobiť významné zníženie alebo prerušenie dodávok energie alebo vyradenie energetických zariadení z činnosti alebo ohrozenie života a zdravia ľudí na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia v dôsledku

- a) mimoriadnych udalostí,¹⁰⁾
- b) opatrení štátnych orgánov počas hospodárskej mobilizácie,¹¹⁾
- c) havárií na zariadeniach pre výrobu, prenos a distribúciu elektriny, aj mimo vymedzeného územia,
- d) havárií na zariadeniach pre výrobu, prepravu, uskladňovanie a distribúciu plynu, aj mimo vymedzeného územia,
- e) ohrozenia bezpečnosti a prevádzkovej spoľahlivosti elektrizačnej sústavy,
- f) ohrozenia bezpečnosti a prevádzkovej spoľahlivosti plynárenskej siete,
- g) nedostatku zdrojov energie,
- h) teroristického činu.

(2) Stav núdze v elektroenergetike na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia po posúdení dôsledkov v odseku 1 vyhlasuje a odvoláva prevádzkovateľ prenosovej sústavy vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vyhlásenie a odvolanie stavu núdze bezodkladne oznamuje ministerstvu.

(3) Stav núdze v plynárstve na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia po posúdení dôsledkov v odseku 1 vyhlasuje a odvoláva prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia ministerstva plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia. Tento prevádzkovateľ distribučnej siete vyhlásenie a odvolanie stavu núdze bezodkladne oznamuje ministerstvu.

(4) Ak bol vyhlásený stav núdze, účastníci trhu sú povinní podieľať sa na odstránení príčin a dôsledkov uvedených v odseku 1 písm. a) až h) a na obnove dodávok elektriny a plynu.

(5) Každý účastník trhu je povinný podrobiť sa opatreniam zameraným na predchádzanie stavu núdze a pri stave núdze (ďalej len „obmedzujúce opatrenia“) a opatreniam zameraným na odstránenie stavu núdze. Obmedzujúce opatrenia sa uplatňujú v tomto poradí

- a) obmedzenie odberu energie u odberateľov, ktorí prevádzkujú výrobu alebo poskytujú služby náročné na spotrebu energie,

- b) prerušenie dodávok energie pre odberateľov podľa písmena a),
- c) obmedzenie a prerušenie dodávok energie pre ostatných odberateľov mimo domácností a zariadení verejnoprospešných služieb,
- d) obmedzenie a prerušenie dodávok energie pre výrobcov elektriny,
- e) obmedzenie a prerušenie dodávok energie pre zariadenia verejnoprospešných služieb,
- f) obmedzenie a prerušenie dodávok energie pre odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti.

(6) Obmedzujúce opatrenia v elektroenergetike na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia vyhlasuje a odvoláva prevádzkovateľ prenosovej sústavy vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia.

(7) Obmedzujúce opatrenia v plynárenstve na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia vyhlasuje a odvoláva prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia ministerstva plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch a pomocou prostriedkov dispečerského riadenia.

(8) Obmedzenie dodávok pri vyhlásení stavu núdze v elektroenergetike sa uskutoční podľa vopred stanovených pravidiel pre vyrovnanie nerovnováhy prevádzkovateľom prenosovej sústavy. Obmedzujúce opatrenia sa prijímajú po porade s ďalšími významnými prevádzkovateľmi prenosových sústav pri dodržiavaní príslušných dvojstranných dohôd vrátane dohôd o výmene informácií.

(9) Ak sa nedodržia obmedzujúce opatrenia počas ich vyhlásenia, má prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý je povinný plniť úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, právo požadovať od účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom náhradu škody.

(10) Podrobnosti o postupe pri vyhlasovaní stavu núdze, o vyhlasovaní obmedzujúcich opatrení pri stavoch núdze a o opatreniach zameraných na odstránenie stavu núdze ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(11) Pri stave núdze až do jeho odvolania je právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze vyhlásený alebo z dôvodu plnenia obmedzujúcich opatrení vylúčené. V elektroenergetike je právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu, pre ktorý bol stav núdze vyhlásený alebo z dôvodu plnenia obmedzujúcich opatrení vylúčené aj v prípade, ak bolo zariadenie užívateľa sústavy odpojené v dôsledku činnosti technických prostriedkov zabezpečujúcich automatické odpájanie zariadení od sústavy v súlade s technickými podmienkami podľa § 17.

(12) Prevádzkovateľ distribučnej siete, dodávateľ plynu a odberateľ plynu, ktorí si zabezpečujú dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov, sú povinní na účel riešenia stavu núdze a predchádzania stavu núdze zabezpečiť štandard bezpečnosti dodávok plynu pre koncových odberateľov plynu.

(13) Štandardom bezpečnosti dodávok plynu je zabezpečenie dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v prípadoch

- a) prerušenia alebo obmedzenia dodávok plynu minimálne počas 10 týždňov v rozsahu 30 % z celkového súčtu denného objemu dodávky plynu na základe všetkých zmlúv o dodávke plynu pre koncových odberateľov plynu alebo zmlúv o nákupe plynu od výrobcu plynu alebo od dodávateľa plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov,

- b) spotreby plynu v piatich po sebe nasledujúcich dňoch, počas ktorých sú na vymedzenom území namerané priemerné denné teploty pod -12°C ,
- c) potreby pokrytia spotreby plynu na vymedzenom území vyvolanej vývojom nízkych vonkajších teplôt v období najchladnejšieho obdobia, ktoré sa vyskytlo za posledných 20 rokov predchádzajúcich danému roku v období od 1. novembra do 31. marca,
- d) prerušenia alebo obmedzenia dodávok plynu v období od 1. novembra do 31. marca najmenej počas 30 po sebe nasledujúcich dní v rozsahu priemerného denného objemu predpokladanej dodávky plynu príslušného mesiaca na základe celkového súčtu zmlúv o dodávke plynu pre koncových odberateľov plynu alebo zmlúv o nákupe plynu od výrobcu plynu alebo od dodávateľa plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov.

(14) Prevádzkovateľ distribučnej siete na účel riešenia stavu núdze a predchádzania stavu núdze zabezpečuje štandard bezpečnosti dodávok plynu pre odberateľov plynu v domácnostiach. Dodávateľ plynu na účel riešenia stavu núdze a predchádzania stavu núdze zabezpečuje štandard bezpečnosti dodávok plynu pre odberateľov plynu mimo domácnosti. Odberateľ plynu, ktorý si zabezpečuje dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov, si zároveň zabezpečuje štandard bezpečnosti dodávok plynu na účel riešenia stavu núdze a predchádzania stavu núdze.

(15) Prevádzkovateľ distribučnej siete, dodávateľ plynu pre odberateľov plynu mimo domácnosti a odberateľ plynu, ktorí si zabezpečujú dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov zabezpečujú štandard bezpečnosti dodávok plynu zásobami plynu v zásobníkoch s disponibilitou dodávok plynu zo zásobníkov pri stave núdze do siete na vymedzenom území. Najviac 50 % objemu plynu potrebného na zabezpečenie štandardu bezpečnosti dodávok môžu zabezpečiť využitím cezhraničnej kapacity sietí zmluvne zabezpečenými výpomocnými dodávkami plynu disponibilnými pri stave núdze na vymedzenom území.

(16) Prevádzkovateľ distribučnej siete, dodávateľ plynu a odberateľ plynu, ktorí si zabezpečujú dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov predložia ministerstvu každoročne do 28. februára návrh spôsobu zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu na nasledujúce obdobie od 1. novembra do 31. marca. Ministerstvo do 31. marca po prerokovaní s úradom a prevádzkovateľom distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia ministerstva plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, rozhodne o spôsobe zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu na nasledujúce obdobie od 1. novembra do 31. marca. V odôvodnených prípadoch z hľadiska technických možností môže rozhodnutím udeliť výnimku zo spôsobu zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu ministerstvo.

(17) Prevádzkovateľ distribučnej siete, dodávateľ plynu a odberateľ plynu, ktorí si zabezpečujú dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov predložia ministerstvu každoročne do 31. augusta informácie o zabezpečení štandardu bezpečnosti dodávok plynu na nasledujúce obdobie od 1. novembra do 31. marca. Ak je zabezpečenie štandardu bezpečnosti dodávok plynu nedostatočné, ministerstvo uloží rozhodnutím opatrenia. Rozklad proti rozhodnutiu ministerstva o opatrení na zabezpečenie štandardu bezpečnosti dodávok plynu nemá odkladný účinok.

(18) Spôsob a rozsah informácií predkladaných ministerstvu o zabezpečení štandardu bezpečnosti dodávok plynu, spôsob vyhodnocovania zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu, postup pri ukladaní a vyhodnocovaní opatrení v prípade nedostatočného zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu a podrobnosti o štandarde bezpečnosti dodávok plynu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(19) Dodávateľ plynu a odberateľ plynu uvedení v odseku 12 môžu na základe zmluvy preniesť zodpovednosť za zabezpečenie štandardu bezpečnosti dodávok plynu na iného účastníka trhu s

plynom. Prenesením zodpovednosti nie je dotknutá povinnosť predkladať informácie podľa odseku 16.

§ 15

Povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme

(1) Všeobecným hospodárskym záujmom v energetike na účely tohto zákona sa rozumie zabezpečenie najmä

- a) bezpečnosti sústavy alebo siete vrátane zabezpečenia pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny a plynu, ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti,
- b) prednostného prístupu do sústavy pri dodávke elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
- c) využitia obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanej výroby a domáceho uhlia pri výrobe elektriny,
- d) plnenia záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- e) plnenia záväzkov vyplývajúcich z členstva Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách,
- f) ochrany životného prostredia.

(2) Všeobecný hospodársky záujem v energetike schvaľuje vláda Slovenskej republiky na návrh ministerstva.

(3) Ministerstvo môže vo všeobecnom hospodárskom záujme uložiť povinnosť výrobcovi elektriny, prevádzkovateľovi sústavy a siete, dodávateľovi elektriny a plynu a prevádzkovateľovi zásobníka zabezpečiť

- a) bezpečnosť, pravidelnosť, kvalitu a cenu dodávky elektriny a plynu a energetickú efektívnosť dodávok elektriny,
- b) ochranu životného prostredia,
- c) využitie obnoviteľných zdrojov energie, kombinovanej výroby a domáceho uhlia pri výrobe elektriny,
- d) prednostný prístup, pripojenie, prenos, distribúciu a dodávku elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
- e) ochranu odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti,
- f) plnenie záväzkov podľa odseku 1 písm. d) a e),
- g) poskytovanie podporných služieb potrebných na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a na poskytovanie systémových služieb v zariadeniach na výrobu elektriny.

(4) Povinnosti uložené podľa odseku 3 musia byť jednoznačné, vykonateľné, kontrolovateľné, transparentné, nediskriminačné a musia zabezpečiť rovnosť prístupu pre elektroenergetické spoločnosti a plynárenské spoločnosti v členských štátoch Európskej únie ku konečným odberateľom na vymedzenom území.

§ 16

Výberové konanie na nové energetické zariadenia

(1) Ministerstvo môže v súlade s § 15 ods. 1 písm. a) uložiť prevádzkovateľovi elektroenergetického zariadenia povinnosť

- a) zaviesť technológie, ktoré zabezpečia

1. zvýšenie energetickej efektívnosti sústavy,
2. zníženie spotreby elektriny,

b) vykonať opatrenia zamerané na prípravu výstavby alebo na výstavbu nových elektroenergetických zariadení.

(2) Opatrenia podľa odseku 1 písm. b) môže ministerstvo uložiť len vtedy, ak

- a) súčasné kapacity elektroenergetických zariadení nedostatočne zabezpečujú alebo nezabezpečujú požiadavky na bezpečnosť a spoľahlivosť sústavy,
- b) opatrenia podľa odseku 1 písm. a) dostatočne nezabezpečia požiadavky na bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzkovania sústavy.

(3) Pri ukladaní povinností podľa odseku 1 môže ministerstvo poskytnúť ekonomické stimuly v súlade s osobitným zákonom.⁴⁾

(4) Dodávateľ technológie, ktorá zabezpečí zvýšenie energetickej efektívnosti sústavy alebo zníženie spotreby elektriny a dodávateľ, ktorý zabezpečuje prípravu výstavby a výstavbu nových elektroenergetických zariadení, na ktoré sa poskytujú ekonomické stimuly, sa určí výberovým konaním. Výberové konanie organizuje a kontroluje úrad; úrad je povinný postupovať podľa osobitného zákona.¹²⁾ Vypísanie výberového konania úrad zverejní v Úradnom vestníku Európskej únie najmenej šesť mesiacov pred termínom uzávierky na predloženie ponúk.

(5) Realizovať výstavbu nových elektroenergetických zariadení je možné, ak sú splnené kritériá týkajúce sa

- a) bezpečnosti sústavy,
- b) ochrany zdravia a bezpečnosti práce,
- c) ochrany životného prostredia,
- d) využitia verejných pozemkov,
- e) energetickej efektívnosti,
- f) využitia energetických zdrojov,
- g) technickej, ekonomickej, finančnej schopnosti žiadateľa o výstavbu,
- h) minimálnych konštrukčných a prevádzkových požiadaviek na pripojenie elektroenergetického zariadenia do sústavy a zabezpečenia vzájomnej prevádzkyschopnosti sústavy.

§ 17

Technické podmienky sústavy a siete

(1) Prevádzkovateľ sústavy alebo siete je povinný v záujme zabezpečenia nediskriminačného, transparentného, bezpečného prístupu, pripojenia a prevádzkovania sústavy a siete určiť technické podmienky prístupu a pripojenia, pravidiel prevádzkovania sústavy a siete a dodržať kritériá technickej bezpečnosti sústavy a siete.

(2) Technické podmienky prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete vrátane priameho vedenia a priameho plynovodu (ďalej len „technické podmienky“) obsahujú najmä podmienky

- a) prístupu do sústavy a siete,
- b) pripojenia k sústave a sieti,
- c) technickej súčinnosti sústavy a siete vrátane vzájomnej prevádzkyschopnosti sústavy a siete,
- d) prevádzkovania sústavy a siete,

- e) prevádzkovania priameho vedenia alebo priameho plynovodu,
- f) zabezpečenia prevádzkovej bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy a siete,
- g) prerušenia dodávok elektriny a plynu,
- h) odpojenia zo sústavy alebo siete,
- i) riadenia sústavy alebo siete.

(3) Technické podmienky obsahujú tiež kritériá technickej bezpečnosti sústavy a siete, spôsob vypracovania a zverejnenia minimálnych technicko-konštrukčných a prevádzkových požiadaviek na prístup, pripojenie a prevádzkovanie sústavy a siete. V technických podmienkach prevádzkovateľa sústavy sú vymedzené postupy na zachovanie prevádzkovej bezpečnosti sústavy.

(4) Technické podmienky podľa odsekov 2 a 3 je prevádzkovateľ sústavy alebo siete povinný vypracovať najneskôr do dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného podľa odseku 6.

(5) Technické podmienky uverejní prevádzkovateľ sústavy alebo siete tak, aby boli prístupné všetkým účastníkom trhu najneskôr jeden mesiac pred nadobudnutím ich účinnosti. Technické podmienky sú záväzné pre účastníkov trhu s elektrinou a účastníkov trhu s plynom.

(6) Podrobnosti o rozsahu technických podmienok podľa odsekov 2 a 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(7) Prevádzkovateľ sústavy a siete je ďalej povinný určiť obchodné podmienky na prístup, pripojenie a prevádzkovanie sústavy a siete. Rozsah obchodných podmienok ustanovia pravidlá trhu s elektrinou a s plynom.¹³⁾

(8) Prevádzkovateľ sústavy alebo siete je povinný v prípade regulovaného prístupu podľa § 18 ods. 6 a 11 zabezpečiť, aby obchodné podmienky na prístup do sústavy a do siete obsahovali aj ceny za prístup do sústavy a siete alebo metodiku ich určenia. Ceny alebo metodika ich určenia za prístup do sústavy a do siete musia byť stanovené na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií a musia byť určené alebo schválené úradom a zverejnené pred nadobudnutím ich účinnosti.

(9) Prevádzkovateľ sústavy a siete môže odmietnuť prístup do sústavy a siete z dôvodu nedostatočnej kapacity sústavy a siete alebo z dôvodu hrozby vážnej ekonomickej ujmy a vážnych ekonomických ťažkostí v súvislosti so zmluvami o dodávke plynu s pevne dohodnutým objemom dodávky a s povinnosťou zaplatiť bez ohľadu na odobraté množstvo plynu. Pri odmietnutí prístupu do sústavy a siete je prevádzkovateľ sústavy a siete povinný prihliadať na plnenie povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme a na ochranu práv odberateľov. Každé odmietnutie prístupu do sústavy a siete musí byť odôvodnené.

§ 18

Trh s elektrinou a s plynom, účastníci trhu, prístup na trh a právo výberu dodávateľa

(1) Predmetom trhu s elektrinou a s plynom je dodávka elektriny a plynu, pripojenie a prístup do prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete a distribučnej siete, prenos elektriny a distribúcia elektriny na vymedzenom území, preprava plynu a distribúcia plynu na vymedzenom území, uskladňovanie plynu, poskytovanie podporných služieb v elektroenergetike a plynárenstve, poskytovanie systémových služieb v elektroenergetike, pripojenie a prístup nových výrobcov elektriny a plynu do sústavy alebo do siete.

(2) Účastníkom trhu s elektrinou je

- a) výrobca elektriny,

- b) prevádzkovateľ prenosovej sústavy,
- c) prevádzkovateľ distribučnej sústavy,
- d) dodávateľ elektriny [§ 2 písm. b) 20. bod],
- e) odberateľ elektriny [§ 2 písm. b) 21. bod],
- f) obchodník s elektrinou.

(3) Účastníkom trhu s plynom je

- a) výrobca plynu,
- b) prevádzkovateľ prepravnej siete,
- c) prevádzkovateľ distribučnej siete,
- d) prevádzkovateľ zásobníka,
- e) dodávateľ plynu [§ 2 písm. c) 18. bod],
- f) odberateľ plynu [§ 2 písm. c) 23. bod].

(4) Účastník trhu s elektrinou a s plynom má právo prístupu na trh s elektrinou a plynom na základe

- a) regulovaného prístupu,
- b) dohodnutého prístupu.

(5) Reguláciu prístupu na trh s elektrinou a s plynom vykonáva úrad podľa osobitného predpisu.¹⁾

(6) Regulovaný prístup na trh s elektrinou má účastník trhu k prenosovej a distribučnej sústave.

(7) Účastník trhu s elektrinou s právom regulovaného prístupu na trh je zodpovedný za odchýlku účastníka trhu a je subjektom zúčtovania odchýlky sústavy. Zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu môže byť na základe zmluvy prenesená aj na iný subjekt. Ak odchýlka účastníka trhu bola prenesená na základe zmluvy na iný subjekt, stáva sa subjektom zúčtovania odchýlky sústavy.

(8) Účastník trhu s plynom s právom regulovaného prístupu na trh je zodpovedný za odchýlku účastníka trhu s plynom a je subjektom zúčtovania odchýlky siete. Zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu s plynom môže byť na základe zmluvy prenesená aj na iný subjekt. Ak odchýlka účastníka trhu s plynom bola prenesená na základe zmluvy na iný subjekt, tento sa stáva subjektom zúčtovania odchýlky siete.

(9) Subjekt zúčtovania je povinný odovzdať zúčtovateľovi odchýlky údaje potrebné na zúčtovanie odchýlok, v rozsahu podľa osobitného predpisu.^{13a)}

(10) Podrobnosti o prevzatí zodpovednosti, spôsobe vyhodnocovania, zúčtovania a vysporiadavania odchýlky účastníka trhu a odchýlky sústavy ustanovia pravidlá trhu.¹³⁾

(11) Regulovaný prístup na trh s plynom má účastník trhu s plynom k prepravnej sieti, k distribučnej sieti a do zásobníka.

(12) Dohodnutý prístup na trh s plynom sa uplatňuje pre prístup do ťažobnej siete a k akumulácii plynu v sieti. Ak sa uplatňuje dohodnutý prístup do ťažobnej siete a k akumulácii plynu v sieti, prevádzkovateľ prepravnej siete a distribučnej siete je povinný každoročne zverejniť obchodné podmienky na prístup a využívanie ťažobnej siete a akumulácie plynu v sieti.

(13) Právo výberu dodávateľa elektriny a plynu podľa tohto zákona má každý odberateľ elektriny a plynu.

(14) Účastníci trhu s elektrinou a účastníci trhu s plynom sú povinní dodržiavať pravidlá trhu.¹³⁾

(15) Ak odberateľ iného členského štátu Európskej únie je oprávneným odberateľom na území tohto členského štátu Európskej únie, prevádzkovateľ sústavy alebo prevádzkovateľ siete na vymedzenom území je povinný uzatvoriť s týmto oprávneným odberateľom zmluvu o prenose alebo distribúcii elektriny alebo zmluvu o preprave alebo distribúcii plynu.

(16) Ak prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia odmietne uzatvoriť zmluvu o prenose alebo zmluvu o distribúcii elektriny alebo zmluvu o preprave alebo zmluvu o distribúcii plynu s oprávneným odberateľom iného členského štátu Európskej únie, má právo takýto oprávnený odberateľ požiadať Komisiu o vydanie rozhodnutia o prístupe do sústavy alebo do siete na vymedzenom území. Prevádzkovateľ sústavy alebo siete je povinný rešpektovať rozhodnutie Komisie a uzatvoriť s oprávneným odberateľom zmluvu o prenose alebo zmluvu o distribúcii elektriny alebo zmluvu o preprave alebo zmluvu o distribúcii plynu.

§ 19

Vedenie oddelenej evidencie na účely účtovníctva

(1) Na účely zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií sú výrobca elektriny, výrobca plynu, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete a prevádzkovateľ zásobníka povinní viesť oddelenú evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, oddelenú evidenciu o nákladoch, výnosoch, aktívach, pasívach, určiť pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov a určiť pravidlá na odpisovanie samostatne za každú jednu z činností výroba elektriny, prenos elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu, preprava plynu, distribúcia plynu a uskladňovanie plynu.

(2) Prevádzkovatelia uvedení v odseku 1 sú povinní viesť oddelenú evidenciu skutočností aj za inú činnosť, ktorú vykonávajú v rámci podnikania, ako je činnosť uvedená v odseku 1.

(3) Dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu je povinný viesť oddelenú evidenciu skutočností podľa odseku 1 pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo odberateľovi plynu mimo domácnosti a pre dodávku elektriny alebo pre dodávku plynu odberateľovi elektriny alebo plynu v domácnosti a za inú činnosť, ktorú vykonáva v rámci podnikania.

(4) Osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 sú povinné vyhotoviť za každú činnosť samostatný výkaz ziskov a strát a samostatný prehľad aktív a pasív a predložiť ich úradu v lehote do 30. júna kalendárneho roka. Ďalej sú tieto osoby povinné predložiť úradu na schválenie pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidlá pre odpisovanie v lehote do 31. augusta kalendárneho roka. Úradom schválené pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidlá pre odpisovanie tieto osoby uplatnia od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka.

(5) Na účely tohto zákona krížovou dotáciou je vyrovnanie straty z jednej činnosti so ziskom z inej činnosti.

(6) Na vedenie oddelenej evidencie skutočností podľa odsekov 1 až 4 sa primerane vzťahujú ustanovenia o rámcovej účtovnej osnove a o účtovnom rozvrhu podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾ Ustanoveniami odsekov 1 až 4 nie sú dotknuté povinnosti účtovných jednotiek podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

(7) Prevádzkovatelia uvedení v odseku 1 sú povinní ročnú účtovnú závierku predložiť na audit, pripojiť k ročnej účtovnej závierke aj prehľad o vzájomných finančných a iných transakciách s prepojenými podnikmi a zverejniť ročnú účtovnú závierku v súlade s postupom určeným podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾ Ak zverejnenie ročnej účtovnej závierky nevyplýva z osobitného predpisu,¹⁴⁾ sú povinní na požiadanie sprístupniť verejnosti ročnú účtovnú závierku.

(8) Spôsob vedenia oddelenej evidencie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, spôsob vedenia oddelenej evidencie nákladov, výnosov, aktív a pasív, formu a termíny predkladania výstupov z oddelenej evidencie na účely tohto zákona ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad.

§ 20

Ochrana odberateľa elektriny v domácnosti a odberateľa plynu v domácnosti

(1) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ majú právo pri dodávke elektriny alebo plynu

- a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu (ďalej len „zmluva“), ktorá musí obsahovať najmä
 1. identifikáciu dodávateľa,
 2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s týmito dodávkami súvisiacich služieb,
 3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
 4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
 5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať,
 6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a s dodávkou súvisiacich služieb,
 7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie,
 8. informáciu, za akých podmienok môže odstúpiť od zmluvy v prípade, ak nesúhlasí so zmenou ceny elektriny alebo ceny plynu a s tým súvisiacich služieb,
 9. informáciu o pôvode a podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na dodanej elektrine v predchádzajúcom roku, prípadne upozornenie na verejný zdroj týchto informácií,
 10. informáciu o vplyve primárnych zdrojov elektriny na životné prostredie, prípadne upozornenie na verejný zdroj o týchto informáciách,
 11. informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
- b) na poskytnutie informácie o každej úprave ceny elektriny alebo ceny plynu a o úprave podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb najneskôr 30 dní pred vykonaním úpravy,
- c) na výber formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia. Dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi úradom¹⁾

určenou alebo schválenou cenou elektriny alebo plynu. Odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť.

(2) Ustanovenia odseku 1 platia aj v prípade, ak odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti neuzatvárajú zmluvu o dodávke elektriny alebo zmluvu o dodávke plynu a s tým súvisiacich služieb priamo s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu.

(3) Odberateľ elektriny v domácnosti má právo uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny s koncovým dodávateľom elektriny pre domácnosť, ktorý poskytuje univerzálnu službu za podmienok ustanovených v odseku 1.

(4) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej siete na časti vymedzeného územia je povinný za podmienok určených úradom a pri dodržaní ceny alebo metodiky jej tvorby určenej úradom zabezpečiť pripojenie odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti do sústavy a siete, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky. Zmluva o pripojení musí obsahovať aj lehotu, v ktorej je prevádzkovateľ distribučnej sústavy a distribučnej siete povinný zabezpečiť pripojenie odberného elektrického zariadenia alebo odberného plynového zariadenia.

(5) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti majú právo na vymedzenom území na dodávku elektriny a plynu v určenej kvalite a za primerané ceny, ktoré sú stanovené alebo určené transparentne.

(6) Odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti majú právo zmeniť dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu. Dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu nesmie požadovať od odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti finančnú úhradu za vykonanie zmeny.

(7) Dodávateľ elektriny a dodávateľ plynu je povinný riadne a úplne informovať na vyhotovenej faktúre¹⁷⁾ odberateľa elektriny v domácnosti a odberateľa plynu v domácnosti o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny a za dodávku plynu vrátane ich číselného vyjadrenia. Informácia o skladbe jednotlivých zložiek ceny za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu obsahuje najmä cenu za

- a) nákup elektriny alebo plynu,
- b) obchodnú činnosť dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,
- c) prepravu plynu,
- d) distribúciu elektriny vrátane prenosu alebo distribúciu plynu,
- e) skladovanie plynu,
- f) straty pri prenose elektriny a distribúcii elektriny,
- g) systémové služby v elektroenergetike,
- h) prevádzkovanie systému v elektroenergetike.

§ 20a

Dodávateľ poslednej inštancie

(1) Dodávateľ poslednej inštancie je povinný dodávať elektrinu alebo plyn odberateľom, ktorí využili právo voľby dodávateľa a ktorých dodávateľovi bolo v priebehu výkonu činnosť odňaté povolenie alebo dodávateľ nemá možnosť uskutočňovať dodávku elektriny alebo plynu a odberatelia ku dňu prerušenia dodávok elektriny alebo plynu nemajú zabezpečenú dodávku iným spôsobom.

(2) Dodávateľ poslednej inštancie je povinný dodávať elektrinu alebo plyn odberateľom podľa odseku 1 najviac po dobu troch mesiacov. Dodávateľ poslednej inštancie túto skutočnosť bezprostredne oznámi úradu.

(3) Skutočnosť, že dodávateľ elektriny alebo plynu nemôže uskutočňovať dodávky odberateľom, je prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo distribučnej siete na ktorú je odberateľ elektriny alebo plynu pripojený, povinný takúto skutočnosť bezodkladne oznámiť odberateľom a dodávateľovi poslednej inštancie.

(4) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy oznamuje odberateľom a dodávateľovi poslednej inštancie tieto skutočnosti po oznámení prevádzkovateľa prenosovej sústavy o skutočnostiach týkajúcich sa neodovzdania denného diagramu zo strany subjektu zúčtovania podľa § 22 ods. 2 písm. zt).

(5) Kritériá výberu dodávateľa poslednej inštancie a rozhodnutie o výbere dodávateľa poslednej inštancie pre dané územie oznamuje úrad vo vestníku úradu a na internetovej stránke úradu. Rozhodnutie o výbere dodávateľa poslednej inštancie doručí úrad vybranému dodávateľovi a ostatným uchádzačom.

(6) Dodávateľ elektriny alebo plynu môže odmietnuť dodávku poslednej inštancie v prípade, ak u odberateľa bol zistený neoprávnený odber alebo v prípade, ak odberateľ stratil dodávateľa elektriny alebo plynu z iných dôvodov, ako je uvedené v odseku 1.

DRUHÁ ČASŤ ENERGETICKÉ ODVETVIA

PRVÁ HLAVA ELEKTROENERGETIKA

PRVÝ DIEL PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV TRHU S ELEKTRINOU

§ 21

Práva a povinnosti výrobcu elektriny

(1) Výrobca elektriny má právo

- a) pripojiť zariadenie na výrobu elektriny k sústave, ak spĺňa technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia do sústavy,
- b) dodávať elektrinu vyrobenú vo vlastnom zariadení na výrobu elektriny pre vlastnú spotrebu,
- c) navrhnúť na ekonomicky efektívnom princípe prevádzkovateľovi prenosovej sústavy zapojenie vlastných zariadení na výrobu elektriny na účely poskytnutia podporných služieb a dodávky regulačnej elektriny.

(2) Výrobca elektriny je povinný

- a) uzatvoriť zmluvu o prístupe a o pripojení k sústave s prevádzkovateľom sústavy,
- b) uzatvoriť zmluvu o zodpovednosti za odchýlku účastníka trhu s účastníkom trhu v prípade, ak ide o prenesenie zodpovednosti podľa § 18 ods. 7,
- c) uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu so subjektom zodpovedným za zúčtovanie odchýlky sústavy,

- d) umožniť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a montáž zariadenia na prenos informácií o nameraných údajoch a prístup k týmto zariadeniam,
- e) inštalovať zariadenia na poskytovanie podporných služieb, ak celkový inštalovaný elektrický výkon zariadenia na výrobu elektriny je vyšší ako 50 MW,
- f) ponúkať a poskytovať v zariadeniach na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným elektrickým výkonom vyšším ako 50 MW podporné služby potrebné na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy a na poskytovanie systémových služieb,
- g) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy technické údaje potrebné na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy,
- h) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy technické údaje potrebné na prípravu prevádzky sústavy vo všetkých jej etapách, a to ročnej, mesačnej, týždennej a dennej,
- i) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom na účely vypracovania správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny,
- j) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje o spotrebe elektriny, ak ide o výrobcu elektriny, ktorý spotrebováva vyrobenú elektrinu vo vlastnom zariadení,
- k) poskytovať prevádzkovateľovi sústavy, do ktorej je pripojený a zúčtovateľovi odchýlky, údaje potrebné na fakturáciu za poskytovanie systémových služieb a za prevádzkovanie systému, najmä údaje o množstve elektriny meranej na svorkách výrobných zariadení, ak ide o výrobcu elektriny, ktorý spotrebováva vyrobenú elektrinu vo vlastnom zariadení a dodáva vyrobenú elektrinu koncovým odberateľom elektriny pripojeným do distribučnej sústavy, do ktorej je výrobné zariadenie výrobcu pripojené a ktorej distribúcia elektriny v uplynulom roku bola nižšia ako 1 500 000 MWh,
- l) poskytovať informácie o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na vyrobenej elektrine v predchádzajúcom roku,
- m) poskytovať informácie o vplyve výroby elektriny na životné prostredie,
- n) vypracovať plán rozvoja výroby elektriny na obdobie piatich rokov a predložiť každoročne ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- o) dodržiavať kvalitu vyrábanej elektriny a služieb s tým spojených,
- p) zabezpečiť dlhodobu spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie zariadení na výrobu elektriny s prihliadnutím na ochranu životného prostredia.

(3) Výrobca elektriny, ktorý je aj dodávateľom elektriny, môže predávať elektrinu formou aukcií podľa pravidiel schválených úradom.

(4) Výrobca elektriny, ktorý je aj dodávateľom elektriny a bude predávať elektrinu podľa odseku 3, je povinný

- a) vypracovať návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií podľa osobitného predpisu,^{17a)}
- b) predložiť úradu návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií na nasledujúci kalendárny rok do 31. októbra kalendárneho roka,
- c) dodržiavať úradom schválené pravidlá pre predaj elektriny formou aukcií.

§ 22**Práva a povinnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy**

(1) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky sústavy a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na riadenie v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) nakupovať podporné služby potrebné na zabezpečenie poskytovania systémových služieb na dodržanie kvality dodávky elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy; v prípade predchádzania ohrozenia bezpečnosti a stability sústavy nakupovať podporné služby od poskytovateľov podporných služieb na vymedzenom území priamo, a to na základe dlhodobej zmluvy o poskytnutí podporných služieb uzavretej v súlade s prevádzkovým poriadkom,^{16c)}
- c) nakupovať elektrinu potrebnú na krytie strát v sústave transparentným a nediskriminačným spôsobom,
- d) nakupovať elektrinu pre vlastnú spotrebu,
- e) zabezpečovať v súlade s medzinárodnými záväzkami regulačnú elektrinu v prípade havarijnej výpomoci,
- f) odmietnuť prístup do sústavy z dôvodu nedostatku kapacity sústavy,
- g) obmedziť alebo prerušiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu prenos elektriny bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa prenosovej sústavy pri
 1. bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
 2. stave núdze alebo pri činnostiach, ktoré bezprostredne predchádzajú jeho vzniku,
 3. neoprávnenom odbere elektriny,
 4. zabránení prístupu k meraciemu zariadeniu odberateľom elektriny alebo výrobcom elektriny,
 5. prácach na zariadeniach sústavy alebo v ochrannom pásme sústavy, ak sú plánované,
 6. poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania,
 7. dodávke elektriny zariadeniami, ktoré ohrozujú život, zdravie alebo majetok osôb,
 8. odbere elektriny zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky elektriny a ak odberateľ elektriny nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
 9. dodávke elektriny zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky elektriny, ak výrobca elektriny nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
 10. neplnení zmluvne dohodnutých platobných podmienok za prenos elektriny po predchádzajúcej výzve,
- h) vyžadovať od účastníkov trhu s elektrinou údaje potrebné na prípravu prevádzky sústavy vo všetkých jej etapách, a to ročnej, mesačnej, týždennej a dennej, na plánovanie kapacity sústavy, na riadenie prevádzky sústavy, na riadenie preťaženia sústavy, pre potreby zúčtovania odchýlok a na finančné vysporiadanie za poskytovanie systémových služieb a za prevádzkovanie systému,
- i) vyžadovať od účastníkov trhu údaje potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom na účely vypracovania správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny.

- j) vyžadovať technické údaje o prepravovanej elektrine; údaje o časovom priebehu prenosu, odobratom a dodanom množstve elektriny a mieste odberu elektriny zo sústavy a mieste dodávky elektriny do sústavy, o parametroch prepravovanej elektriny a o využití pridelenej prenosovej kapacity v súlade s uzatvorenými zmluvami,
- k) meniť štruktúru zapojenia výrobných zariadení výrobcu elektriny v nevyhnutnom rozsahu potrebnom na zabezpečenie požadovanej úrovne spoľahlivosti prevádzky sústavy a zabezpečenia poskytovania systémových služieb.

(2) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný

- a) zabezpečiť dlhodobu spoľahlivú a bezpečnú prevádzkovanie sústavy,
- b) zabezpečiť vyrovnanie odchýlky sústavy na vymedzenom území v súlade s medzinárodnými pravidlami,
- c) zabezpečiť koordináciu a rozvoj sústavy,
- d) zabezpečiť prevádzkyschopnosť sústavy,
- e) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe s výnimkou plnenia povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme prístup do sústavy vrátane prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny,
- f) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe prenos elektriny,
- g) zabezpečiť nákup podporných služieb potrebných na zabezpečenie poskytovania systémových služieb pre dodržanie kvality dodávky elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti sústavy na transparentnom, nediskriminačnom a ekonomicky efektívnom princípe výroby elektriny, pričom je pri ich nákupe povinný prihliadať na návrh výrobcu elektriny; v prípade odmietnutia návrhu výrobcu elektriny podľa § 21 ods. 1 písm. c) takéto odmietnutie riadne odôvodniť,
- h) zabezpečiť merania v prenosovej sústave a poskytovať na požiadanie namerané údaje jednotlivým účastníkom trhu s elektrinou,
- i) zabezpečiť poskytovanie systémových služieb na vymedzenom území,
- j) zabezpečiť zúčtovanie odchýlky na vymedzenom území,
- k) uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu so subjektom zúčtovania odchýlky sústavy,
- l) uzatvoriť zmluvu o dodávke regulačnej elektriny s jej dodávateľom,
- m) uzatvoriť zmluvu o prenose elektriny s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k sústave a technické podmienky prenosu,
- n) uzatvoriť zmluvu o poskytovaní podporných služieb s ich poskytovateľmi,
- o) uzatvoriť zmluvu o prístupe a zmluvu o pripojení k sústave s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k sústave,
- p) prijať kompenzačný mechanizmus pre cezhraničné toky elektriny,¹⁶⁾
- q) určiť zásady a metódy riadenia preťaženia sústavy,¹⁶⁾ riadiť prenos elektriny v sústave na vymedzenom území a koordinovať prepojenie sústavy so sústavou na území Európskej únie alebo so sústavou na území tretích štátov bez zvýhodnenia a diskriminácie medzi vnútroštátnymi a cezhraničnými dodávkami,
- r) pridelovať transparentným a nediskriminačným spôsobom prenosovú kapacitu,
- s) určiť pravidlá pre vyrovnanie nerovnováhy sústavy a zabezpečiť dostupnosť výrobných rezervných kapacít na účely operatívneho riadenia sústavy,

- t) určovať transparentným a nediskriminačným spôsobom dostupnú kapacitu prenosovej sústavy a podmienky jej rezervácie, ako aj podmienky na vrátenie nevyužitej pridelennej prenosovej kapacity a zverejňovať o tom informácie,
- u) poskytovať systémové služby vrátane služieb potrebných na zabezpečenie bezpečnej prevádzky výrobných zariadení výrobcu elektriny,
- v) poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky prenosovej sústavy prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, s ktorou je prenosová sústava prepojená,
- w) poskytnúť informácie potrebné na prístup do sústavy,
- x) obmedziť prenos elektriny na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- y) predkladať úradu informácie o celkovom objeme cezhraničnej výmeny elektriny,¹⁶⁾
- z) predkladať úradu informácie o objeme dovozu elektriny najneskôr do 15 dní po uplynutí kalendárneho štvrťroka,
- za) predkladať úradu štvrťročne bilanciu prenosu elektriny prenosovou sústavou, zb) predkladať úradu zoznam oprávnených odberateľov, ktorí v priebehu kalendárneho roka zmenili dodávateľa elektriny, zc) vypracúvať každoročne plán rozvoja prenosovej sústavy vrátane plánu rozvoja spojovacích vedení na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok, zd) vypracovávať v spolupráci s účastníkmi trhu plán prípravy prevádzky sústavy v etapách ročná, mesačná, týždenná, denná prevádzka. Plán prípravy prevádzky v jednotlivých etapách odsúhlasuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy a je pre účastníkov trhu záväzný; podrobnosti stanovujú technické podmienky podľa § 17, ze) vypracovať každoročne havarijné plány sústavy, zf) zverejňovať na internetovej stránke obchodné podmienky prístupu a pripojenia do sústavy a obchodné podmienky prenosu elektriny, zg) dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb, zh) oznámiť odberateľom začiatok plánovaného obmedzenia alebo prerušenia prenosu elektriny a dobu trvania obmedzenia alebo prerušenia, a to najmenej 15 dní pred plánovaným začatím; prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný obnoviť prenos elektriny bezodkladne po odstránení príčin, zi) vybrať odvod podľa osobitného predpisu^{16a)} a zaplatiť tento odvod na účet Národného jadrového fondu na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (ďalej len „jadrový fond“) spolu s prípadnými výnosmi,^{16b)} zj) pripravovať, vyhodnocovať a schvaľovať výmenu elektriny medzi sústavou na vymedzenom území so sústavou na území členských štátov Európskej únie a medzi sústavou na vymedzenom území so sústavou na území tretích štátov, zk) zabezpečovať pravidelnú údržbu a obnovu prenosovej sústavy pre udržanie kapacity prenosovej sústavy, zl) zabezpečiť efektívne využívanie existujúcich spojovacích vedení a výstavbu nových spojovacích vedení, pri zohľadnení vyváženej medzi nákladmi na ich výstavbu a prospechom koncových odberateľov na vymedzenom území, pri výstavbe nových spojovacích vedení spolupracovať s dotknutými prevádzkovateľmi prenosových sústav členských štátov Európskej únie alebo tretích štátov, zm) poskytovať ministerstvu informácie na účely vypracovania správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny podľa § 3 ods. 2 písm. m), informácie o dostupnosti výrobných rezervných kapacít na vymedzenom území a navrhovať uskutočňovanie opatrení pre zachovanie rovnováhy medzi ponukou a dopytom, zn) stanoviť minimálne prevádzkové pravidlá pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy; pri stanovení minimálnych prevádzkových pravidiel spolupracovať s prevádzkovateľmi prepojených prenosových sústav členských štátov Európskej únie a tretích štátov, zo) dodržiavať minimálne prevádzkové pravidlá pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy a zabezpečiť prevádzkovú bezpečnosť sústavy, zp) zabezpečiť technickú prenosovú rezervnú kapacitu pre prevádzkovú bezpečnosť sústavy a pri jej zabezpečení spolupracovať s prevádzkovateľmi prepojených prenosových sústav, zq) vypracovať návrhy na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom elektriny na obdobie 5 rokov a perspektívu zabezpečenia dodávok elektriny na obdobie 5 až 15 rokov na účel spracovania správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny a v prípade potreby spolupracovať s

prevádzkovateľmi prenosových sústav susediacich štátov; pri získavaní potrebných údajov zabezpečiť nešírenie dôverných informácií, zr) poskytnúť prevádzkovateľom prepojených prenosových a distribučných sústav členských štátov Európskej únie alebo tretích štátov v prípade potreby informácie potrebné na zabezpečenie prevádzkovej bezpečnosti sústav v súlade s platnými medzinárodnými štandardmi, zs) predkladať ministerstvu každoročne do 30. mája informácie o investičných zámeroch súvisiacich s cezhraničným prenosom cez spojovacie vedenia a s prenosom cez vedenia na vymedzenom území, ktorý významne ovplyvní cezhraničný prenos na nasledujúcich päť alebo viac kalendárnych rokov, zt) oznamovať prevádzkovateľovi distribučnej sústavy skutočnosti týkajúce sa neodovzdania denného diagramu zo strany subjektu zúčtovania, zu) registrovať a viesť evidenciu registrovaných odberných miest účastníkov trhu pripojených do prenosovej sústavy.

(3) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný pri rozhodovaní o rozvoji prenosovej sústavy prihliadať aj na zabezpečenie energetickej efektívnosti prenosovej sústavy vrátane kapacít prepojenia tak, aby prenosová sústava bola schopná zabezpečiť energetickú efektívnosť aj bez dodatočných nových investícií do prenosových zariadení.

(4) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy okrem povinností uvedených v odsekoch 2 a 3 je povinný vypracovať program súladu, v ktorom stanoví opatrenia na zabezpečenie nediskriminačného správania integrovaných podnikov. Tento program určí konkrétne povinnosti zamestnancom zamerané na vylúčenie možného diskriminačného správania integrovaných podnikov.

(5) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy je povinný každoročne vypracovať správu o plnení opatrení prijatých v programe súladu. Táto správa tvorí neoddeliteľnú súčasť výročnej správy¹⁴⁾ prevádzkovateľa prenosovej sústavy integrovaného podniku, túto správu zasiela úradu a zverejňuje spolu s výročnou správou.

§ 23

Oddelenie prevádzkovania prenosovej sústavy

(1) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť z hľadiska právnej subjektivity, organizácie i rozhodovania nezávislý od činností, ktoré nesúvisia s prenosom.

(2) Nezávislosť podľa odseku 1 neznamena povinnosť oddeliť vlastníctvo majetku prevádzkovateľa prenosovej sústavy od vlastníctva majetku vertikálne integrovaného podniku.

(3) Nezávislosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy uvedeného v odseku 1 sa zabezpečí

- a) tým, že osoby zodpovedné za riadenie prenosovej sústavy sa priamo ani nepriamo nepodieľajú na riadení činností výroby, distribúcie a dodávky integrovaného podniku,
- b) prijatím opatrení, ktorými sa zabezpečí nezávislé konanie osôb zodpovedných za riadenie prenosovej sústavy od zodpovednosti za riadenie iných činností nesúvisiacich s prenosom,
- c) tým, že rozhodovacie práva, ktoré sa viažu k majetku potrebnému na prevádzkovanie, údržbu alebo rozvoj prenosovej sústavy, sú nezávislé od rozhodovacích práv k inému majetku integrovaného podniku; to však nevylučuje existenciu vhodných mechanizmov, ktorými sa zabezpečí právo na ochranu majetku integrovaného podniku; integrovaný podnik môže schvaľovať ročný finančný plán prevádzkovateľa prenosovej sústavy a určiť mieru zadlženia prevádzkovateľa prenosovej sústavy; integrovaný podnik nemá právo vydávať pokyny týkajúce sa každodennej prevádzky prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ani vydávať rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie prenosovej sústavy vtedy, ak rozhodnutia prevádzkovateľa prenosovej sústavy sú v súlade so schválenými ukazovateľmi finančného plánu,
- d) vytvorením programu súladu podľa § 22 ods. 4.

(4) Pri plnení povinností podľa odsekov 1 až 3 sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

§ 24

Práva a povinnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy

(1) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie riadenia prevádzky sústavy a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na automatizáciu riadenia v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) nakupovať elektrinu potrebnú na krytie strát elektriny v sústave transparentným a nediskriminačným spôsobom,
- c) nakupovať elektrinu pre vlastnú spotrebu,
- d) odmietnuť prístup do sústavy z dôvodu nedostatku kapacity sústavy,
- e) obmedziť alebo prerušiť bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa distribučnej sústavy v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu distribúciu elektriny pri
 1. bezprostrednom ohrození života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
 2. stavoch núdze alebo pri predchádzaní stavu núdze,
 3. neoprávnenom odbere elektriny,
 4. zabránení prístupu k meraciemu zariadeniu odberateľom elektriny alebo výrobcom elektriny,
 5. prácach na zariadeniach sústavy alebo v ochrannom pásme, ak sú plánované,
 6. poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania,
 7. dodávke elektriny zariadeniami, ktoré ohrozujú život, zdravie alebo majetok osôb,
 8. odbere elektriny zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky elektriny a ak odberateľ elektriny nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
 9. dodávke elektriny zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky elektriny a ak výrobca elektriny nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
 10. neplnení zmluvne dohodnutých platobných podmienok za distribúciu elektriny po predchádzajúcej výzve,
- f) vybaviť odberné miesto technickým zariadením regulujúcim veľkosť odberu,
- g) vyžadovať od účastníkov trhu s elektrinou údaje potrebné na prípravu a riadenie prevádzky sústavy vo všetkých jej etapách, a to ročnej, mesačnej, týždennej a dennej, na plánovanie kapacity sústavy a na finančné vysporiadanie za poskytovanie systémových služieb a za prevádzkovanie systému,
- h) preniesť svoju zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu na iný subjekt na základe zmluvy o prenesení zodpovednosti za odchýlku.

(2) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný

- a) zabezpečiť spoľahlivé a bezpečné prevádzkovanie sústavy,
- b) zabezpečiť užívateľom distribučnej sústavy nediskriminačné podmienky na pripojenie k sústave,

- c) zabezpečiť prístup do sústavy na transparentnom a nediskriminačnom princípe s výnimkou plnenia povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme,
- d) zabezpečiť rozvoj a prevádzkyschopnosť sústavy,
- e) zabezpečiť distribúciu elektriny,
- f) zabezpečiť meranie elektriny v sústave a na požiadanie poskytovať namerané údaje jednotlivým účastníkom trhu s elektrinou,
- g) uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu so subjektom zúčtovania odchýlky sústavy ak nepreniesol svoju zodpovednosť za odchýlku na iný subjekt podľa odseku 1 písmena h),
- h) uzatvoriť zmluvu o prístupe a zmluvu o pripojení k sústave, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k sústave,
- i) uzatvoriť zmluvu o distribúcii elektriny s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k sústave a technické podmienky distribúcie elektriny,
- j) prideľovať transparentným a nediskriminačným spôsobom distribučnú kapacitu,
- k) určovať transparentným a nediskriminačným spôsobom podmienky rezervácie distribučnej kapacity a zverejňovať o tom informácie,
- l) poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky distribučnej sústavy prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy, s ktorou je sústava prepojená,
- m) poskytnúť informácie potrebné na prístup do sústavy,
- n) poskytovať informácie nevyhnutné na zabezpečenie spolupráce s inými prevádzkovateľmi sústav,
- o) pripojiť odberné zariadenie k distribučnej sústave, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia k sústave,
- p) obmedziť distribúciu elektriny na základe a v rozsahu rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- q) každoročne vypracovať plán rozvoja sústavy na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- r) vypracovať v spolupráci s prevádzkovateľmi distribučných sústav na vymedzenom území a prevádzkovateľom prenosovej sústavy plán prípravy prevádzky sústavy na príslušný rok,
- s) vypracovať každoročne havarijné plány sústavy,
- t) oznámiť odberateľom začiatok plánovaného obmedzenia alebo prerušenia distribúcie elektriny a dobu trvania obmedzenia alebo prerušenia, a to najmenej 15 dní pred plánovaným začatím; prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný obnoviť distribúciu elektriny bezodkladne po odstránení príčin,
- u) zverejňovať na internetovej stránke obchodné podmienky prístupu a pripojenia do sústavy a obchodné podmienky distribúcie elektriny,
- v) dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb,
- w) vybrať odvod podľa osobitného predpisu^{16a)} a zaplatiť tento odvod na účet jadrového fondu spolu s prípadnými výnosmi.^{16b)}
- x) registrovať a viesť evidenciu registrovaných odberných miest účastníkov trhu pripojených do distribučnej sústavy na časti vymedzeného územia,
- y) predkladať úradu v termíne 31. január každý rok zoznam odberateľov elektriny, ktorí v priebehu uplynulého kalendárneho roku zmenili dodávateľa elektriny,

z) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy technické údaje potrebné na prípravu prevádzky sústavy vo všetkých jej etapách, a to ročnej, mesačnej, týždennej a dennej a pre potreby zúčtovania odchýlok podľa § 22 ods. 2 písm. j),
za) zabezpečovať pravidelnú údržbu a obnovu distribučnej sústavy pre udržanie kapacity distribučnej sústavy, zb) dodržiavať minimálne prevádzkové pravidlá pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy a zabezpečiť prevádzkovú bezpečnosť sústavy, zc) zabezpečiť technickú distribučnú rezervnú kapacitu pre prevádzkovú bezpečnosť sústavy a pri jej zabezpečení spolupracovať s prevádzkovateľom prenosovej sústavy na vymedzenom území, zd) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom na účely vypracovania správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny, ze) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje potrebné na finančné vysporiadanie za poskytovanie systémových služieb a za prevádzkovanie systému, zf) určiť pre oprávneného odberateľa typový diagram odberu elektriny, ak oprávnený odberateľ nemá nainštalované zariadenie na priebehové meranie elektriny; prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný oznámiť určený typový diagram dodávateľovi elektriny, obchodníkovi s elektrinou a zúčtovateľovi odchýlok.

(3) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný pri rozhodovaní o rozvoji distribučnej sústavy prihliadať aj na zabezpečenie energetickej efektívnosti distribučnej sústavy tak, aby distribučná sústava bola schopná zabezpečiť energetickú efektívnosť aj bez dodatočných nových investícií do distribučných zariadení.

(4) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy okrem povinností uvedených v odsekoch 2 a 3 je povinný vypracovať program súladu, v ktorom stanoví opatrenia na zabezpečenie nediskriminačného správania integrovaných podnikov. Tento program určí konkrétne povinnosti zamestnancom zamerané na vylúčenie možného diskriminačného správania integrovaných podnikov.

(5) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný každoročne vypracovať správu o plnení opatrení prijatých v programe súladu. Táto správa tvorí neoddeliteľnú súčasť výročnej správy¹⁴⁾ prevádzkovateľa distribučnej sústavy integrovaného podniku, túto správu zasiela úradu a zverejňuje spolu s výročnou správou.

(6) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy, ktorý zabezpečuje distribúciu elektriny pre viac ako 100 000 pripojených odberateľov, na pokrytie strát pri distribúcii elektriny prednostne nakupuje elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie a z výrobných zariadení kombinovanej výroby.

(7) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný vypracovať podmienky prepravy elektriny distribučnou sústavou v režime prepravy elektriny podľa § 2 písm. b) bodu 9, ktoré schváli úrad v lehote najneskôr 10 dní pred začiatkom obdobia, na ktoré sa takáto prevádzka požaduje.

§ 25

Oddelenie prevádzkovania distribučnej sústavy

(1) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť nezávislý z hľadiska právnej subjektivity, formy, organizácie i rozhodovania od činností, ktoré nesúvisia s distribúciou elektriny.

(2) Nezávislosť podľa odseku 1 neznamena povinnosť oddeliť vlastníctvo majetku prevádzkovateľa distribučnej sústavy od vlastníctva majetku vertikálne integrovaného podniku.

(3) Nezávislosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy uvedeného v odseku 1 sa zabezpečí

a) tým, že osoby zodpovedné za riadenie distribučnej sústavy sa priamo ani nepriamo nepodieľajú na riadení činností výroby, prenosu a dodávky integrovaného podniku,

- b) prijatím opatrení, ktorým sa zabezpečí nezávislé konanie osôb zodpovedných za riadenie distribučnej sústavy od zodpovednosti za riadenie iných činností nesúvisiacich s distribúciou elektriny,
- c) tým, že rozhodovacie práva, ktoré sa viažu k majetku potrebnému na prevádzkovanie, údržbu alebo rozvoj distribučnej sústavy, sú nezávislé od rozhodovacích práv, ktoré sa viažu k inému majetku integrovaného podniku; to však nevylučuje existenciu vhodných mechanizmov, ktorými sa zabezpečí právo na ochranu majetku integrovaného podniku; integrovaný podnik môže schvaľovať ročný finančný plán prevádzkovateľa distribučnej sústavy a určiť mieru zadĺženia prevádzkovateľa distribučnej sústavy; integrovaný podnik nemá právo vydávať pokyny týkajúce sa každodennej prevádzky prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ani vydávať rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie distribučnej sústavy vtedy, ak rozhodnutia prevádzkovateľa distribučnej sústavy sú v súlade so schválenými ukazovateľmi finančného plánu,
- d) vytvorením programu súladu podľa § 24 ods. 4.

(4) Vertikálne integrovaný podnik, ktorý poskytuje služby pre menej ako 100 000 pripojených odberateľov, nie je povinný oddeliť prevádzkovanie distribučnej sústavy podľa odseku 1.

(5) Pri plnení povinností podľa odsekov 1 až 3 sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

§ 26

Riadenie sústavy na vymedzenom území

(1) Sústavu na vymedzenom území riadi elektroenergetický dispečing prevádzkovateľa prenosovej sústavy (ďalej len „dispečing“), ktorý je zodpovedný za bezpečnú a spoľahlivú prevádzku sústavy, za operatívne riadenie sústavy a za určovanie kapacít na využitie spojovacích vedení.

(2) Dispečing zriaďuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy na zabezpečenie riadenia výroby elektriny a spotreby elektriny na vymedzenom území a na zabezpečenie spolupráce s dispečingmi na území členských štátov Európskej únie a s dispečingmi na území tretích štátov.

(3) Výrobca elektriny môže požadovať od dispečingu prednostné zapojenie výrobných zariadení, ktoré vyrábajú elektrinu z obnoviteľných zdrojov, kombinovanou výrobou alebo z domáceho uhlia.

(4) Dispečing je povinný

- a) zabezpečovať dodržiavanie pravidiel operatívneho riadenia sústavy v spolupráci s prevádzkovateľmi prenosových sústav na území Európskej únie a na území tretích štátov,
- b) určiť transparentným a nediskriminačným spôsobom pravidlá riadenia sústavy a pravidlá využívania spojovacích vedení, pričom prihliada na povinnosti uložené vo všeobecnom hospodárskom záujme, ako aj na technické obmedzenia sústavy,
- c) zverejniť pravidlá riadenia sústavy a pravidlá prevádzkovania sústavy na internetovej stránke prevádzkovateľa prenosovej sústavy,
- d) vyhlásiť obmedzujúce opatrenia pri stave núdze podľa § 14,
- e) určiť opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze.

(5) Dispečing má právo na informácie od dodávateľa elektriny a obchodníka s elektrinou o objeme všetkých plánovaných obchodných transakcií na vymedzenom území a od prevádzkovateľa distribučnej sústavy o plánovaných výmenách elektriny po cezhraničných vedeniach, ktoré nie sú súčasťou prenosovej sústavy na vymedzenom území.

(6) Dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy zriaďuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy na zabezpečenie riadenia výroby elektriny a spotreby elektriny na časti vymedzeného územia, na zabezpečenie spolupráce s ostatnými dispečingmi prevádzkovateľov distribučnej sústavy na vymedzenom území a na zabezpečenie spolupráce s dispečingom na vymedzenom území.

(7) Dispečing prevádzkovateľa distribučnej sústavy je povinný

- a) zabezpečovať dodržiavanie pravidiel pre vzájomné využívanie prepojení distribučných sústav na časti vymedzeného územia a pravidiel pre využívanie prepojení distribučných sústav s prenosovou sústavou na vymedzenom území,
- b) vyhodnocovať a schvaľovať vzájomnú výmenu elektriny medzi distribučnými sústavami a s prenosovou sústavou na vymedzenom území.

(8) Dispečingy na vymedzenom území alebo na časti vymedzeného územia sú povinné spolupracovať. Dispečing je nadradený dispečingu prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

(9) Pravidlá vzájomnej spolupráce medzi dispečingami navzájom a medzi dispečingom distribučnej sústavy a dispečingom prenosovej sústavy, ako aj medzi ostatnými účastníkmi trhu s elektrinou určí dispečerský poriadok tak, aby bol v súlade s odsekom 8. Dispečerský poriadok po schválení úradom vydá prevádzkovateľ prenosovej sústavy a je záväzný pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou.

§ 27

Práva a povinnosti dodávateľa elektriny

(1) Dodávateľ elektriny má právo

- a) na prenos a distribúciu elektriny, ak má uzatvorenú zmluvu o prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo uzatvorenú zmluvu o distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy,
- b) na prenos elektriny, ak má uzatvorenú zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu s prevádzkovateľom prenosovej sústavy,
- c) dodávať elektrinu odberateľovi elektriny vrátane odberateľa elektriny v domácnosti.

(2) Dodávateľ elektriny je povinný

- a) uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu, ktorá obsahuje aj povinnosť zložiť finančnú zábezpeku,
- b) odovzdávať zúčtovateľovi odchýlky účastníka trhu technické údaje o dodávke elektriny v súlade s uzavretou zmluvou,
- c) poskytovať informácie odberateľovi elektriny o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na vyrobenej a dodanej elektrine v predchádzajúcom roku, a to aj v prípade dodávky elektriny vyrobenej v iných členských štátoch Európskej únie a v tretích štátoch; informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu štátnej správy,
- d) poskytovať informácie odberateľovi elektriny o dopade vyrobenej a dodanej elektriny na životné prostredie alebo uviesť odkaz na verejný zdroj týchto informácií; informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu štátnej správy,
- e) obmedziť dodávku elektriny z členských štátov Európskej únie a z tretích štátov v rozsahu rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- f) uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny na vymedzenom území s každým, kto o to požiada, ak splní obchodné podmienky dodávky podľa osobitného zákona,¹⁾

- g) nakupovať elektrinu vo všeobecnom hospodárskom záujme vyrobenú na vymedzenom území z obnoviteľných zdrojov energie, zo zdrojov kombinovanej výroby a z elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
- h) informovať odberateľa elektriny v domácnosti a malý podnik o možnosti uzatvoriť zmluvu o dodávke elektriny, ktorou sa poskytuje univerzálna služba, a v prípade, ak odberateľ elektriny v domácnosti a malý podnik o to požiada, uzatvoriť s odberateľom elektriny v domácnosti a malým podnikom takúto zmluvu,
- i) preukázať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, ak o to požiada, krajinu pôvodu elektriny určenej na vývoz, ak elektrina bola na vymedzené územie dovezená,
- j) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje podľa osobitného predpisu^{16c)} potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom pre vypracovanie správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny.

(3) Dodávateľ elektriny, ktorý okrem dodávky elektriny poskytuje aj univerzálnu službu, má okrem práv a povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 aj práva a povinnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy podľa § 24 a 25.

(4) Informácie podľa odseku 2 písm. c) a d) je dodávateľ elektriny povinný uviesť na vyhotovenej faktúre¹⁷⁾ za dodávku elektriny alebo v propagačnom materiáli zasielanom osobitne alebo súčasne s faktúrou.

(5) Dodávateľ elektriny je povinný viesť evidenciu koncových odberateľov elektriny, ktorá obsahuje

- a) meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, adresu odberného miesta koncového odberateľa elektriny a číslo odberného miesta, ak je koncovým odberateľom elektriny fyzická osoba,
- b) obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo, adresu odberného miesta koncového odberateľa elektriny a číslo odberného miesta, ak je koncovým odberateľom elektriny právnická osoba.

(6) Dodávateľ elektriny môže predávať elektrinu formou aukcií podľa pravidiel schválených úradom.

(7) Dodávateľ elektriny, ktorý bude predávať elektrinu podľa odseku 6, je povinný

- a) vypracovať návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií podľa osobitného predpisu,^{17a)}
- b) predložiť úradu návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií na nasledujúci kalendárny rok do 31. októbra kalendárneho roka,
- c) dodržiavať úradom schválené pravidlá pre predaj elektriny formou aukcií.

§ 28

Práva a povinnosti obchodníka s elektrinou

(1) Obchodník s elektrinou má právo

- a) na prenos a distribúciu elektriny, ak má uzatvorenú zmluvu o prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo uzatvorenú zmluvu o distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy,
- b) na prenos elektriny, ak má uzatvorenú zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu s prevádzkovateľom prenosovej sústavy,
- d) dodávať elektrinu odberateľom elektriny vrátane odberateľov elektriny v domácnosti.

(2) Obchodník s elektrinou je povinný

- a) uzatvorí zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu, ktorá obsahuje aj povinnosť zložiť finančnú zábezpeku,
- b) odovzdávať zúčtovateľovi odchýlky účastníka trhu technické údaje o dodávke elektriny v súlade s uzavretou zmluvou,
- c) poskytovať informácie odberateľovi elektriny o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na vyrobenej a dodanej elektrine v predchádzajúcom roku, a to aj v prípade dodávky elektriny vyrobenej v iných členských štátoch Európskej únie a v tretích štátoch; informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu štátnej správy,
- d) poskytovať informácie odberateľovi elektriny o dopade vyrobenej a dodanej elektriny na životné prostredie alebo uviesť odkaz na verejný zdroj týchto informácií; informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu štátnej správy,
- e) obmedziť dodávku elektriny z členských štátov Európskej únie a z tretích štátov v rozsahu rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- f) preukázať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, ak o to požiada, krajinu pôvodu elektriny určenej na vývoz, ak elektrina bola na vymedzené územie dovezená,
- g) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy údaje podľa osobitného predpisu^{16c)} potrebné pre spracovanie návrhov na riešenie rovnováhy medzi ponukou a dopytom pre vypracovanie správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny,
- h) podnikáť v energetike len na základe povolenia podľa § 5.

(3) Informácie podľa odseku 2 písm. c) a d) je obchodník s elektrinou povinný uviesť na vyhotovenej faktúre¹⁷⁾ za dodávku elektriny alebo v propagačnom materiáli zasielanom osobitne alebo súčasne s faktúrou.

(4) Obchodník s elektrinou môže predávať elektrinu formou aukcií podľa pravidiel schválených úradom.

(5) Obchodník s elektrinou, ktorý bude predávať elektrinu podľa odseku 4, je povinný

- a) vypracovať návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií podľa osobitného predpisu,^{17a)}
- b) predložiť úradu návrh pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií na nasledujúci kalendárny rok do 31. októbra kalendárneho roka,
- c) dodržiavať úradom schválené pravidlá pre predaj elektriny formou aukcií.

§ 29

Práva a povinnosti oprávneného odberateľa

(1) Oprávnený odberateľ má právo

- a) uzatvorí zmluvu o dodávke elektriny s dodávateľom elektriny alebo obchodníkom s elektrinou; odmietnutie uzatvorí zmluvu o dodávke elektriny musí dodávateľ elektriny a obchodník s elektrinou odôvodniť,
- b) uzatvorí zmluvu o prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo zmluvu o distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak tieto služby nezabezpečil dodávateľ elektriny alebo obchodník s elektrinou,
- c) na pripojenie k sústave, ak odberné zariadenie oprávneného odberateľa spĺňa technické podmienky pripojenia,

- d) uzatvorí zmluvu o pripojení vlastného zariadenia na výrobu elektriny k sústave s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak spĺňa technické a obchodné podmienky pripojenia,
- e) preniesť svoju zodpovednosť za odchýlku účastníka trhu na iný subjekt na základe zmluvy o prenesení zodpovednosti za odchýlku.

(2) Oprávnený odberateľ je povinný

- a) uzatvorí v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. b) zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu, ktorá obsahuje aj povinnosť zložiť finančnú zábezpeku, ak nepreniesol svoju zodpovednosť za odchýlku na iný subjekt podľa odseku 1 písm. e).
- b) umožniť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a zariadenia na prenos informácií o nameraných údajoch,
- c) udržiavať odberné elektrické zariadenie v stave, ktorý zodpovedá technickým požiadavkám,
- d) spĺňať technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia k sústave a prístupu do sústavy,
- e) dodržiavať pokyny dispečingu,
- f) poskytovať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľovi distribučnej sústavy alebo zúčtovateľovi odchýlky účastníka trhu technické údaje obsiahnuté v zmluvách uvedených v odseku 1 písm. a) a b),
- g) prijať technické opatrenia, ktoré zabránia možnosti ovplyvniť kvalitu dodávky elektriny.

§ 30

Práva a povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti

(1) Odberateľ elektriny v domácnosti má právo na ochranu podľa § 20.

(2) Odberateľ elektriny v domácnosti je povinný

- a) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a nevyhnutný prístup k meradlu,
- b) udržiavať odberné elektrické zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave,
- c) spĺňať technické podmienky a obchodné podmienky pripojenia k sústave,
- d) prijať zodpovedajúce technické opatrenia oznámené prevádzkovateľom distribučnej sústavy na zabránenie možnosti ovplyvniť kvalitu dodávanej elektriny.

(3) Vlastník nehnuteľnosti alebo správca nehnuteľnosti je povinný

- a) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej sústavy montáž určeného meradla a nevyhnutný prístup k meradlu,
- b) umožniť dodávku elektriny odberateľovi elektriny v domácnosti, ktorý sa v nehnuteľnosti nachádza,
- c) udržiavať odberné elektrické zariadenie, ktoré slúži na dodávku elektriny viacerým odberateľom elektriny v domácnosti v zodpovedajúcom technickom stave,
- d) poskytovať technické údaje o technickom stave odberných elektrických zariadení, ktoré má vo vlastníctve alebo v správe, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy,
- e) umožniť v nevyhnutnom rozsahu prevádzkovateľovi distribučnej sústavy prístup k odbernému elektrickému zariadeniu, ktoré má vo vlastníctve alebo v správe.

(4) Akýkoľvek zásah do odberného elektrického zariadenia, ktorým prechádza nameraná elektrina bez predchádzajúceho písomného súhlasu prevádzkovateľa distribučnej sústavy, je zakázaný.

(5) Odberateľ elektriny v domácnosti môže uzatvoriť zmluvu o pripojení vlastného zariadenia na výrobu elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ak splní technické a obchodné podmienky pripojenia.

DRUHÝ DIEL

OSOBITNÉ FORMY VÝROBY ELEKTRINY

§ 31

Kombinovaná výroba

(1) Výrobca elektriny, ktorý prevádzkuje výrobné zariadenie na kombinovanú výrobu s celkovým inštalovaným elektrickým výkonom do 5 MW, má prednostné právo na prenos elektriny alebo na distribúciu elektriny, ak to umožňujú technické podmienky sústavy; to neplatí pre spojovacie vedenie.

(2) Prednostné právo na prenos elektriny alebo distribúciu elektriny pri kombinovanej výrobe s celkovým inštalovaným elektrickým výkonom nad 5 MW sa vzťahuje len na výrobu elektriny, ktorá vzniká súčasne pri výrobe tepla vyrábaného na účely dodávok tepla fyzickým osobám alebo právnickým osobám a dodávok na technologické účely.

(3) Výrobca elektriny z výrobných zariadení kombinovanej výroby, ktorý dodáva elektrinu za regulované ceny, dodáva celý objem takto vyrobenej elektriny okrem vlastnej spotreby elektriny iba jednému účastníkovi trhu s elektrinou s výnimkou regulačnej elektriny dodanej pre potreby prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Podrobnosti týkajúce sa dodávky elektriny z kombinovanej výroby sú ustanovené v pravidlách trhu s elektrinou.¹³⁾

§ 32

Elektrina vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie

(1) Na účely tohto zákona výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie je taká výroba elektriny, pri ktorej sa ako primárny zdroj výroby využíva

- a) vodná energia,
- b) solárna energia,
- c) veterná energia,
- d) geotermálna energia,
- e) biomasa,
- f) bioplyn,
- g) biogénny energonosič.

(2) Na účely tohto zákona biomasou je biologicky rozložiteľná zložka výrobku alebo zvyšku rastlinných a živočíšnych látok z poľnohospodárstva, lesníctva alebo biologicky rozložiteľná zložka priemyselného odpadu a komunálneho odpadu. Biogénnym energonosičom je produkt prvotného spracovania biomasy, ktorý slúži na uloženie energie v chemickej forme pre potreby jej ďalšieho využitia a každá substancia s obsahom uvoľniteľnej energie v chemickej forme, pochádzajúca z účelového spracovania biomasy.

(3) Prednostné právo na prenos elektriny, distribúciu elektriny a dodávku elektriny sa vzťahuje na elektrinu vyrobenú využívaním kinetickej energie vodného zdroja vodnou elektrárnou.

(4) Výrobca, ktorý vyrába elektrinu z obnoviteľných zdrojov energie, má prednostné právo na prenos elektriny, distribúciu elektriny a na dodávku, ak výrobné zariadenie určené na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie spĺňa technické podmienky podľa § 17 a obchodné podmienky podľa osobitného zákona.¹⁾ Prednostné právo na prenos elektriny sa nevzťahuje na prenos elektriny spojovacím vedením.

(5) Výrobca elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorý dodáva elektrinu za regulované ceny, dodáva celý objem takto vyrobenej elektriny okrem vlastnej spotreby elektriny iba jednému účastníkovi trhu s elektrinou na časti vymedzeného územia s výnimkou regulačnej elektriny dodanej pre potreby prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Podrobnosti týkajúce sa dodávky elektriny z obnoviteľných zdrojov energie sú ustanovené v pravidlách trhu s elektrinou.¹³⁾

(6) Výrobca elektriny z obnoviteľných zdrojov energie má právo na vydanie potvrdenia o pôvode vyrobenej elektriny. Potvrdenie obsahuje označenie zdroja vyrobenej elektriny, dátum a miesto výroby a v prípade vodných elektrární aj ich výkon. Toto potvrdenie vydá úrad.¹⁾

(7) Ministerstvo môže vo všeobecnom hospodárskom záujme určiť rozhodnutím povinnosť prednostného prístupu a prednostného pripojenia do sústavy, prednostného prenosu elektriny, prednostnej distribúcie elektriny a prednostnej dodávky elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie na vymedzenom území. Toto rozhodnutie uverejní vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva.

(8) Ministerstvo rozhodnutím určí podmienky prednostného prenosu elektriny, prednostnej distribúcie elektriny a prednostnej dodávky elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie. Proti rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 33

Výroba elektriny z domáceho uhlia

(1) Ministerstvo môže vo všeobecnom hospodárskom záujme a z dôvodu bezpečnosti dodávok elektriny rozhodnutím uložiť povinnosť

- a) výrobcovi elektriny vyrábať elektrinu z domáceho uhlia,
- b) prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy zabezpečiť prednostný prístup a prednostné pripojenie do sústavy, prednostný prenos alebo prednostnú distribúciu elektriny vyrobenej z domáceho uhlia,
- c) dodávateľovi elektriny prednostne dodávať vyrobenú elektrinu z domáceho uhlia.

(2) Prednostné právo platí len dovtedy, kým výroba elektriny z domáceho uhlia neprekročí 15 % z celkového vyrobeného množstva elektriny potrebnej na pokrytie spotreby elektriny na vymedzenom území. Prednostné právo sa nevzťahuje na prenos elektriny spojovacím vedením.

(3) Ministerstvo určí rozhodnutím podmienky, za ktorých je povinný výrobca elektriny, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy a dodávateľ elektriny plniť povinnosť podľa odseku 1. Proti rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

(4) Ministerstvo je povinné rozhodnutie zverejniť vo vestníku ministerstva a na internetovej stránke ministerstva.

TRETÍ DIEL TECHNICKÉ ZARIADENIA

§ 34

Elektrická prípojka a odberné zariadenie

(1) Elektrická prípojka je zariadenie nízkeho napätia, vysokého napätia, veľmi vysokého napätia a zvlášť vysokého napätia, ktoré je určené na pripojenie odberného elektrického zariadenia odberateľa elektriny na prenosovú sústavu alebo distribučnú sústavu.

(2) Elektrická prípojka sa začína odbočením elektrického vedenia od distribučnej sústavy alebo prenosovej sústavy smerom k odberateľovi elektriny alebo je súčasťou distribučnej sústavy alebo prenosovej sústavy. Odbočením elektrického vedenia v elektrickej stanici je jeho odbočenie od spínacích a istiacich prvkov, prípadne od prípojnic. V ostatných prípadoch sa za odbočenie elektrického vedenia považuje jeho odbočenie od vzdušného alebo káblového vedenia.

(3) Elektrická prípojka nízkeho napätia sa končí pri vonkajšom vedení hlavnou domovou poistkovou skriňou, pri káblvom vedení hlavnou domovou káblvou skriňou, ktoré sú súčasťou elektrickej prípojky a sú umiestnené na verejne prístupnom mieste. Ak hlavná domová poistková skriňa na objekte nie je zriadená, vonkajšia elektrická prípojka sa končí na poslednom podpernom bode (napríklad strešník, konzola, stožiar), prípadne na hranici objektu odberateľa.

(4) Elektrická prípojka vysokého a veľmi vysokého napätia sa končí pri vzdušnom vedení kotvovými izolátormi na odberateľovej stanici, pri káblvom vedení káblvou koncovkou v odberateľovej stanici; kotvové izolátory a káblvé koncovky sú súčasťou prípojky.

(5) Elektrické vedenie, ktoré slúži na pripojenie viacerých odberateľov elektriny z jednej elektrickej prípojky, nie je súčasťou elektrickej prípojky.

(6) Elektrickú prípojku zriaďuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo za podmienok ním určených aj iná oprávnená osoba. Náklady na zriadenie elektrickej prípojky uhrádza ten, v ktorého prospech bola zriadená, ak sa prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy nedohodne s odberateľom elektriny inak.

(7) Vlastníkom elektrickej prípojky je ten, kto uhradil náklady na jej zriadenie. Vlastník elektrickej prípojky je povinný zabezpečiť prevádzku, údržbu a opravy tak, aby elektrická prípojka neohrozila život, zdravie a majetok osôb alebo nespôsobovala poruchy v distribučnej sústave alebo v prenosovej sústave. Zasahovať do elektrickej prípojky môže vlastník elektrickej prípojky len so súhlasom prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

(8) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný uzatvoriť zmluvu s vlastníkom elektrickej prípojky na prevádzku, údržbu a opravu elektrickej prípojky, ak o to požiada vlastník.

(9) Odberným elektrickým zariadením je zariadenie, ktoré slúži na odber elektriny a ktoré je možné pripojiť na prenosovú sústavu alebo na distribučnú sústavu, alebo na elektrickú prípojku. Odberné elektrické zariadenie zriaďuje, prevádzkuje a za údržbu, bezpečnú a spoľahlivú prevádzku zodpovedá odberateľ elektriny. Odberateľ elektriny je povinný udržiavať odberné elektrické zariadenie v technicky zodpovedajúcom stave a poskytovať na požiadanie prevádzkovateľovi distribučnej sústavy technické údaje a správy z odbornej prehliadky a z odbornej skúšky.

(10) Ak žiadateľ o zriadenie odberného elektrického zariadenia alebo elektrickej prípojky nie je vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej má byť odberné elektrické zariadenie alebo elektrická prípojka

zriadená, je povinný požiadať vlastníka nehnuteľnosti o súhlas so zriadením odberného elektrického zariadenia alebo elektrickej prípojky. Vlastník nehnuteľnosti je povinný tejto žiadosti vyhovieť, ak nepreukáže, že v dôsledku zriadenia odberného elektrického zariadenia alebo elektrickej prípojky budú neprimeraným spôsobom porušené jeho práva a právom chránené záujmy. Odmietnutie žiadosti je povinný odôvodniť.

(11) Odberateľ elektriny je povinný umožniť bezodplatne prevádzkovateľovi prenosovej sústavy a prevádzkovateľovi distribučnej sústavy prenos a distribúciu elektriny cez odberné elektrické zariadenie, ktoré je pripojené k prenosovej sústave alebo k distribučnej sústave zaslučkovaním.

§ 35

Meranie elektriny

(1) Meranie elektriny v prenosovej sústave je povinný zabezpečiť prevádzkovateľ prenosovej sústavy a meranie elektriny v distribučnej sústave prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Zabezpečenie týchto činností možno delegovať na zmluvnom základe na inú odborne spôsobilú osobu. Merať odber elektriny je možné len určeným meradlom.

(2) Montáž určeného meradla zabezpečuje výrobca elektriny, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy a vlastník priameho vedenia na vlastné náklady. Úpravy na umiestnenie určeného meradla zabezpečuje odberateľ a výrobca elektriny na vlastné náklady.

(3) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo zabezpečiť proti neoprávnenej manipulácii elektrickú prípojku a odberné elektrické zariadenie až po určené meradlo.

(4) Akýkoľvek zásah do určeného meradla a obvodov určeného meradla inou osobou ako prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej sústavy je zakázaný.

(5) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný zabezpečiť overenie správnosti merania odberu elektriny podľa osobitných predpisov.²⁾

(6) Ak má odberateľ elektriny pochybnosti o správnosti merania údajov určeným meradlom alebo zistí na určenom meradle chybu, požiada prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy o preskúšanie. Tí sú povinní do 30 dní od doručenia žiadosti zabezpečiť preskúšanie meradla. V prípade zistenia chyby na určenom meradle uhradza náklady spojené s preskúšaním a s výmenou meradla prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy. V prípade, ak neboli na určenom meradle zistené chyby, hradí náklady spojené s preskúšaním a výmenou ten, kto o to požiada.

(7) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy pri výmene určeného meradla je povinný informovať odberateľa elektriny o stave odobratého množstva elektriny a zároveň je povinný oznámiť stav meradla pred výmenou a stav nového meradla po výmene. Termín výmeny určeného meradla je povinný oznámiť odberateľovi 15 dní pred uskutočnením výmeny.

(8) Výrobca elektriny alebo koncový odberateľ je povinný umožniť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy alebo poverenej osobe prístup k určenému meradlu a k odbernému elektrickému zariadeniu na účel vykonania kontroly, výmeny, odobratia určeného meradla alebo zistenia odobratého množstva elektriny. Rovnako je povinný oznámiť aj s tým súvisiace prerušenie dodávky elektriny.

§ 36 Ochranné pásma

(1) Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

(2) Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť obidvoch rovín od krajných vodičov je pri napätí,

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

b) od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m,

c) od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m,

d) od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m,

e) nad 400 kV 35 m.

(3) Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

(4) V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané

- a) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- b) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- c) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- d) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- e) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- f) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

(5) Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

(6) Vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) so šírkou 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

(7) Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

- a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- b) 3 m pri napätí nad 110 kV.

(8) V ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané

- a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažké mechanizmy,
- b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu.

(9) Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

(10) V ochrannom pásme elektrickej stanice vymedzenej v odseku 9 písm. a) a b) je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice.

(11) V blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 2, 4, 7 až 9 je osoba, ktorá zriaďuje stavby alebo vykonáva činnosť, ktorou sa môže priblížiť k elektrickým zariadeniam, povinná vopred oznámiť takúto činnosť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy a vlastníčkovi priameho vedenia a dodržiavať nimi určené podmienky.

(12) Každý prevádzkovateľ, ktorého elektrické zariadenie je v blízkosti ochranného pásma a je napojené na jednosmerný prúd s možnosťou vzniku bludných prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického vedenia, je povinný prijať opatrenia na ochranu týchto vedení a informovať o tom prevádzkovateľa podzemného elektrického vedenia.

(13) Na ochranu výrobných zariadení výrobcu elektriny platia ochranné pásma uvedené v odseku 9 písm. a), ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

(14) Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad⁹⁾ na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy.

(15) Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

§ 37

Križovanie a súbeh elektroenergetického zariadenia

Zariadenie prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, priameho vedenia a elektrickej prípojky môže križovať pozemné komunikácie, železničné trate, vodné toky, telekomunikačné vedenia a ďalšie zariadenia alebo byť s nimi v súbehu za predpokladu, že križovanie neohrozí život, zdravie alebo majetok osôb.

§ 38**Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia**

(1) Náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.

(2) Preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy.

§ 39**Neoprávnený odber elektriny**

(1) Neoprávneným odberom elektriny je odber

- a) bez uzavretej zmluvy alebo v rozpore s uzavretou zmluvou o
 - 1. pripojení k prenosovej sústave alebo o pripojení k distribučnej sústave,
 - 2. dodávke elektriny,
 - 3. zúčtovaní odchýlky účastníka trhu,
 - 4. prenesení zodpovednosti za odchýlku účastníka trhu na subjekt zúčtovania, alebo
 - 5. distribúcií elektriny,
- b) bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny,
- c) meraný meracím zariadením, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom sústavy, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

(2) Pri neoprávnenom odbere je ten, kto elektrinu odoberal, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu. Ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

DRUHÁ HLAVA**PLYNÁRENSTVO****PRVÝ DIEL****PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKOV TRHU****§ 40****Práva a povinnosti výrobcu plynu**

(1) Výrobca plynu má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky ťažobnej siete a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na riadenie v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) uzatvoriť zmluvu o pripojení ťažobnej siete k prepravnej sieti alebo distribučnej sieti s prevádzkovateľom prepravnej siete alebo s prevádzkovateľom distribučnej siete,
- c) odmietnuť prístup do ťažobnej siete z dôvodu nedostatku kapacity alebo z dôvodu nevyhovujúcich technických podmienok siete.

(2) Výrobca plynu je povinný

- a) uzatvorí zmluvu o dodávke plynu s odberateľom plynu, s prevádzkovateľom prepravnej siete, s prevádzkovateľom distribučnej siete alebo s dodávateľom plynu,
- b) zabezpečiť meranie dodaného množstva plynu a kvality plynu vrátane vyhodnocovania a odovzdávania potrebných údajov prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete, ak sa výrobca nedohodne s prevádzkovateľom prepravnej siete alebo prevádzkovateľom distribučnej siete inak,
- c) zabezpečiť spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie ťažobnej siete,
- d) umožniť plynárenskému podniku alebo oprávnenému odberateľovi plynu prístup do ťažobnej siete s výnimkou tej časti siete, ktorá sa používa na ťažbu plynu a dopravu plynu z miesta ťažby plynu do miesta spracovania alebo do miesta odovzdania plynu do prepravnej siete alebo do distribučnej siete plynu alebo do zásobníka,
- e) umožniť prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka montáž určeného meradla,
- f) umožniť prístup prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka k určenému meradlu na vykonanie kontroly funkčnosti určeného meradla a kontroly stavu dodaného množstva plynu,
- g) poskytovať prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka informácie potrebné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti siete o ťažbe plynu a o ťažobnej sieti,
- h) zverejňovať na internete obchodné podmienky na prístup a na využívanie ťažobnej siete; tieto podmienky zverejní vždy do 31. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- i) vypracúvať plán výroby plynu a plán rozvoja ťažobnej siete na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- j) vypracovať každoročne havarijné plány ťažobnej siete.

§ 41

Práva a povinnosti prevádzkovateľa prepravnej siete

(1) Prevádzkovateľ prepravnej siete má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky prepravnej siete a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných pre riadenie v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) nakupovať, uskladňovať a predávať plyn účastníkom trhu s plynom na účel zabezpečenia vyváženosti prepravnej siete a rovnováhy množstva plynu vstupujúceho do prepravnej siete a vystupujúceho z prepravnej siete,
- c) odmietnuť prístup do prepravnej siete z dôvodov uvedených v § 52 alebo z nedostatku kapacity prepravnej siete,
- d) odmietnuť prístup do prepravnej siete, ak tento prístup zabraňuje plneniu povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme.

(2) Prevádzkovateľ prepravnej siete má ďalej právo bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa prepravnej siete, obmedziť alebo prerušiť prepravu plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas len v prípade

- a) vykonávania plánovaných rekonštrukcií, modernizácií, opráv, údržby a revízií plynárenských zariadení,

- b) bezprostredného ohrozenia života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
- c) stavu núdze alebo predchádzania stavu núdze,
- d) havárií alebo porúch na plynárenských zariadeniach a pri odstraňovaní ich následkov,
- e) nedodržania zmluvných podmienok prepravy plynu,
- f) odberu plynu zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky plynu a ak odberateľ plynu nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
- g) dodávky plynu zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky plynu a ak výrobca plynu nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými zariadeniami,
- h) zabránenia prístupu k meraciemu zariadeniu odberateľom plynu,
- i) ak je uzatvorená zmluva o preprave s právom prerušenia.

(3) V prípade obmedzenia alebo prerušenia prepravy plynu z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. a) je prevádzkovateľ prepravnej siete povinný písomne oznámiť dotknutým účastníkom trhu s plynom, pre ktorých prepravu uskutočňuje, začiatok, ukončenie obmedzenia alebo prerušenia prepravy plynu 30 dní vopred; táto lehota môže byť kratšia, ak sa na tom dohodne prevádzkovateľ prepravnej siete s dotknutým účastníkom trhu.

(4) Po odstránení dôvodov, pre ktoré bola obmedzená alebo prerušená preprava plynu, je prevádzkovateľ prepravnej siete povinný bezodkladne obnoviť prepravu plynu.

(5) Ak v dôsledku obmedzenia alebo prerušenia prepravy plynu z dôvodu uvedeného v odseku 2 písm. a) vznikla škoda, má dotknutý účastník trhu právo uplatniť nárok na náhradu škody a ušlého zisku len vtedy, ak prevádzkovateľ prepravnej siete nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa odseku 3.

(6) Prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný

- a) zabezpečovať spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie prepravnej siete,
- b) zabezpečovať rozvoj prepravnej siete s prihliadnutím na ochranu životného prostredia,
- c) zabezpečovať prepravu plynu a s tým súvisiace podporné služby,
- d) uzatvoriť zmluvu o preprave plynu s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti a technické podmienky prepravy plynu,
- e) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe prístup do prepravnej siete, k podporným službám a k akumulácii plynu v sieti,
- f) uzatvoriť zmluvu o prístupe do prepravnej siete a zmluvu o pripojení k prepravnej sieti s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k prepravnej sieti,
- g) zabezpečiť nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými účastníkmi trhu,
- h) zabezpečiť meranie prepravovaného plynu vrátane jeho vyhodnocovania a na požiadanie predkladať namerané údaje účastníkom trhu,
- i) zabezpečovať vyvažovanie prepravnej siete,
- j) obmedziť prepravu plynu na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- k) pripojiť prevádzkovateľa distribučnej siete k prepravnej sieti,
- l) poskytovať prevádzkovateľovi distribučnej siete informácie nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti prepojenej siete,

- m) poskytovať účastníkom trhu informácie potrebné na prístup do siete,
- n) umožniť prístup účastníkovi trhu k určenému meradlu alebo k meradlu dohodnutému v zmluve o preprave plynu na účel merania plynu a na vykonanie kontroly funkčnosti určeného meradla alebo meradla dohodnutého v zmluve,
- o) zriaďovať a prevádzkovať miesta na sledovanie kvality dodávok plynu, ak je to potrebné,
- p) predkladať ministerstvu a úradu štvrťročne správu o stave siete, využiteľnosti kapacity prepravnej siete a vyhodnotenie prepravy prepravou sieťou do 30 dní od ukončenia štvrťroku,
- q) zverejňovať obchodné podmienky na prístup a využívanie akumulácie plynu v sieti; tieto podmienky zverejní vždy do 31. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- r) spracúvať štvrťročne prehľad o dovoze plynu a vývoze plynu na vymedzené územie a zasielať ministerstvu do 30 dní od ukončenia štvrťroku,
- s) vypracovať každoročne havarijné plány,
- t) každoročne vypracúvať plán rozvoja prepravnej siete vrátane plánu rozvoja prepojení na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roku na nasledujúci rok,
- u) oznamovať ministerstvu a plynárenskému dispečingu informácie potrebné na vyhlásenie stavu núdze.

(7) Prevádzkovateľ prepravnej siete okrem povinností uvedených v odseku 6 je povinný vypracovať program súladu, v ktorom stanoví opatrenia na zabezpečenie nediskriminačného správania integrovaných podnikov. Tento program určí konkrétne povinnosti zamestnancom zamerané na vylúčenie možného diskriminačného správania integrovaných podnikov.

(8) Prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný každoročne vypracovať správu o plnení opatrení prijatých v programe súladu. Táto správa tvorí neoddeliteľnú súčasť výročnej správy¹⁴⁾ prevádzkovateľa prepravnej siete integrovaného podniku, túto správu zasiela úradu a zverejňuje spolu s výročnou správou.

§ 42

Oddelenie prevádzkovateľa prepravnej siete

(1) Prevádzkovateľ prepravnej siete, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť z hľadiska právnej subjektivity, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré nesúvisia s prepravou plynu.

(2) Nezávislosť podľa odseku 1 neznamena povinnosť oddeliť vlastníctvo majetku prevádzkovateľa prepravnej siete od vlastníctva majetku vertikálne integrovaného podniku.

(3) Nezávislosť prevádzkovateľa prepravnej siete uvedeného v odseku 1 sa zabezpečí

- a) tým, že osoby zodpovedné za riadenie prepravnej siete sa priamo ani nepriamo nepodieľajú na riadení činností výroby, distribúcie a dodávky plynu integrovaného podniku,
- b) prijatím opatrení, ktorými sa zabezpečí nezávislé konanie osôb zodpovedných za riadenie prepravnej siete od zodpovednosti za riadenie iných činností nesúvisiacich s prepravou plynu,
- c) tým, že rozhodovacie práva, ktoré sa viažu k majetku potrebného na prevádzkovanie, údržbu alebo rozvoj prepravnej siete, sú nezávislé od rozhodovacích práv k inému majetku integrovaného podniku; to však nevylučuje existenciu vhodných mechanizmov, ktorými sa zabezpečí právo na ochranu majetku integrovaného podniku; integrovaný podnik môže schvaľovať ročný finančný plán prevádzkovateľa prepravnej siete a určiť mieru zadlženia prevádzkovateľa prepravnej siete; integrovaný podnik nemá právo vydávať pokyny týkajúce sa

každodennej prevádzky prevádzkovateľa prepravnej siete, ani vydávať rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie prepravnej siete vtedy, ak rozhodnutia prevádzkovateľa prepravnej siete sú v súlade so schválenými ukazovateľmi finančného plánu,

d) vytvorením programu súladu podľa § 41 ods. 7.

(4) Pri plnení povinností podľa odsekov 1 až 3 sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

§ 43

Práva a povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete

(1) Prevádzkovateľ distribučnej siete má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky distribučnej siete a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na riadenie v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) nakupovať, uskladňovať a predávať plyn účastníkom trhu s plynom na účely zabezpečenia vyváženej distribučnej siete a rovnováhy množstva plynu vstupujúceho a vystupujúceho z distribučnej siete,
- c) odmietnuť prístup do distribučnej siete z dôvodov uvedených v § 52 alebo z nedostatku kapacity distribučnej siete,
- d) odmietnuť prístup do distribučnej siete, ak tento prístup zabraňuje plneniu povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme.

(2) Prevádzkovateľ distribučnej siete má ďalej právo bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa distribučnej siete, obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas len v prípade

- a) vykonávania plánovaných rekonštrukcií, modernizácií, opráv, údržby a revízií plynárenských zariadení,
- b) bezprostredného ohrozenia života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
- c) stavu núdze a predchádzania stavu núdze,
- d) havárií alebo porúch na plynárenských zariadeniach a pri odstraňovaní ich následkov,
- e) nedodržania zmluvných podmienok za distribúciu plynu,
- f) odberu plynu zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky plynu a ak odberateľ plynu nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
- g) pri neoprávnenom odbere plynu,
- h) dodávky plynu zariadeniami, ktoré ovplyvňujú kvalitu a spoľahlivosť dodávky plynu a ak výrobca plynu nezabezpečil obmedzenie týchto vplyvov dostupnými technickými prostriedkami,
- i) zabránenia prístupu k meraciemu zariadeniu odberateľom plynu.

(3) V prípade obmedzenia alebo prerušenia distribúcie plynu z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. a) je prevádzkovateľ distribučnej siete povinný písomne oznámiť dotknutým účastníkom trhu s plynom, pre ktorých distribúciu plynu uskutočňuje, začiatok obmedzenia, ukončenie obmedzenia alebo prerušenia distribúcie plynu 15 dní vopred; táto lehota môže byť kratšia, ak sa na tom dohodne prevádzkovateľ distribučnej siete s dotknutým účastníkom trhu.

(4) Po odstránení dôvodov, pre ktoré bola obmedzená alebo prerušená distribúcia plynu, je prevádzkovateľ distribučnej siete povinný bezodkladne obnoviť distribúciu plynu.

(5) Ak v dôsledku obmedzenia distribúcie plynu alebo prerušenia distribúcie plynu z dôvodu uvedeného v odseku 2 písm. a) vznikla škoda, má dotknutý účastník trhu právo uplatniť nárok na náhradu škody a ušlého zisku len vtedy, ak prevádzkovateľ distribučnej siete nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa odseku 3.

(6) Prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný

- a) zabezpečovať spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie distribučnej siete,
- b) zabezpečovať rozvoj distribučnej siete s prihliadnutím na ochranu životného prostredia,
- c) zabezpečovať distribúciu plynu a s tým súvisiace podporné služby,
- d) uzatvoriť zmluvu o distribúcii plynu, ak to umožňujú technické podmienky distribučnej siete,
- e) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe prístup do distribučnej siete, k podporným službám a k akumulácii plynu v sieti,
- f) uzatvoriť zmluvu o distribúcii plynu s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k distribučnej sieti a technické podmienky distribúcie plynu,
- g) uzatvoriť zmluvu o prístupe do distribučnej siete a zmluvu o pripojení k distribučnej sieti s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k distribučnej sieti,
- h) zabezpečiť nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými účastníkmi trhu,
- i) zabezpečiť meranie distribuovaného plynu vrátane jeho vyhodnocovania a na požiadanie predkladať namerané údaje alebo údaje určené na základe typového diagramu dodávky účastníkovi trhu, s ktorým je uzatvorená zmluva o distribúcii plynu na danom odbernom mieste,
- j) zabezpečovať vyvažovanie distribučnej siete,
- k) zabezpečovať zúčtovanie vyvažovania distribučnej siete,
- l) obmedziť distribúciu plynu na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- m) pripojiť prevádzkovateľa distribučnej siete a odberateľa plynu k distribučnej sieti,
- n) zriaďovať a prevádzkovať miesta na sledovanie kvality dodávok plynu, ak je to potrebné,
- o) umožniť prístup účastníkovi trhu k určenému meradlu na účely merania plynu a na vykonanie kontroly funkčnosti určeného meradla,
- p) poskytovať prevádzkovateľovi distribučnej siete a prevádzkovateľovi prepravnej siete informácie nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti prepojenej siete,
- q) poskytovať účastníkom trhu informácie potrebné na prístup do siete,
- r) predkladať plynárenskému dispečingu bilanciu distribučnej siete a jej vyhodnotenie,
- s) zverejňovať obchodné podmienky na prístup a využívanie akumulácie plynu v sieti; tieto podmienky zverejní vždy do 31. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- t) vypracovať každoročne havarijné plány,
- u) každoročne vypracúvať plán rozvoja distribučnej siete na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- v) oznámiť ministerstvu vyhlásenie a odvolanie stavu núdze.

(7) Prevádzkovateľ distribučnej siete okrem povinností uvedených v odseku 6 je povinný vypracovať program súladu, v ktorom stanoví opatrenia na zabezpečenie nediskriminačného

správania integrovaných podnikov. Tento program určí konkrétne povinnosti zamestnancom zamerané na vylúčenie možného diskriminačného správania integrovaných podnikov.

(8) Prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný každoročne vypracovať správu o plnení opatrení prijatých v programe súladu. Táto správa tvorí neoddeliteľnú súčasť výročnej správy¹⁴⁾ prevádzkovateľa distribučnej siete integrovaného podniku; túto správu zasiela úradu a zverejňuje spolu s výročnou správou.

§ 44

Oddelenie prevádzkovateľa distribučnej siete

(1) Prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, musí byť z hľadiska právnej subjektivity, organizácie a rozhodovania nezávislý od iných činností, ktoré sa nesúvisia s distribúciou plynu.

(2) Nezávislosť podľa odseku 1 neznamena povinnosť oddeliť vlastníctvo majetku prevádzkovateľa distribučnej siete od vlastníctva majetku vertikálne integrovaného podniku.

(3) Nezávislosť prevádzkovateľa distribučnej siete uvedeného v odseku 1 sa zabezpečí

- a) tým, že osoby zodpovedné za riadenie distribučnej siete sa priamo ani nepriamo nepodieľajú na riadení činností výroby, prepravy a dodávky integrovaného podniku,
- b) prijatím opatrení, ktorými sa zabezpečí nezávislé konanie osôb zodpovedných za riadenie distribučnej siete od zodpovednosti za riadenie iných činností integrovaného podniku nesúvisiacich s distribúciou plynu,
- c) tým, že rozhodovacie práva, ktoré sa viažu k majetku potrebnému na prevádzkovanie, údržbu alebo rozvoj distribučnej siete, sú nezávislé od rozhodovacích práv, ktoré sa viažu k inému majetku integrovaného podniku; to však nevylučuje existenciu vhodných mechanizmov, ktorými sa zabezpečí právo na ochranu majetku integrovaného podniku; integrovaný podnik môže schvaľovať ročný finančný plán prevádzkovateľa distribučnej siete a určiť mieru zadĺženia prevádzkovateľa distribučnej siete; integrovaný podnik nemá právo vydávať pokyny týkajúce sa každodennej prevádzky prevádzkovateľa distribučnej siete, ani vydávať rozhodnutia týkajúce sa výstavby alebo modernizácie distribučnej siete vtedy, ak rozhodnutia prevádzkovateľa distribučnej siete sú v súlade so schválenými ukazovateľmi finančného plánu,
- d) vytvorením programu súladu podľa § 43 ods. 7.

(4) Vo vertikálne integrovaných podnikoch, ktoré poskytujú služby pre menej ako 100 000 pripojených odberateľov, nie je povinnosť oddeliť prevádzkovanie distribučnej siete podľa odseku 1.

(5) Pri plnení povinností podľa odsekov 1 až 3 sa primerane použijú ustanovenia Obchodného zákonníka.

§ 45

Riadenie siete

(1) Distribučnú sieť na vymedzenom území riadi plynárenský dispečing, ktorý je zodpovedný za operatívne riadenie distribučnej siete.

(2) Ak je na vymedzenom území viac prevádzkovateľov distribučnej siete, ministerstvo rozhodnutím určí, ktorý z prevádzkovateľov distribučnej siete bude povinný plniť úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území.

(3) Plynárenský dispečing na vymedzenom území plní tieto úlohy:

- a) operatívne riadi vlastnú distribučnú sieť a distribúciu plynu do prepojovacích bodov nadväzujúcich distribučných sietí,
- b) riadi prepojené prepravné siete a distribučné siete na vymedzenom území pri stave núdze a pri činnostiach, ktoré bezprostredne zamedzujú jeho vzniku,
- c) technicky riadi rozdeľovanie zdrojov plynu vo vstupných bodoch do prepojených distribučných sietí,
- d) vyhlasuje obmedzujúce opatrenia pri stave núdze podľa § 14,
- e) určuje opatrenia zamerané na odstránenie stavu núdze.

(4) Plynárenský dispečing má právo vyžadovať od účastníkov trhu s plynom pripojených na distribučnú sieť informácie potrebné na zabezpečenie plnenia úloh podľa odseku 3. Účastník trhu s plynom je povinný bez zbytočného odkladu poskytnúť vyžadované informácie.

(5) Prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý neplní úlohy plynárenského dispečingu, môže zabezpečiť plnenie úloh dispečerského riadenia prostredníctvom už zriadeného plynárenského dispečingu prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý plní úlohy plynárenského dispečingu. Ak technické podmienky prevádzkovateľa toto neumožňujú, prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý neplní úlohy plynárenského dispečingu je povinný zriadiť vlastný dispečing. Takto zriadený dispečing plní na časti vymedzeného územia prevádzkovateľa distribučnej siete rovnaké úlohy ako plynárenský dispečing.

§ 46

Práva a povinnosti prevádzkovateľa zásobníka

(1) Prevádzkovateľ zásobníka má právo

- a) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky zásobníka a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na riadenie v súlade s osobitným predpisom,⁶⁾
- b) pripojiť zásobník k prepravnej sieti alebo k distribučnej sieti,
- c) odmietnuť prístup do zásobníka z dôvodov uvedených v § 52 alebo z dôvodu nedostatku kapacity zásobníka,
- d) odmietnuť prístup do zásobníka, ak prístup zabraňuje plneniu povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme,
- e) nakupovať plyn potrebný na krytie vlastných strát v zásobníku alebo pre vlastnú spotrebu, alebo na technologické účely.

(2) Prevádzkovateľ zásobníka môže bez nároku na náhradu škody s výnimkou prípadov, keď škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa zásobníka, obmedziť alebo prerušiť uskladňovanie plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas len v prípade

- a) vykonávania plánovaných rekonštrukcií, modernizácií, opráv, údržby a revízií plynárenských zariadení,
- b) bezprostredného ohrozenia života, zdravia alebo majetku osôb a pri likvidácii týchto stavov,
- c) stavu núdze a predchádzania stavu núdze,
- d) havárií alebo porúch na plynárenských zariadeniach a pri odstraňovaní ich následkov,
- e) nedodržania zmluvných podmienok zo strany účastníkov trhu s plynom,
- f) ak je uzatvorená zmluva o uskladňovaní s právom prerušenia.

(3) V prípade obmedzenia alebo prerušenia uskladňovania plynu z dôvodov uvedených v odseku 2 písm. a) je prevádzkovateľ zásobníka povinný písomne oznámiť dotknutým účastníkom trhu s plynom, pre ktorých uskladňuje plyn, začiatok, ukončenie obmedzenia alebo prerušenie uskladňovania plynu 15 dní vopred; táto lehota môže byť kratšia, ak sa na tom dohodne prevádzkovateľ zásobníka s dotknutým účastníkom trhu s plynom.

(4) Po odstránení dôvodov, pre ktoré bolo obmedzené alebo prerušené uskladňovanie plynu, je prevádzkovateľ zásobníka povinný bezodkladne obnoviť uskladňovanie plynu.

(5) Ak v dôsledku obmedzenia alebo prerušenia uskladňovania plynu uvedeného v odseku 2 vznikla škoda, má dotknutý účastník trhu s plynom právo uplatniť nárok na náhradu škody a ušlého zisku len vtedy, ak prevádzkovateľ zásobníka nespĺnil oznamovaciu povinnosť podľa odseku 3.

(6) Prevádzkovateľ zásobníka je povinný

- a) zabezpečovať spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie zásobníka,
- b) zabezpečovať rozvoj zásobníka s prihliadnutím na ochranu životného prostredia,
- c) zabezpečovať uskladňovanie plynu a s tým súvisiace podporné služby,
- d) uzatvoriť zmluvu o uskladňovaní plynu s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky prístupu a pripojenia k zásobníku a technické podmienky uskladňovania plynu,
- e) zabezpečiť na transparentnom a nediskriminačnom princípe prístup do zásobníka a k podporným službám,
- f) uzatvoriť zmluvu o prístupe do zásobníka s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do zásobníka,
- g) zabezpečiť nediskriminačné zaobchádzanie so všetkými účastníkmi trhu,
- h) zabezpečiť meranie uskladňovaného plynu vrátane jeho vyhodnocovania a predkladanie nameraných údajov plynárenskému dispečingu a na požiadanie účastníkom trhu s plynom,
- i) zverejňovať obchodné podmienky na prístup a využívanie zásobníka; tieto podmienky zverejní vždy do 31. októbra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- j) poskytovať uskladňovacie kapacity prevádzkovateľovi siete,
- k) obmedziť uskladňovanie plynu na základe rozhodnutia ministerstva podľa § 3,
- l) poskytovať prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete informácie nevyhnutné na zabezpečenie prevádzkyschopnosti prepojenej siete,
- m) poskytovať účastníkom trhu s plynom informácie potrebné na prístup do zásobníka,
- n) vypracúvať každoročne plán rozvoja zásobníka na obdobie piatich rokov a predložiť ministerstvu vždy do 30. novembra kalendárneho roka na nasledujúci rok,
- o) vypracovať každoročne havarijné plány,
- p) oznamovať ministerstvu a plynárenskému dispečingu skutočnosti potrebné na vyhlásenie stavu núdze,
- q) poskytovať ministerstvu štvrťročne informácie zo zmlúv o uskladňovaní plynu zahŕňajúce informácie o účastníkovi trhu s plynom, s ktorým bola zmluva o uskladňovaní plynu uzavretá, o uskladňovacích objemoch a o ťažobných výkonoch pre jednotlivých účastníkov trhu s plynom; pri zmene zmluvy o uskladňovaní plynu týkajúcej sa účastníka trhu s plynom, s ktorým bola zmluva o uskladňovaní plynu uzavretá, uskladňovacích objemov alebo ťažobných

výkonov poskytne prevádzkovateľ zásobníka ministerstvu informácie o takejto zmene bezodkladne.

(7) Povinnosti podľa odseku 6 písm. c) sa nevzťahujú na podporné služby a dočasné uskladňovanie plynu, ktoré súvisia so zariadeniami na skvapalňovanie zemného plynu a sú nevyhnutné pre proces spätného splyňovania.

(8) Prevádzkovateľ zásobníka je v prípade stavu núdze na základe rozhodnutia ministerstva povinný v rozsahu stanovenom rozhodnutím ministerstva prerušiť ťažbu plynu zo zásobníka pre dotknutých účastníkov trhu s plynom, ktorí uskladňujú plyn pre odberateľov mimo vymedzeného územia; proti rozhodnutiu ministerstva nie je prípustný opravný prostriedok. Ministerstvo rozhodne z vlastného podnetu alebo na návrh prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia ministerstva plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území a ktorý v tomto návrhu uvedie, u ktorých prevádzkovateľov zásobníka a v akom rozsahu má byť ťažba plynu zo zásobníka prerušená. Prevádzkovateľ zásobníka je povinný prerušenie ťažby plynu zo zásobníka bezodkladne písomne oznámiť dotknutým účastníkom trhu s plynom. Po odvolaní stavu núdze je prevádzkovateľ zásobníka povinný bezodkladne obnoviť ťažbu plynu zo zásobníka. Ak v dôsledku prerušenia ťažby plynu zo zásobníka vznikla škoda, má dotknutý účastník trhu s plynom právo uplatniť nárok na náhradu škody a ušlého zisku len vtedy, ak prevádzkovateľ zásobníka neplnil oznamovaciu povinnosť.

§ 47

Prevádzkovateľ kombinovanej siete

Prevádzkovateľ kombinovanej siete má rovnaké práva a rovnaké povinnosti ako prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete a prevádzkovateľ zásobníka podľa tohto zákona v závislosti od spôsobu kombinácie siete. Na práva a povinnosti prevádzkovateľa kombinovanej siete sa primerane vzťahujú ustanovenia § 42 a 44.

§ 48

Práva a povinnosti dodávateľa plynu

(1) Dodávateľ plynu má právo

- a) predávať plyn odberateľom plynu v rozsahu a za podmienok vymedzených v povolení na dodávku plynu,
- b) na prepravu a distribúciu plynu, ktorý spĺňa technické a obchodné podmienky na prepravu a distribúciu plynu prepravnou sieťou a distribučnou sieťou podľa tohto zákona a osobitného predpisu,¹⁾
- c) na uskladnenie plynu, ktorý spĺňa obchodné podmienky a technické podmienky podľa § 17 tohto zákona a podľa osobitného predpisu,¹⁾
- d) požiadať prevádzkovateľa prepravnej siete a prevádzkovateľa distribučnej siete o prerušenie alebo obmedzenie prepravy alebo distribúcie plynu odberateľovi, pre ktorého dodávateľ uzatvoril zmluvu o doprave plynu s prevádzkovateľom siete.

(2) Dodávateľ plynu je povinný

- a) uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu na vymedzenom území s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky dodávateľa plynu, je k dispozícii dostatočná prepravná, distribučná a uskladňovacia kapacita a dostatočné množstvo plynu. Povinnosť dodávateľa uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu sa nevzťahuje na odberateľa, ktorý za posledných 12 mesiacov hrubo porušil zmluvu o dodávke plynu alebo neoprávnene odoberal plyn,

- b) zabezpečiť bezpečné a spoľahlivé dodávky plynu svojim odberateľom plynu za podmienok dohodnutých v zmluve,
- c) poskytovať odberateľom informácie týkajúce sa cien a technických podmienok dodávky a koncovým odberateľom plynu aj informácie týkajúce sa skladby ceny za dodávku plynu,
- d) poskytovať prevádzkovateľovi siete, ktorej je užívateľom, technické údaje zo zmlúv o dodávke plynu a údaje o odberateľoch potrebné na uzavretie zmluvy,
- e) poskytovať prevádzkovateľovi siete technické údaje zo zmlúv o uskladňovaní plynu, ak sú príslušné zásobníky pripojené k príslušnej sieti,
- f) v prípade stavu núdze riadiť sa opatreniami plynárenského dispečingu alebo príslušného dispečingu,
- g) dodržiavať rovnováhu medzi množstvom plynu vstupujúcim do siete a množstvom plynu súčasne vystupujúcim zo siete, ktorej je užívateľom,
- h) dodržiavať štandard bezpečnosti dodávok plynu.

(3) Dodávateľ plynu, ktorý okrem dodávky plynu poskytuje aj univerzálnu službu, má okrem práv a povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 pri poskytovaní univerzálnej služby aj povinnosť

- a) informovať odberateľa plynu v domácnosti a malý podnik o možnosti uzatvoriť zmluvu o dodávke plynu, ktorou sa poskytuje univerzálna služba a v prípade, ak odberateľ plynu v domácnosti a malý podnik o to požiada, takúto zmluvu uzatvoriť,
- b) uzatvoriť zmluvu o zúčtovaní odchýlky účastníka trhu so subjektom zúčtovania odchýlky siete,
- c) uzatvoriť zmluvu o preprave plynu s prevádzkovateľom prepravnej siete alebo zmluvu o distribúcii plynu s prevádzkovateľom distribučnej siete pre dodávku plynu tým odberateľom, pre ktorých zabezpečuje univerzálnu službu.

§ 49

Práva a povinnosti oprávneného odberateľa plynu a koncového odberateľa plynu

(1) Oprávnený odberateľ plynu má právo

- a) vybrať si dodávateľa plynu, ktorý je držiteľom povolenia na dodávku plynu, pričom prechod k inému dodávateľovi je bezplatný; toto ustanovenie nemá vplyv na prípadné zmluvné záväzky voči predchádzajúcemu dodávateľovi alebo iným účastníkom trhu s plynom,
- b) požadovať pred uzatvorením zmluvy o dodávke plynu sprístupnenie informácií súvisiacich so základnými náležitosťami zmluvy; dodávateľ plynu je povinný tieto informácie oprávnenému odberateľovi plynu poskytnúť pred uzatvorením zmluvy,
- c) požiadať o predchádzajúci súhlas a uskutočniť výstavbu priameho plynovodu a ten aj prevádzkovať za podmienok podľa tohto zákona,
- d) na dopravu plynu, ktorý spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky na dopravu plynu podľa tohto zákona,
- e) na uskladnenie plynu, ktorý spĺňa technické a obchodné podmienky na uskladnenie plynu v zásobníkoch podľa tohto zákona,
- f) na pripojenie odberného plynového zariadenia k prepravnej sieti alebo k distribučnej sieti, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia k prepravnej sieti a k distribučnej sieti.

(2) Oprávnený odberateľ plynu je povinný

- a) podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia k sieti,

- b) umožniť prevádzkovateľovi prepravnej siete alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete montáž určeného meradla vrátane telemetrického zariadenia na prenos údajov a umožniť prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete prístup k určenému meradlu a k telemetrickému zariadeniu,
- c) poskytnúť potrebné údaje dodávateľovi plynu na prípravu alebo uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu,
- d) udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave,
- e) dodržiavať rovnováhu medzi množstvom plynu vstupujúcim do siete a množstvom plynu súčasne vystupujúcim zo siete, ktorej je užívateľom.

(3) Koncový odberateľ plynu v domácnosti, má právo

- a) na dodávku plynu dodávateľom určeným podľa § 48 ods. 3,
- b) na pripojenie odberného plynového zariadenia k distribučnej sieti, ak sú splnené technické a obchodné podmienky pripojenia k distribučnej sieti.

(4) Koncový odberateľ plynu v domácnosti, je povinný

- a) podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia k sieti; spôsob výpočtu týchto nákladov určí úrad,
- b) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete montáž určeného meradla a umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete prístup k určenému meradlu,
- c) poskytnúť potrebné údaje dodávateľovi plynu na prípravu alebo uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu,
- d) udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave.

(5) Vlastník alebo správca dotknutej nehnuteľnosti, do ktorej je dodávaný plyn, je povinný

- a) umožniť dodávku plynu pre koncových odberateľov plynu,
- b) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete nevyhnutný prístup k tomuto odbernému plynovému zariadeniu,
- c) udržiavať spoločné odberné plynové zariadenie slúžiace na túto dodávku plynu v zodpovedajúcom technickom stave,
- d) poskytovať technické údaje o tomto odbernom plynovom zariadení v jeho vlastníctve alebo správe prevádzkovateľovi distribučnej siete.

(6) Spoločné odberné plynové zariadenie na dodávku plynu nachádzajúce sa v jednej nehnuteľnosti je súčasťou tejto nehnuteľnosti.

DRUHÝ DIEL

TECHNICKÉ ZARIADENIA

§ 50

Odberné zariadenia

(1) Odberné plynové zariadenie je povinný zriadiť odberateľ plynu na vlastné náklady.

(2) Odberné plynové zariadenie sa začína za hlavným uzáverom plynu a končí plynovými spotrebičmi odberateľa. Ak je odberné plynové zariadenie pripojené k spoločnému odbernému plynovému zariadeniu, každé odberné plynové zariadenie sa začína za uzatváracou armatúrou,

ktorá ho oddeľuje od spoločného odberného plynového zariadenia. Súčasťou odberného plynového zariadenia nie je domový regulátor tlaku plynu a meracie zariadenie odberu plynu.

(3) Spoločné odberné plynové zariadenie je odberné plynové zariadenie určené na odber plynu pre viacerých odberateľov. Spoločné odberné plynové zariadenie sa začína za hlavným uzáverom plynu a končí uzatváracou armatúrou, ktorá ho oddeľuje od odberného plynového zariadenia odberateľa plynu.

(4) Zriaďovať nové odberné plynové zariadenie, rozširovať alebo rekonštruovať existujúce odberné plynové zariadenie, ktorého prevádzkou sa zmenia technické a obchodné podmienky odberu plynu, možno iba po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete, na ktorú je pripojený.

(5) Zasahovať do odberného plynového zariadenia, ktorým sa distribuuje nemerateľný plyn od hlavného uzáveru plynu k určenému meradlu, bez súhlasu prevádzkovateľa distribučnej siete je zakázané.

(6) Uzatvoriť prívod plynu hlavným uzáverom plynu pri oprave odberného plynového zariadenia môže odberateľ plynu, ktorý je povinný o tom bezodkladne informovať prevádzkovateľa distribučnej siete.

(7) V prípade zabránenia mimoriadnej udalosti hlavný uzáver plynu môže uzatvoriť ktokoľvek. Uzatvorenie hlavného uzáveru plynu je povinný bezodkladne oznámiť prevádzkovateľovi distribučnej siete. Opätovné otvorenie hlavného uzáveru plynu môže vykonať len osoba odborne spôsobilá, ktorá je povinná o tom bezodkladne informovať prevádzkovateľa distribučnej siete.

(8) Prevádzkovateľ distribučnej siete má právo kontrolovať dodržiavanie technických podmienok podľa § 17 a dodržiavanie pravidiel trhu s plynom pri pripojení a prevádzke odberných plynových zariadení, predpisov na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení, ako aj dodržiavanie podmienok zmluvy o distribúcii plynu.

§ 51

Podmienky pripojenia

(1) Žiadať o vybudovanie a pripojenie odberného plynového zariadenia môže iba vlastník nehnuteľnosti alebo správca nehnuteľnosti. Ak žiada o pripojenie osoba, ktorá nie je vlastníkom nehnuteľnosti, je povinná požiadať vlastníka nehnuteľnosti alebo správcu nehnuteľnosti o predchádzajúci súhlas s vybudovaním a pripojením odberného plynového zariadenia; odmietnutie poskytnutia predchádzajúceho súhlasu je potrebné odôvodniť.

(2) Prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný zabezpečiť zapojenie a udržiavanie určeného meradla plynu a prijať nevyhnutné opatrenia potrebné na zabránenie neoprávnenej manipulácii s určeným meradlom.

(3) Na žiadosť prevádzkovateľa distribučnej siete je odberateľ plynu povinný vykonať nevyhnutné úpravy na odbernom plynovom zariadení pri zriaďovaní, montáži, rekonštrukcii plynárenského zariadenia alebo pri montáži určeného meradla prevádzkovateľom distribučnej siete.

(4) Odberateľ plynu je povinný umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete kontrolu odberného plynového zariadenia a určeného meradla v termíne dohodnutom s prevádzkovateľom distribučnej siete.

(5) Odberateľ plynu je povinný udržiavať pripojené odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave.

§ 52**Dočasné výnimky z prístupu do prepravnej siete a do zásobníka**

(1) Dodávateľ plynu, ktorý má uzavretú zmluvu o dodávke plynu s pevne dohodnutým objemom dodávky a s povinnosťou zaplatiť bez ohľadu na odobraté množstvo plynu, môže požiadať úrad o udelenie dočasnej výnimky z povinnosti zabezpečiť prevádzkovateľovi prepravnej siete prístup iného účastníka trhu s plynom do prepravnej siete vtedy, ak tomuto dodávateľovi plynu hrozí vážna ekonomická ujma alebo hrozia vážne finančné ťažkosti pri plnení záväzkov vyplývajúcich z takejto zmluvy; žiadosť sa môže týkať aj prevádzkovateľa distribučnej siete a prevádzkovateľa zásobníka.

(2) Hrozbou vážnej ekonomickej ujmy a vznikom vážnych finančných ťažkostí nie je stav alebo situácia, ak dodávka plynu neklesne pod úroveň pevného objemu dodávky plynu dohodnutej v zmluve o dodávke plynu alebo, ak možno v zmluve o dodávke plynu zmeniť dohodnutý pevný objem dodávky plynu, alebo ak dodávateľ plynu môže nájsť iné východiská na riešenie vzniknutej situácie.

(3) Žiadosť dodávateľa plynu podľa odseku 1 obsahuje

- a) obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby,
- b) identifikačné číslo právnickej osoby,
- c) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt členov štatutárneho orgánu právnickej osoby,
- d) dobu, na ktorú žiada udelenie dočasnej výnimky,
- e) dôvody, pre ktoré žiada udelenie dočasnej výnimky,
- f) notársky osvedčenú fotokópiu zmluvy o dodávke plynu, ktorá je predmetom žiadosti o dočasnú výnimku,
- g) odôvodnenie potreby plniť zmluvné záväzky voči odberateľom plynu, kvantifikáciu rozsahu ekonomickej ujmy a rozsahu finančných ťažkostí, ktoré môžu vzniknúť v prípade neudelenia dočasnej výnimky,
- h) prijaté opatrenia na zabránenie hrozby vážnej ekonomickej ujmy alebo vážnych finančných ťažkostí,
- i) úroveň prepojenia siete so sieťou členských štátov Európskej únie a tretích krajín a dosiahnutý stupeň ich vzájomnej prevádzkyschopnosti.

(4) Úrad pri rozhodovaní o udelení povolenia na dočasnú výnimku z povinnosti zabezpečiť prístup do siete prihliada na

- a) vážnosť hrozby ekonomickej ujmy a na vážnosť finančných ťažkostí, ktoré hrozia alebo môžu hroziť dodávateľovi plynu a ktoré majú súvislosť so zmluvou o dodávke plynu, ktorá je predmetom žiadosti,
- b) vplyv na skutočne dosiahnutú konkurenciu na trhu s plynom,
- c) postavenie dodávateľa plynu na trhu s plynom,
- d) dohodnuté podmienky zmluvy o dodávke plynu, ktorá je predmetom žiadosti vrátane rozsahu, v akom je možné vykonať zmeny tejto zmluvy s prihliadnutím na trh s plynom,
- e) vynaložené úsilie dodávateľa plynu na to, aby zabránil hrozbe vážnej ekonomickej ujmy a vzniku vážnych finančných ťažkostí, ktoré môžu vzniknúť zo zmluvy o dodávke plynu, ktorá je predmetom žiadosti,

- f) rozsah, v akom mohol dodávateľ plynu v čase podpísania zmluvy o dodávke plynu predvídať, že v súvislosti s ustanoveniami tohto zákona môže vzniknúť vážna ekonomická ujma alebo vážne finančné ťažkosti,
- g) úroveň prepojenia siete so sieťou iných členských štátov Európskej únie a tretích štátov a na stupeň vzájomnej prevádzkyschopnosti týchto sietí.

(5) Rozhodnutie o udelení dočasnej výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup do siete obsahuje

- a) obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby,
- b) identifikačné číslo právnickej osoby,
- c) meno a priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt členov štatutárneho orgánu právnickej osoby,
- d) požadovaný rozsah plynárenských zariadení, ktorých sa udelenie dočasnej výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup do siete bude týkať,
- e) dobu, na ktorú sa vydáva rozhodnutie o povolení dočasnej výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup do siete.

(6) Rozhodnutie o udelení dočasnej výnimky z prístupu do siete úrad zašle účastníkovi konania. Ministerstvu a Komisii zašle úrad rozhodnutie spolu s informáciou týkajúcou sa udelenej dočasnej výnimky. Komisia má právo do ôsmich týždňov od doručenia rozhodnutia požiadať úrad o jeho zmenu alebo zrušenie.

§ 53

Nové významné plynárenské zariadenia

(1) Novým významným plynárenským zariadením na účely tohto zákona je plynárenské zariadenie, ktoré nebolo dokončené alebo nebolo zrekonštruované do účinnosti tohto zákona a ktoré zabezpečuje prepojenie medzi sieťami členských štátov Európskej únie alebo plynárenské zariadenie na skvapalňovanie zemného plynu, alebo zásobník. Nové významné plynárenské zariadenie musí zvyšovať hospodársku súťaž a bezpečnosť pri dodávke plynu a zároveň riziko spojené s jeho výstavbou je také, že bez udelenia výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a zásobníka nie je možná jeho výstavba.

(2) Nové významné plynárenské zariadenie musí vlastníť fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je nezávislá od prevádzkovateľa siete, v ktorom bude plynárenské zariadenie vybudované.

(3) Prevádzkovanie nového významného plynárenského zariadenia je spoplatňované. Prevádzkovanie nového významného plynárenského zariadenia nesmie narušiť fungovanie trhu s plynom.

(4) Úrad môže udeliť výnimku z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a zásobníka a výnimku z regulácie podľa osobitného zákona¹⁸⁾ pre nové významné plynárenské zariadenie alebo pre zrekonštruované plynárenské zariadenie, ktoré významne zvýši jej kapacitu a umožní využiť nové zdroje pre dodávku plynu.

(5) Výnimka sa môže vzťahovať na celé nové významné plynárenské zariadenie alebo na jeho časť a je časovo ohraničená.

(6) O výnimke rozhoduje úrad na základe žiadosti. Úrad je povinný pred vydaním rozhodnutia vyžiadať stanovisko ministerstva, ktoré zverejňuje spolu s rozhodnutím.

(7) Žiadosť o udelenie výnimky obsahuje dôvody na jej vydanie, požadovanú dobu trvania a rozsah. Podrobnosti žiadosti a zoznam dokumentov, ktoré je žiadateľ povinný doložiť k žiadosti, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá úrad.

(8) Udelenie výnimky pre nové významné plynárenské zariadenie zabezpečujúce prepojenie medzi sieťami členských štátov Európskej únie, je potrebné pred vydaním rozhodnutia prerokovať s príslušným orgánom dotknutého členského štátu Európskej únie. Stanovisko príslušného orgánu dotknutého členského štátu Európskej únie je pre úrad záväzná.

(9) Rozhodnutie o udelení výnimky sa zasiela žiadateľovi a Komisii spolu s informáciami, ktoré obsahujú najmä

- a) podrobný opis dôvodov, na ktorých základe bolo rozhodnuté o udelení výnimky vrátane finančných informácií odôvodňujúcich potrebu udelenia výnimky,
- b) vykonané analýzy týkajúce sa účinku výnimky na hospodársku súťaž a na efektívne fungovanie trhu s plynom,
- c) odôvodnenie časového obdobia udelenia výnimky a podiel dotknutých plynárenských zariadení na celkovej kapacite plynárenských zariadení,
- d) výsledok konzultácie s príslušnými orgánmi dotknutého členského štátu Európskej únie, ak sa výnimka udeľuje na plynárenské zariadenie zabezpečujúce prepojenie medzi sieťami členských štátov Európskej únie,
- e) podiel plynárenských zariadení na diverzifikácii zásobovania s plynom.

§ 54

Dodávka a meranie plynu

(1) Dodávku plynu je povinný merať prevádzkovateľ distribučnej siete určeným meradlom, ktoré koncovému odberateľovi plynu bezodplatne montuje, udržiava a pravidelne overuje správnosť jeho merania.

(2) Prevádzkovateľ distribučnej siete má právo použiť typové diagramy dodávky v prípade, ak nemá k dispozícii údaje namerané určeným meradlom.

(3) Prevádzkovateľ distribučnej siete je na základe uzatvorenej zmluvy o distribúcii plynu povinný umožniť prístup k nameraným údajom alebo k údajom určeným použitím typových diagramov dodávky o dodávke plynu.

(4) Ak dodávateľ plynu dodáva plyn pre jedného odberateľa plynu na rovnakej tlakovej úrovni do viacerých odberných miest, fakturuje dodané množstvo plynu spoločne za všetky odberné miesta, ako keby dodával plyn do jedného odberného miesta.

(5) Dodané a odobraté množstvo plynu sa vyhodnocuje ako množstvo energie vyjadrené v energetických jednotkách.

(6) Základom pre účtovanie dodávky plynu medzi dodávateľom a odberateľom je dodané množstvo energie. Toto množstvo energie je súčinom spaľovacieho tepla objemového za účtovacie obdobie a dodaného objemu plynu. Podrobnosti zásad prepočtu objemových jednotiek množstva na energiu a podmienky, za ktorých sa vykonáva stanovenie objemu plynu a spaľovacieho tepla objemového, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(7) Dodávateľ plynu fakturuje dodané množstvo plynu na základe skutočne nameraných údajov o dodávke plynu alebo na základe údajov o dodávke plynu určených typovým diagramom dodávky. Na príslušnom odbernom mieste sa vykoná odčítanie skutočne nameraných údajov o dodávke

plynu minimálne raz v priebehu kalendárneho roka. Vo faktúre sa prehľadne osobitne uvedie suma za regulované dodávky a služby v súlade s rozhodnutím úradu a suma za neregulované dodávky a služby stanovené dodávateľom.

(8) Ak má odberateľ plynu alebo dodávateľ pochybnosti o správnosti merania údajov o dodávke plynu alebo odbere plynu určeným meradlom alebo zistí na určenom meradle chybu, má právo požiadať prevádzkovateľa prepravnej siete alebo prevádzkovateľa distribučnej siete o preskúšanie určeného meradla. Prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný do 15 dní od doručenia písomnej žiadosti zabezpečiť výmenu určeného meradla a predložiť určené meradlo na preskúšanie.

(9) Prevádzkovateľ distribučnej siete alebo prevádzkovateľ prepravnej siete je povinný počas preskúšavania určeného meradla zabezpečiť náhradné meradlo. V prípade zistenia chyby určeného meradla, ktorá presahuje chybu povolenú podľa osobitného predpisu,^{18a)} náklady spojené s preskúšaním a výmenou hradí prevádzkovateľ prepravnej siete alebo prevádzkovateľ distribučnej siete. V prípade, ak neboli na určenom meradle zistené chyby, ktoré presahujú chybu povolenú podľa osobitného predpisu,^{18a)} hradí náklady spojené s preskúšaním a výmenou ten, kto o to požiada.

(10) Odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla inou osobou ako prevádzkovateľom distribučnej siete je zakázaný.

(11) Podrobnosti o podmienkach pripojenia, dodávky, merania plynu, použitia typových diagramov dodávky a spôsob bilancovania siete ustanovia technické podmienky prevádzkovateľa siete podľa § 17 a pravidiel trhu s plynom.¹⁾

§ 55

Odborná spôsobilosť

Vyrábať, montovať, rekonštruovať, modernizovať, opravovať, vykonávať údržbu, odborné prehliadky a odborné skúšky plynových zariadení môžu iba osoby odborne spôsobilé podľa osobitných predpisov.

§ 56

Ochranné pásmo

(1) Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

(2) Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- c) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- d) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty,
- g) 150 m pre sondy,

h) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmene a) až g).

(3) Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, trasové ohrevy plynu a telekomunikačné zariadenia.

(4) Vlastníci pozemkov, ktoré sa nachádzajú v lesných priesekoch, cez ktoré sú vedené plynárenské zariadenia prevádzkované s tlakom nad 0,4 MPa, sú povinní umožniť prevádzkovateľovi siete a prevádzkovateľovi ťažobnej siete zachovať voľné pásy v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu distribučnej siete a ťažobnej siete a v šírke 5 m na obe strany od osi plynovodu dopravnej siete a plynovodu, ktorý je súčasťou zásobníka.

(5) Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia stavebný úrad vydá iba s predchádzajúcim súhlasom prevádzkovateľa siete.

(6) Vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môžu fyzické osoby alebo právnické osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa siete a pod dohľadom povereného pracovníka prevádzkovateľa siete.

(7) Poškodenie plynárenského zariadenia, zariadení, ktoré slúžia na jeho ochranu, je zakázané. Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poškodí plynárenské zariadenie alebo zariadenie, ktoré slúži na jeho ochranu, je povinná okrem spôsobenej škody na plynárenskom zariadení alebo zariadení, ktoré slúži na jeho ochranu, uhradiť aj škodu za uniknutý plyn, ktorý unikol v dôsledku poškodenia plynárenského zariadenia alebo zariadenia, ktoré slúži na jeho ochranu.

§ 57

Bezpečnostné pásmo

(1) Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

(2) Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- b) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- c) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- d) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- e) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- f) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- g) 300 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- h) 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch,
- i) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmene a) až h).

(3) Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

(4) Rozhodnutie o povolení stavby v bezpečnostnom pásme stavebný úrad vydá na základe súhlasného vyjadrenia prevádzkovateľa siete.

§ 58**Preložka plynárenského zariadenia**

(1) Preložkou plynárenského zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov plynárenského zariadenia alebo zmena trasy.

(2) Náklady na preložku plynárenského zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník plynárenského zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo plynárenského zariadenia sa preložkou nemení.

§ 59**Neoprávnený odber plynu**

(1) Neoprávneným odberom plynu je odber

- a) bez uzavretej zmluvy alebo v rozpore s uzavretou zmluvou,
- b) nemeraného plynu,
- c) bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nesprávne zaznamenáva odber plynu,
- d) bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii,
- e) ak odberateľ neumožnil prerušenie dodávky plynu; takýto odber sa za neoprávnený odber považuje odo dňa, keď odberateľ neumožnil prerušenie dodávky plynu,
- f) ak odberateľ nedodrжал obmedzenia určené dodávateľom plynu, prevádzkovateľom prepravnej siete, prevádzkovateľom zásobníka alebo prevádzkovateľom distribučnej siete,
- g) ak odberateľ nedodrжал zmluvne dohodnuté platobné podmienky.

(2) Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

(3) Ak nemožno vyčíslíť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

TRETIA HLAVA**PREVÁDZKOVANIE POTRUBIA NA PREPRUVU POHONNÝCH LÁTOK ALEBO NA PREPRUVU ROPY, PREVÁDZKOVANIE ZARIADENÍ NA PLNENIE TLAKOVÝCH NÁDOB A PREVÁDZKOVANIE ZARIADENÍ NA ROZVOD SKVAPALNENÉHO PLYNNÉHO UHLĽOVODÍKA****§ 60**

Na prevádzkovanie potrubia na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy (ďalej len „potrubie“), prevádzkovanie zariadení na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka sa nevzťahuje osobitný zákon.¹⁾

§ 61**Práva a povinnosti prevádzkovateľa potrubia**

(1) Prevádzkovať potrubie môže len fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vlastní alebo má iné práva k potrubiu a ktorej bolo vydané povolenie na prepravu pohonných látok alebo na prepravu ropy.

(2) Prevádzkovateľ potrubia má právo zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačnú sieť potrebnú na riadenie prevádzky potrubia a na zabezpečenie prenosu informácií potrebných na riadenie v súlade s osobitným predpisom.⁶⁾

(3) Prevádzkovateľ potrubia je povinný zabezpečiť spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie potrubia, plniť požiadavky na prepravu pohonných látok a ropy a na rozvoj potrubia s prihliadnutím na zabezpečenie ochrany životného prostredia.

§ 62**Práva a povinnosti prevádzkovateľa zariadení na plnenie tlakových nádob a prevádzkovateľa zariadení na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka**

(1) Prevádzkovateľ zariadení na plnenie tlakových nádob má právo

- a) odmietnuť naplniť tlakové nádoby, ak má podozrenie, že tlakové nádoby nezodpovedajú technickým požiadavkám podľa osobitného predpisu,
- b) vstupovať na pozemky alebo do objektov odberateľa skvapalneného plynného uhľovodíka na účely plnenia tlakových nádob a na účely vykonania prehliadok, skúšok, údržby a kontroly tlakových nádob po predchádzajúcom súhlase vlastníka pozemku alebo osoby ním oprávnenej,
- c) vyžiadať od odberateľa skvapalneného plynného uhľovodíka technickú dokumentáciu tlakových nádob a odberného plynového zariadenia.

(2) Prevádzkovateľ zariadení na plnenie tlakových nádob je povinný

- a) zabezpečiť
 1. bezpečnosť prevádzky,
 2. prevenciu proti havárii,
 3. bezpečnosť a ochranu zdravia,
 4. preventívne ochranné opatrenia,
 5. spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie zariadení na plnenie tlakových nádob s prihliadnutím na zabezpečenie ochrany životného prostredia.
- b) plniť skvapalnený plynný uhľovodík len do tlakových nádob zodpovedajúcich technickým požiadavkám podľa osobitného predpisu,
- c) plniť skvapalnený plynný uhľovodík do vlastných tlakových nádob alebo do cudzích tlakových nádob len s písomným súhlasom ich vlastníka,
- d) viesť evidenciu vlastných tlakových nádob.

(3) Prevádzkovateľ zariadení na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka má právo

- a) vyžiadať od odberateľa skvapalneného plynného uhľovodíka technickú dokumentáciu odberného plynového zariadenia,
- b) vstupovať na pozemky alebo do objektov odberateľa skvapalneného plynného uhľovodíka na účely prehliadok, skúšok, údržby a kontroly rozvodu skvapalnených plynných uhľovodíkov po predchádzajúcom súhlase vlastníka pozemku alebo osoby ním oprávnenej.

(4) Prevádzkovateľ zariadení na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka je povinný

a) zabezpečiť

1. bezpečnosť prevádzky,
2. prevenciu proti havárii,
3. bezpečnosť a ochranu zdravia,
4. potrebné preventívne ochranné opatrenia,
5. spoľahlivé, bezpečné a efektívne prevádzkovanie zariadení na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka s prihliadnutím na zabezpečenie ochrany životného prostredia,
6. meranie dodaného skvapalneného plynného uhľovodíka vrátane jeho vyhodnocovania a predkladanie výsledkov merania odberateľovi skvapalneného plynného uhľovodíka,

b) vypracovať každoročne havarijné plány.

§ 63

Ochranné pásmo potrubia

(1) Ochranné pásmo potrubia je na účely tohto zákona priestor v blízkosti potrubia, ktorý je určený na zabezpečenie plynulej prevádzky potrubia a na zabezpečenie bezpečnosti osôb a majetku. Vlastníci a užívatelia nehnuteľností v ochrannom pásme sú povinní zdržať sa všetkého, čo by mohlo poškodiť potrubie a ohroziť plynulosť a bezpečnosť prevádzky.

(2) Ochranné pásmo potrubia, okrem ochranného pásma potrubia na prepravu ropy z miesta ťažby do miesta spracovania, je vymedzené zvislými plochami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 300 m po oboch stranách od osi potrubia.

(3) Ochranné pásmo potrubia na prepravu ropy z miesta ťažby do miesta spracovania je vymedzené zvislými plochami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 100 m po oboch stranách od osi potrubia.

§ 64

Obmedzenia v ochrannom pásme potrubia

(1) V ochrannom pásme potrubia je zakázané zriaďovať objekty osobitnej dôležitosti, ťažné jamy prieskumných a ťažobných podnikov a odvaly.

(2) V ochrannom pásme potrubia, okrem ochranného pásma potrubia na prepravu ropy z miesta ťažby do miesta spracovania, je zakázané do vzdialenosti

- a) 200 m od osi potrubia stavať na vodnom toku mosty a vodné diela,
- b) 150 m od osi potrubia pozdĺž potrubia súvisle zastavovať pozemky, stavať ďalšie dôležité objekty a budovať železničné trate,
- c) 100 m od osi potrubia stavať akékoľvek stavby,
- d) 50 m od osi potrubia stavať kanalizačnú sieť,
- e) 20 m od osi potrubia stavať potrubie na prepravu iných látok s výnimkou horľavých látok I. a II. triedy,
- f) 10 m od osi potrubia vykonávať činnosti, najmä výkopy, sondy, odpratávanie a navršovanie zeminy a vysádzanie stromov, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť potrubia a plynulosť prevádzky.

(3) Elektrické vedenie možno zriaďovať najmenej v takej vzdialenosti od potrubia, aby sa zachovali ochranné pásma podľa § 36.

(4) Vykonávať činnosti v ochrannom pásme potrubia na prepravu ropy z miesta ťažby do miesta spracovania môžu fyzické alebo právnické osoby iba so súhlasom prevádzkovateľa potrubia.

TRETIA ČASŤ **VÝKON ŠTÁTNEHO DOZORU**

§ 65 **Štátna energetická inšpekcia**

(1) Štátna energetická inšpekcia (ďalej len „inšpekcia“) vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností fyzických osôb a právnických osôb podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov¹⁹⁾ s osobitným zreteľom na plnenie povinností

- a) účastníkov trhu s elektrinou a plynom týkajúcich sa plnenia úloh
1. vo všeobecnom hospodárskom záujme,
 2. zabezpečenia bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzkovania sústav a sietí,
 3. zabezpečenia ochrany odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti,
 4. vyplývajúcich z rozhodnutia o súhlase na výstavbu priameho elektrického vedenia a z rozhodnutia na výstavbu priameho plynovodu,
 5. na predchádzanie stavu núdze a pri vyhlásení stavu núdze,
 6. zabezpečenia rozvoja a prevádzkyschopnosti sústavy a siete.
 7. uložených v súvislosti s prijatím opatrení podľa § 3,
 8. vypracovania technických podmienok sústavy a siete podľa § 17,
 9. dodržiavať štandard bezpečnosti dodávok plynu.
- b) fyzických osôb a právnických osôb, ktorým bolo vydané osvedčenie o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky podľa § 11,
- c) fyzických osôb a právnických osôb, ktoré vykonávajú činnosti v energetike, na ktoré sa nevyžaduje povolenie v rozsahu podľa písmena a),
- d) iných fyzických osôb a právnických osôb, ktorým sú ukladané povinnosti týkajúce sa plnenia úloh uvedených v písmene a),
- e) na vykonávanie činností v energetike a povinností fyzických osôb a právnických osôb v ochranných pásmach sústavy, ochranných pásmach a bezpečnostných pásmach plynárenských zariadení a v ochranných pásmach potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy,
- f) vyplývajúcich z opatrení uložených inšpekciou a inšpektorátmi.

(2) Inšpekcia je právnická osoba. Inšpekcia je rozpočtová organizácia štátu zapojená finančnými vzťahmi na rozpočet ministerstva, ktorá v rámci svojho rozpočtu zabezpečuje výdavky na činnosť krajských inšpektorátov (ďalej len „inšpektorát“). Sídлом inšpekcie je Trenčín.

(3) Inšpekciu riadi a za jej činnosť zodpovedá generálny riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva vedúci služobného úradu ministerstva na základe výsledkov výberového konania podľa osobitného predpisu.²⁰⁾ Generálny riaditeľ inšpekcie plní úlohy spojené s uplatňovaním štátnozamestnaneckých vzťahov a s organizačným zabezpečením činností služobného úradu. Generálny riaditeľ inšpekcie vykonáva funkciu vedúceho služobného úradu.

(4) Inšpekcia je služobným úradom štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu v inšpekcii a na inšpektorátoch; je zamestnávateľom zamestnancov, ktorí vykonávajú práce vo verejnom záujme v inšpekcii a na inšpektorátoch.

(5) Inšpekcii sú podriadené inšpektoráty. Na čele inšpektorátu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ inšpekcie na základe výsledkov výberového konania podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(6) Inšpektorát koná a rozhoduje v administratívnoprávnych veciach samostatne.

(7) Inšpekcia

- a) riadi výkon štátneho dozoru a činnosť inšpektorátov,
- b) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov s platnosťou presahujúcou územnú pôsobnosť jedného inšpektorátu,
- c) ukladá pokuty podľa § 66,
- d) poveruje kompetenciami uvedenými v odseku 1 inšpektorát aj mimo jeho územnej pôsobnosti,
- e) rozhoduje ako odvolací orgán proti rozhodnutiam vydaným inšpektorátmi,
- f) vydáva rozhodnutia a predbežné opatrenia v správnom konaní,²¹⁾
- g) vykonáva skúšky inšpektorov inšpekcie a inšpektorátov, vedie evidenciu inšpektorov a vydaných preukazov.

(8) Inšpektorát

- a) vykonáva dozor nad dodržiavaním povinností podľa odseku 1,
- b) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- c) vydáva rozhodnutia a predbežné opatrenia v správnom konaní,²¹⁾
- d) ukladá pokuty podľa § 66.

(9) Úlohy dozoru vykonávajú inšpekcia a inšpektorát prostredníctvom inšpektorov. Inšpektor je štátnym zamestnancom a jeho štátnozamestnanecké vzťahy upravuje osobitný predpis.²⁰⁾ Inšpektora po splnení kvalifikačných predpokladov a úspešne vykonanej skúške, s výnimkou inšpektorov uvedených v odseku 14, vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ. Rozsah požiadaviek na odbornú spôsobilosť, podmienky a postup pri vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti ustanoví služobný predpis inšpekcie.

(10) Inšpektor pri výkone štátneho dozoru je oprávnený vstupovať na pozemky, do objektov a zariadení kontrolovaných fyzických osôb a právnických osôb, vykonávať potrebné zisťovania, nazeráť do príslušných dokladov a vyžadovať potrebné vysvetlenia.

(11) Pri zistení nedostatkov je inšpektor oprávnený ukladať opatrenia na mieste na odstránenie zistených závad a nedostatkov. Z vykonaného dozoru vyhotoví inšpektor protokol, do ktorého zaznamená zistené nedostatky a uložené opatrenia. Protokol o výsledku vykonaného dozoru odovzdá držiteľovi povolenia alebo inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, u ktorej bol dozor vykonaný.

(12) Inšpektor pri výkone dozoru je povinný

- a) preukázať sa preukazom inšpektora,
- b) zachovávať voči tretím osobám mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa pri výkone dozoru dozvedel. Táto povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení platnosti poverenia na vykonanie

kontroly alebo skončení štátnozamestnaneckého pomeru s inšpekciou. O zbavení povinnosti mlčanlivosti rozhoduje generálny riaditeľ.

(13) Fyzická osoba a právnická osoba podliehajúce dozoru podľa tohto zákona, sú povinné poskytovať inšpektorom potrebnú súčinnosť, umožniť im vstup na pozemky, do objektov a zariadení, predložiť im potrebné materiály, dokumentáciu a podať požadované vysvetlenia.

(14) Dozor podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov¹⁹⁾ v energetických zariadeniach slúžiacich na zabezpečenie bezpečnosti štátu a vo vybraných objektoch a zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ozbrojených síl Slovenskej republiky, Železničnej polície Slovenskej republiky, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Železníc Slovenskej republiky a Slovenskej informačnej služby vykonávajú inšpektori, ktorých po splnení kvalifikačných predpokladov a úspešnom vykonaní skúšky odbornej spôsobilosti na inšpekcii vymenúvajú a odvolávajú vedúci týchto orgánov, do ktorých pôsobnosti patria.

(15) Sídla a územná pôsobnosť inšpektorátov je v prílohe č. 1.

(16) Generálny riaditeľ inšpekcie je oprávnený v odôvodnených prípadoch v rámci sídla a územnej pôsobnosti inšpektorátov zriaďovať detašované pracoviská, ktoré riadi riaditeľ inšpektorátu.

SPRÁVNE DELIKTY

§ 66

Správne delikty

(1) Inšpekcia uloží pokutu držiteľovi povolenia alebo inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe vo výške

- a) 600 miliónov Sk za porušenie povinností oddelenia prevádzkovania prenosovej sústavy, oddelenia prevádzkovania distribučnej sústavy, oddelenia prevádzkovania prepravnej siete a oddelenia prevádzkovania distribučnej siete a penále 400 000 Sk za každý deň omeškania splnenia povinností oddelenia prevádzkovania prenosovej sústavy, oddelenia prevádzkovania distribučnej sústavy, oddelenia prevádzkovania prepravnej siete a oddelenia prevádzkovania distribučnej siete,
- b) od 5 miliónov Sk do 50 miliónov Sk za porušenie povinností
 1. ukladaných vo všeobecnom hospodárskom záujme,
 2. zabezpečenia bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzkovania sústav a sietí,
 3. ukladaných na predchádzanie stavu núdze a pri predchádzaní stavu núdze,
 4. uložených v súvislosti s prijatím opatrení podľa § 3,
 5. uložených v § 21 ods. 4, § 27 ods. 6 a § 28 ods. 5,
 6. dodržiavať štandard bezpečnosti dodávok plynu.
- c) od 1 milióna Sk do 5 miliónov Sk za porušenie povinností
 1. v súvislosti so zabezpečením ochrany odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti,
 2. vyplývajúcich z rozhodnutia o súhlase na výstavbu priameho vedenia alebo z rozhodnutia na výstavbu priameho plynovodu,
 3. v ochranných pásmach sústavy, v ochranných pásmach a bezpečnostných pásmach plynárenských zariadení a v ochranných pásmach potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy,

4. uložených v § 10,
 5. uložených v § 5 ods. 5, § 21, 22, 24, 27, 28, 40, 41, 43, 46 a § 48.
- d) od 100 000 Sk do 1 milióna Sk za porušenie povinností
1. poskytnúť spoluprácu alebo súčinnosť orgánom inšpekcie alebo ministerstvu pri výkone dozoru podľa tohto zákona,
 2. umožniť vstup na pozemky, do objektov a do zariadení orgánom inšpekcie pri výkone dozoru podľa tohto zákona,
 3. predložiť výkazy alebo poskytnúť informácie ministerstvu alebo inšpekcii v rozsahu, spôsobom a v termínoch podľa tohto zákona
 4. ohlásiť začiatok, zmenu alebo ukončenie výkonu činnosti, na ktorú sa nevyžaduje povolenie,
- e) od 50 000 Sk do 10 miliónov Sk za nesplnenie uložených opatrení podľa § 65 ods. 7 písm. b) a § 65 ods. 8 písm. b) a za porušenie povinností podľa osobitných predpisov.^{21a)}
- (2) Pri opakovanom porušení sa pokuta podľa odseku 1 zvyšuje až na dvojnásobok.
- (3) Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinností.
- (4) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď inšpekcia zistila porušenie povinností, najneskôr však do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo.
- (5) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.
- (6) Kópiu rozhodnutia o uložení pokuty s doložkou vykonateľnosti zašle inšpekcia miestne príslušnému daňovému úradu.

ŠTVRTÁ ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 67

Vzťah k správne mu poriadku

Na konanie vo veciach upravených týmto zákonom sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní,²¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 68

Dôvernô st informácií

- (1) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete, distribučnej siete a zásobníka je povinný zachovať dôvernô st ohľadom obchodných informácií získaných pri svojej činnosti, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva;²²⁾ to sa nevzťahuje na poskytovanie informácií podľa § 19.
- (2) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, prepravnej siete, distribučnej siete a zásobníka je oprávnený poskytnúť informácie podľa odseku 1 v prípade, ak má povinnô st poskytnúť informácie na základe tohto zákona alebo osobitného predpisu.¹⁾
- (3) Obchodné informácie, ktoré nemajú dôvernô st charakter, sa poskytujú transparentným a nediskriminačným spôsobom pre všetky oprávnené osoby.

§ 69**Prechodné ustanovenia**

(1) Povolenia na podnikanie v energetike vydané podľa doterajších predpisov ostávajú v platnosti do 31. decembra 2005. Pred uplynutím tejto lehoty sú držiteľia povolení na podnikanie v energetických odvetviach povinní v lehote do 31. októbra 2005 požiadať o vydanie povolenia podľa tohto zákona.

(2) Výrobca elektriny vypracuje a predloží plán rozvoja výroby elektriny podľa § 21 ods. 2 písm. j) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(3) Prevádzkovateľ prenosovej sústavy vypracuje a predloží plán rozvoja prenosovej sústavy vrátane plánu rozvoja spojovacích vedení podľa § 22 ods. 2 písm. zb) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(4) Prevádzkovateľ distribučnej sústavy vypracuje a predloží plán rozvoja sústavy podľa § 24 ods. 2 písm. r) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(5) Výrobca plynu vypracuje a predloží plán výroby plynu a plán rozvoja ťažobnej siete podľa § 40 ods. 2 písm. i) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(6) Prevádzkovateľ prepravnej siete vypracuje a predloží plán rozvoja prepravnej siete vrátane plánu rozvoja prepojení podľa § 41 ods. 6 písm. t) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(7) Prevádzkovateľ distribučnej siete pripraví a predloží plán rozvoja distribučnej siete podľa § 43 ods. 6 písm. u) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(8) Prevádzkovateľ zásobníka vypracuje a predloží plán rozvoja zásobníka podľa § 46 ods. 6 písm. n) prvýkrát do 30. apríla 2005.

(9) Konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Konanie dokončí orgán príslušný na konanie v čase, keď sa konanie začalo.

(10) Oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú nedotknuté.

(11) Ochranné pásma vytýčené podľa doterajších predpisov a výnimky z nich zostávajú zachované aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(12) Výkon dozoru začatý pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa dokončí podľa doterajších predpisov. Dozor dokončí orgán príslušný na výkon dozoru v čase, keď sa výkon dozoru začal.

(13) Ustanovenia zmlúv o dodávke elektriny, o dodávke plynu, o prenose elektriny, o preprave plynu, o distribúcii elektriny, o distribúcii plynu a o uskladňovaní plynu, ktoré boli uzatvorené podľa doterajších predpisov, zostávajú v platnosti, ak nie sú v rozpore s týmto zákonom; ustanovenia týchto zmlúv, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom, sú účastníci zmlúv povinní uviesť do súladu s týmto zákonom do 31. decembra 2005, inak strácajú platnosť.

(14) Zmluvy uzatvorené podľa článku 3 ods. 1 smernice 91/296/EHS o tranzite zemného plynu sieťami, u ktorých dohodnutá doba platnosti ešte neuplynula a ktoré sa vykonávajú podľa podmienok tejto smernice, zostávajú v platnosti aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Zmluvy o tranzite elektriny a o tranzite plynu uzatvorené podľa doterajších predpisov, zostávajú v platnosti do doby dohodnutej medzi účastníkmi zmluvy; túto dobu platnosti účastníci zmluvy nemôžu po nadobudnutí účinnosti tohto zákona predĺžiť.

(15) Ak dojde k oddeleniu činnosti podľa § 23, 25, 42 a 44 a v dôsledku toho k vzniku nového právneho subjektu, ten je povinný požiadať o vydanie povolenia na podnikanie v energetike do troch mesiacov od oddelenia činnosti s tým, že takýto subjekt je oprávnený podnikáť v energetike až do zápisu povolenej činnosti do obchodného registra.

§ 69a

Prechodné ustanovenia účinné od 1. apríla 2008

(1) Zmluvy o dodávke elektriny pre domácnosti uzatvorené pred 1. aprílom 2008, pri ktorých dohodnutá doba platnosti ešte neuplynula, zostávajú v platnosti aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona a sú považované za zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o dodávke plynu, ktorými sa poskytuje univerzálna služba.

(2) Konania začaté pred 1. aprílom 2008 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(3) Nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti nemožno priznať, ak lehota na uplatnenie nároku na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti podľa doterajších predpisov uplynula.

(4) Živnostenské oprávnenia na činnosti, na ktoré sa nevyžadovalo povolenie podľa § 5 ods. 2, zanikajú²³⁾ 31. marca 2008.

(5) Osoby, ktoré nadobudli živnostenské oprávnenia do 31. marca 2008, na činnosti podľa § 5 ods. 4, môžu pokračovať v činnosti do 30. septembra 2008.

(6) Osoby, ktorým zanikli živnostenské oprávnenia podľa odseku 3, môžu požiadať najneskôr do

- a) 31. mája 2008 o vydanie povolenia podľa § 5 ods. 2 alebo
- b) 30. júna 2008 o vydanie potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa § 5 ods. 5.

(7) Osoby, ktoré vykonávali činnosť podľa § 4 ods. 2 do 31. marca 2008, môžu pokračovať vo vykonávaní tejto činnosti bez potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti podľa § 5 ods. 5 do 30. júna 2008.

(8) Do doby rozhodnutia úradu o výbere dodávateľa poslednej inštancie podľa § 20a je dodávateľom poslednej inštancie

- a) pre koncových odberateľov elektriny na časti vymedzeného územia držiteľa povolenia na distribúciu elektriny, ktorého zariadenie je pripojené k prenosovej sústave, ten dodávateľ elektriny, ktorý je alebo bol súčasťou vertikálne integrovaného podniku pôsobiaceho na tomto území,
- b) pre koncových odberateľov plynu na vymedzenom území držiteľa povolenia na distribúciu plynu, ktorého zariadenie je pripojené k prepravnej sieti, ten dodávateľ plynu, ktorý je alebo bol súčasťou vertikálne integrovaného podniku pôsobiaceho na tomto území.

§ 69b

Prechodné ustanovenia účinné od 1. augusta 2008

(1) Konania o vydanie osvedčenia podľa § 11 začaté pred 1. augustom 2008 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Konania o návrhu pravidiel pre predaj elektriny formou aukcií začaté pred 1. augustom 2008 sa dokončia podľa tohto zákona.

§ 69c**Prechodné ustanovenia účinné od 15. marca 2009**

Prevádzkovateľ distribučnej siete, dodávateľ plynu a odberateľ plynu, ktorí si zabezpečujú dodávky plynu z územia Európskej únie alebo z územia tretích štátov predložia ministerstvu návrh spôsobu zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu na nasledujúce obdobie od 1. novembra do 31. marca prvýkrát do 15. apríla 2009. Ministerstvo po prerokovaní s úradom a prevádzkovateľom distribučnej siete, ktorý na základe rozhodnutia ministerstva plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území, rozhodne o spôsobe zabezpečenia štandardu bezpečnosti dodávok plynu na nasledujúce obdobie od 1. novembra do 31. marca prvýkrát do 15. mája 2009.

§ 70**Záverečné ustanovenie**

Týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 71**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa:

1. Zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2001 Z. z., zákona č. 208/2002 Z. z., zákona č. 405/2002 Z. z., zákona č. 24/2004 Z. z. a zákona č. 215/2004 Z. z.
2. Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 548/2002 Z. z., ktorou sa ustanovuje najmenší objem ročnej spotreby elektriny a plynu pre oprávnených odberateľov a najvyšší prípustný podiel elektriny vyrobenej v zahraničí na ročnej spotrebe oprávneného odberateľa.
3. Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 549/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o pravidlách rozvodu elektriny a plynu pre oprávnených odberateľov.

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 266/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 248/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 265/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 168/1996 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 319/1998 Z. z., zákona č. 298/1999 Z. z., zákona č. 313/1999 Z. z., zákona č. 195/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 367/2000 Z. z., zákona č. 122/2001 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 441/2001 Z. z., zákona č. 490/2001 Z. z., zákona č. 507/2001 Z. z., zákona č. 139/2002 Z. z., zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 430/2003 Z. z., zákona č. 510/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 534/2003 Z. z., zákona č. 364/2004 Z. z. a zákona č. 533/2004 Z. z. sa mení takto: § 41 sa vypúšťa.

Čl. III

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z. a zákona č. 544/2004 Z. z. sa mení takto:

§ 3 ods. 2 písm. d) znie:

„d) výroba, prenos, distribúcia, dodávka elektriny, výroba, preprava, distribúcia, dodávka a uskladňovanie plynu, prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok alebo ropy, prevádzkovanie zariadení na plnenie tlakových nádob a rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka,^{17.)}“

Poznámka pod čiarou k odkazu 17 znie:

„) § 5 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.^{17.)}“

Čl. IV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z. z., zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 1/1998 Z. z., zákona č. 232/1999 Z. z., zákona č. 3/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 468/2000 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 118/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z., zákona č. 418/2002 Z. z., zákona č. 457/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 477/2002 Z. z., zákona č. 480/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 217/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 450/2003 Z. z., zákona č. 469/2003 Z. z., zákona č. 583/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 199/2004 Z. z., zákona č. 204/2004 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 382/2004 Z. z., zákona č. 434/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 541/2004 Z. z. a zákona č. 572/2004 Z. z. sa mení takto:

V Sadzobníku správnych poplatkov položky 206 až 209 znejú:

„Položka 206

- a) Udelenie povolenia na dočasnú výnimku z povinnosti zabezpečiť prístup do siete^{46a)} 100 000 Sk
- b) Udelenie výnimky z povinnosti zabezpečiť prístup tretích strán do siete a do zásobníka a výnimku z regulácie pre nové významné plynárenské zariadenia alebo pre zrekonštruované zariadenia^{46b)}

100 000 Sk

46a) § 52 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.

46b) § 53 zákona č. 656/2004 Z. z. Položka 207 Vydanie povolenia fyzickej osobe alebo právnickej osobe na podnikanie v energetike^{46c)}

1. na výrobu elektriny

a) nad 5 do 50 MWe 50 000 Sk

b) nad 50 MWe 75 000 Sk

2. na výrobu plynu

a) do 34 TJ/r 10 000 Sk

b) nad 34 TJ/r 50 000 Sk

3. na výrobu tepla

a) do 5 MWt 10 000 Sk

b) nad 5 MWt 50 000 Sk

46c) § 5 zákona č. 656/2004 Z. z. Položka 208

a) Žiadosť o odňatie povolenia na podnikanie v energetike^{46d)} 5 000 Sk

b) Zmena zodpovedného zástupcu držiteľa povolenia na podnikanie v energetike^{46e)}
1 000 Sk

c) Vyznačenie zmeny adresy alebo názvu sídla držiteľa povolenia na podnikanie v energetike^{46d)}
1 000 Sk

d) Zmena povolenia na podnikanie v energetike^{46d)}
5 000 Sk

e) Vydanie osvedčenia o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky^{46f)}
10 000 Sk

f) Vydanie súhlasu na výstavbu priameho vedenia a na výstavbu priameho plynovodu^{46g)} 10 000 Sk

46d) § 9 zákona č. 656/2004 Z. z.

46e) § 8 zákona č. 656/2004 Z. z.

46f) § 11 zákona č. 656/2004 Z. z.

46g) § 12 a 13 zákona č. 656/2004 Z. z. Položka 209

Vydanie povolenia fyzickej osobe alebo právnickej osobe na podnikanie v energetike^{46c)}

a) na distribúciu elektriny, distribúciu plynu, rozvod tepla, alebo prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhľovodíka

1. do 50 odberných zariadení a miest 50 000 Sk

2. nad 50 do 100 odberných zariadení a miest
100 000 Sk

3. nad 100 odberných zariadení a miest
200 000 Sk

b) na prenos elektriny alebo prepravu plynu
500 000 Sk

c) na uskladňovanie plynu 100 000 Sk

d) na prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok a na prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy 200 000 Sk

e) na prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob 10 000 Sk

f) na dodávku elektriny a na dodávku plynu
50 000 Sk.“.

Čl. V
Účinnosť

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2005 okrem ustanovení uvedených v čl. I § 18 ods. 11 pre odberateľov elektriny v domácnosti a odberateľov plynu v domácnosti, § 20 ods. 6, § 25 ods. 1, § 28 ods. 1 písm. d) a § 44 ods. 1, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2007.

(2) Ustanovenia uvedené v čl. I § 19 ods. 3 a § 28 ods. 1 písm. c) strácajú účinnosť 30. júna 2007.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1 k zákonu č. 656/2004 Z. z.

SÍDLA A ÚZEMNÁ PÔSOBNOSŤ INŠPEKTORÁTOV

Inšpektorát, jeho sídlo	územná pôsobnosť
1. Bratislava	Bratislavský kraj
2. Trnava	Trnavský kraj
3. Trenčín	Trenčiansky kraj
4. Nitra	Nitriansky kraj
5. Žilina	Žilinský kraj
6. Banská Bystrica	Banskobystrický kraj
7. Prešov	Prešovský kraj
8. Košice	Košický kraj

Príloha č. 2 k zákonu č. 656/2004 Z. z. v znení zákona č. 112/2008 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. januára 2001 o podpore elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov na vnútornom trhu s elektrickou energiou (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 2., Ú. v. ES L 283, 27. 10. 2001).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách vnútorného trhu s elektrinou (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 2., Ú. v. EÚ 176, 15. 7. 2003).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách vnútorného trhu s plynom (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 2., Ú. v. EÚ 176, 15. 7. 2003).
4. Smernica Rady 2004/67/ES z 26. apríla 2004 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok zemného plynu (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 3, Ú. v. L 127, 29. 4. 2004).
5. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/89/ES z 18. januára 2006 o opatreniach na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny a investícií do infraštruktúry (Ú. V. EÚ L 33, 4. 2. 2006).

- 1) Zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3) Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 3a) § 12 ods. 2 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákona č. 107/2007 Z. z.
- 3aa) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.
- 3b) § 12 ods. 6 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákona č. 107/2007 Z. z.
- 4) Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.
- 4a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 12/zv. 2., Ú. v. EÚ 176, 15. 7. 2003).
- 4b) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES, ktorým sa ustanovujú usmernenia pre transeurópske energetické siete a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 96/391/ES a rozhodnutie č. 1229/2003/ES (Ú. v. EÚ L 262, 22. 9. 2006).
- 4c) Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
- 5) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov.
- 6) § 3 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách.
- 7) § 151n až 151p Občianskeho zákonníka.
- 7a) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 7b) § 39 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.
- 8) § 35 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 9) § 58 ods. 1 a § 62 ods. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 9a) § 12 a 13 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z.
- 10) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení ústavného zákona č. 113/2004 Z. z., zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení zákona č. 515/2003 Z. z.
- 11) Zákon č. 414/2002 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.
- 12) Zákon č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
- 13) § 12a zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 658/2004 Z. z.
- 13a) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 317/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou.
- 14) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. § 52 Občianskeho zákonníka.

- 16) Nariadenie Rady a Európskeho parlamentu 1228/2003/ES o podmienkach pre prístup do siete pre cezhraničné výmeny elektriny (Ú. v. EÚ L 176, 15. 07. 2003).
- 16a) § 7 ods. 1 písm. b) zákona č. 238/2006 Z. z. o Národnom jadrovom fonde na vyradovanie jadrových zariadení a na nakladanie s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (zákon o jadrovom fonde) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 16b) § 7 ods. 4 zákona č. 238/2006 Z. z.
- 16c) § 12a ods. 6 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákona č. 658/2004 Z. z.
- 17) Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.
- 17a) § 5 ods. 7 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákona č. 283/2008 Z. z.
- 18) § 12 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 18a) § 19 ods. 6 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 431/2004 Z. z.
- 19) Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z. z. Zákon č. 17/2007 Z. z. o pravidelnej kontrole kotlov, vykurovacích sústav a klimatizačných systémov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 10 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 246/2006 Z. z. o minimálnom množstve pohonných látok vyrobených z obnoviteľných zdrojov v motorových benzínoch a motorovej naftě uvádzaných na trh Slovenskej republiky.
- 20) Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 21) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 21a) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 246/2006 Z. z.
- 22) § 17 až 20 Obchodného zákonníka.
- 23) § 57 ods. 1 písm. e) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 279/2001 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.

Upozornenie: Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.